

Torsdag den 26. oktober 2017 (D)

1

10. møde

Torsdag den 26. oktober 2017 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om arbejdskraftens fri bevægelighed i EU.

Af Kenneth Kristensen Berth (DF) m.fl.
(Anmeldelse 24.10.2017).

2) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis.
(Anmeldelse 12.10.2017. Redegørelse givet 12.10.2017. Meddelelse om forhandling 12.10.2017).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. (Justering af akkrediteringsprocesser, undertagelse af visse maritime uddannelsesinstitutioner fra institutionsakkreditering, udvidelse af Danmarks Akkrediteringsinstitutions udbud af vurderingskompetence m.v.).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind).
(Fremsættelse 04.10.2017).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og SU-loven. (Erhvervskandidatuddannelse).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind).
(Fremsættelse 04.10.2017).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af lov om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves af regioner og kommuner og indrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, og skattekontrolloven. (Gebyr for underretninger om udlægsforretninger).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll).
(Fremsættelse 05.10.2017).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunenetværkene).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll).
(Fremsættelse 11.10.2017).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland.

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).

(Fremsættelse 05.10.2017).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Implementering af dele af udvindingsaffaldsdirektivet og MCP-direktivet).

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).
(Fremsættelse 05.10.2017).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse og lov om havstrategi. (National liste med handelsforbud m.v. over for visse invasive arter og nyaffattelse af bilag 1 til lov om havstrategi).

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).
(Fremsættelse 05.10.2017).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af jernbaneloven. (Certificering af virksomheder, der udfører opgaver for andre end jernbanevirksomheder og infrastrukturforvaltere).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 04.10.2017).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til taxilov.

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 04.10.2017).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Lovforslag nr. L 67 (Forslag til lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer og lov om vagtvirksomhed. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Lovforslag nr. L 71 (Forslag til lov om indfødsrets meddelelse).

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Lovforslag nr. L 72 (Forslag til lov om ændring af dyreværnsloven og lov om hold af dyr. (Uddannelseskraft og offentliggørelse af kontrolresultater)).

Peter Kofod Poulsen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 20 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod børnesexdukker).

Martin Henriksen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 21 (Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af handlinger, der forhindrer tvangsudsendelse af udlændinge) og

Beslutningsforslag nr. B 22 (Forslag til folketingsbeslutning om at skrive den europæiske menneskerettighedskonvention ud af dansk lov).

Titlerne på de fremsatte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7: Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om arbejdskraftens fri bevægelighed i EU.

Af Kenneth Kristensen Berth (DF) m.fl.
(Anmeldelse 24.10.2017).

Kl. 10:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 2: Udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis.

(Anmeldelse 12.10.2017. Redegørelse givet 12.10.2017. Meddelelse om forhandling 12.10.2017).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og det er først fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Først vil jeg takke ministeren for den grundige redegørelse. Der er faktisk 13 fulde sider, så jeg kan næsten ikke forestille mig, at der er et område, som ikke er nævnt. Så tusind tak for det.

Der sker meget i Arktis i disse år. Det er tydeligt at mærke, at der ikke alene igen er en øget stormagtsinteresse for den arktiske udvikling. For ved Arctic Circle-konferencen for nylig var det også tydeligt at mærke, at der er en spirende vækst i den arktiske økonomi. Taksøerapporten understreger konsekvenserne for Danmark af udviklingen i Arktis. Derfor er det vigtigt, at vi også gør os nogle over-

vejelser om, hvordan vi konkret forbereder os på den nye virkelighed.

Klimaforandringerne er selvfølgelig med til at drive interessen for og i Arktis. Men klimaforandringernes udvikling bør også få os til at overveje, hvordan vi bedst gennemfører den grønne omstilling. En regulering af området vil jo have den afledte effekt, at den sundhedsskadelige luftforurening i f.eks. de større danske byer vil falde betragteligt. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan arbejdet med reduktionstiltag i forhold til sod- og partikelforurening står i Danmark. Hvordan står det arbejde, og hvilke tiltag planlægger regeringen for at regulere det område?

Ministeren beskriver det gode samarbejde mellem alle parter i Arktisk Råd, og det er vi naturligvis glade for. Ikke mindst er vi glade for, at samarbejdet i dette regi kan foregå gnidningsfrit også med Rusland, til trods for de øvrige spændinger, der måtte være i det forhold.

Netop samarbejde mellem landene er et afgørende element i forhold til redningsberedskabet i Arktis. De store afstande og spredte bosteder gør, at ulykker vil kræve fælles indsats. Derfor er det også godt, at vi har deltaget i øvelser, der træner det beredskab.

På Arctic Circle-konferencen talte jeg med en repræsentant for krydstogtoperatørerne. Jeg spurgte specifikt til, om risikoen for en katastrofe bekymrede operatørerne, og om parsejlads med afstand var en løsning. Operatørerne afviste totalt parsejlads – af konkurrencemæssige årsager, som hun sagde. Derfor har jeg to konkrete ulykkes-scenarier, som jeg gerne vil høre hvordan vi i dag vil håndtere.

Scenarie 1: Et krydstogtskib sejler ind i en ubeboet grønlandsk fjord langt fra lufthavne, måske i Østgrønland, rammer et uopmålt skær og går langsomt ned, mens passagererne redder sig i land fra redningsbådene. Hvad sker der så? Vil de overleve?

Scenarie 2 er et passagerfly, som er på vej til USA fra Europa, da det bliver tvunget til at nødlande på indlandsisen. Indlandsisen er heldigvis en relativt flad og blød landingsplads, så alle passagerer overlever landingen. Desværre er landingen foregået på den del af indlandsisen, der ikke kan nås med helikopter. Hvad gør vi?

Jeg forventer ikke, at ministeren på stående fod kan redegøre i detaljer for indsatsen. Men jeg vil gerne understrege, at det er scenarier som disse, vi bliver nødt til at forholde os til og være ærlige om. Jeg har svært ved at forestille mig, at passagerer, der går om bord på et krydstogtskib, hvor det lovedes, at de vil få helt unikke oplevelser og komme hen, hvor ingen andre før har været, overhovedet er bekendt med, at der sandsynligvis ingen redning vil være, hvis det værste skulle ske.

Jeg ved, at den canadiske kystvagts hele tiden udsender beskeder til krydstogtskibe og andre i farvandet ud for den canadiske arktiske kyst om, hvor redning befinder sig, og dermed hvor langt væk redning er, og også hvor beskeden hjælpen vil være. Det er altså ikke kun en udfordring i Grønland, men en udfordring i hele Arktis.

I forlængelse heraf vil jeg spørge ministeren, hvordan kontrollen med og beskyttelsen af Nordøstpassagen foregår, idet der nu er begyndende skibstrafik den vej også. Altså, hvor stor en del af det ansvar påhviler Danmark, idet ruten går gennem grønlandske farvande, og hvilke regler gælder der for at beskytte havmiljøet i Nordøstpassagen?

Kl. 10:06

Grundlaget for mine spørgsmål er som nævnt den økonomiske udvikling i Arktis, og her er det relevant at fokusere på, hvordan ressourcerne udnyttes bedst muligt. Det gælder de levende ressourcer som fisk, sæl og hval, og det gælder de mineralske ressourcer, og det gælder de menneskelige og landskabsmæssige ressourcer i form af turisme. I takt med at den arktiske havis smelter, er det vigtigt at sikre, at bestandene ikke bliver overfisket i de nyåbnede havområder. Derfor vil vi meget gerne bakke op om arbejdet for at sikre en aftale om forvaltningen af fiskebestandene i Arktis.

Men de levende ressourcer udgør mere end fisk, og her bekymrer EU's holdning til de levende arktiske ressourcer mig – ikke mindst sæler og hvaler. Den dominerende holdning i EU lader til at være, at Arktis skal være en form for frilandsmuseum, hvor man ikke engang bæredygtigt må udnytte områdets dyr. Sælskindsforbuddet rammer f.eks. de grønlandske fangere og det grønlandske samfund, selv om fangsten er bæredygtig og blåstemplet af WWF. Nu vil Kommissionen så have ændret Den Internationale Hvalfangstkommissionen, IWC, til at være en hvalfredningsorganisation. Også her foreslår man en undtagelse for oprindelige folk – det gælder jo så det grønlandske folk – men de skal kun have lov til at fange, hvad de selv kan spise. Kommissionen har tidligere problematiseret, at turister også vil kunne gå ind på en restaurant i Grønland og spise hval.

I Socialdemokratiet støtter vi op om grønlænderne og færingerne ret til bæredygtigt at høste af deres levende ressourcer. Vi håber derfor, at regeringen vil sætte alle sejl til for at få sikret, at det også vil være tilfældet i fremtiden. Vi har ikke gode erfaringer med undtagelser i EU. Og skulle det vise sig umuligt at stoppe Kommissionens tiltag, bør Danmark insistere på, at EU kompenserer Grønland og Færøerne for tabet, helst i form af øgede investeringer i f.eks. infrastruktur eller turisme. Tak.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen kommentarer. Den næste ordfører er hr. Henrik Brodersen, Dansk Folkeparti. Værsgø.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Tak, formand. Først en tak til udenrigsministeren for denne selvstændige redegørelse om samarbejdet i Arktis. Redegørelsen har først og fremmest fokus på det internationale samarbejde i Arktis, som er et samarbejde mellem de arktiske kyststater, USA, Canada, Norge, Rusland og kongeriget Danmark for så vidt angår Færøerne og Grønland. Arktis er et kæmpe område og et meget ressourcerigt område, som man i høj grad endnu kan kalde uudforsket. De nye muligheder, som måtte ligge i Arktis, når ishavet stort set er uden is om sommeren, gør, at mange af verdens stormagter og økonomiske aktører synes, at regionen pludseligt er meget interessant.

Arktis har stor betydning for kyststaterne omkring Det Arktiske Ocean, men også stormagter som Kina, Japan og EU m.fl. ønsker at være aktører her, når de nye muligheder kan skimtes i den nordlige horisont. Her snakker vi om muligheder inden for fiskeri, transport, turisme og råstofudvinding, både under og over havoverfladen osv. Der er tale om ekstremt store naturressourcer og store muligheder for gevinster med kortere sejlruiter og mulighed for turisme på verdens top. Derfor skal Danmark også fortsat bakke et hundrede procent op om Ilulissataftalen, hvor kyststaterne har bundet hinanden op på, at uenigheder, som måtte opstå i Arktis, også løses med baggrund i folkeretten, og at Arktis fastholdes som et lavspændingsområde. Der kan meget hurtigt opstå vidtrækkende storpoltiske konflikter om disse vældige muligheder i det arktiske. Samtale og folkeret er den bedste måde at løse disse konflikter på.

Jeg vil også gerne kvittere for, at regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi prioriterer Arktis højt, og den sætter særligt fokus på økonomisk udvikling til gavn for befolkningen i Grønland og på Færøerne. Det agter regeringen at gøre ved at sætte erhvervslivets udvikling og økonomien mere centralt på dagsordenen i Arktisk Råd, ved at afdække mulighederne for tilstrækkelige internationale investeringer samt ved at styrke eksportfremmende indsatser til fordel for Grønland og Færøerne. Det er kongeriget Danmark, som er medlem af de arktiske fora, og derfor er det kun naturligt, at regeringen vil gøre mest muligt for at varetage også de grønlandske og færøske folks interesser i Arktis.

I forrige uge var jeg på Island for at deltage i en conference, Arctic Circle, som er verdens største internationale forsamling om Arktis. Det er en conference for alle, som er interesseret i udviklingen i Arktis. Den overvældende store deltagelse i konferencen viser, at interessen for Arktis ikke er til at tage fejl af: Over 2.000 deltagere fra mere end 50 lande verden over og utallige interesseorganisationer, og alle har interesse for Arktis. Jeg glæder mig over, at interessen for Arktis er så stor, når jeg tænker på de nye muligheder, som måtte dukke op.

Men jeg er også bekymret – mens Arktis er en ekstremt ressourcerig region, er Arktis på samme tid en region med ekstreme vejrforhold. Og det slår mig, at mange aktører, som ønsker at komme ind i det arktiske, faktisk slet ikke har forståelse for, hvad det drejer sig om. Bl.a. hører jeg, at krydstogtbranchen er utilfreds med, at der stilles krav til dem om, at krydstogtskibene sejler parallelt i Arktis, således at de altid følges to og to. De mener, at det er et konkurrenceforvridende krav, og de protesterer imod det, i forhold til at kunne sælge de her eksklusive ture til verdens top – de kan så blive lidt dyrere.

Her vil jeg bare sige til branchen, at de slet ikke har forstået alvoren i de krav, der bliver stillet. Skulle uheldet være ude med et krydstogtskib, som enten støder på et isbjerg, mister motorkraften, sejler på et skær eller lignende, hvad skal de så stille op med alle de her passagerer? Skal de sættes af på indlandsisen, måske nogle tusinde kilometer fra civilisationen? På indlandsisen overlever de måske et par timer, i det iskolde hav højst et par minutter. Det er ikke uden grund, at der skal stilles store krav til alle aktører, som har tanker om at operere i Arktis. Krydstogtbranchen er kun én af mange brancher, som har store planer i Arktis. Også på andre områder skal vi stille store krav, netop for at tage højde for de ekstreme forhold, som kan opstå meget pludseligt i forhold til natur og mennesker i Arktis.

Kl. 10:13

Forsvaret står for den danske del af opgaveløsningen i Arktis.

Hovedopgaven er selvfølgelig militær, altså at være et forsvar af Grønland og Færøerne til lands, til vands og i luften. Men forsvaret løfter også en stor del af de andre beredskabsmæssige og praktiske opgaver i Arktis, alt lige fra søredning, land- og søopmåling, fiskeri-kontrol, miljøovervågning, søfart og sejladsikkerhed osv. osv.

I december 2016 indgik vi en aftale med regeringen om at styrke Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis. Ministeriets analyse, som skal ligge til grund for styrkelsen, er nu kommet og viser, at Forsvarsministeriets opgaveløsning er styrket på mange områder gennem de senere år, men at det også er relevant yderligere at styrke overvågning, kommando, kontrol, kommunikation, operative indsatsenheder osv. osv. Med den stigende interesse i Arktis bliver vi også nødt til fortsat at følge med og styrke vores indsats på andre områder; det gælder også for indsatsen for at forbedre forholdene omkring land- og søkortlægning, hvor der stadig er langt igen, før vi er i mål.

På miljø- og naturområdet skal der også lægges en stor indsats for at beskytte den arktiske natur. Senere i dag skal vi tage et skridt i forhold til dette område, når vi skal behandle et lovforslag om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, dvs. fra 3 sømil fra kysten og indtil 200 sømil fra kysten. Der vil vi stille os positivt og stille større krav i forhold til skibenes påvirkning af havmiljøet i forhold til miljøforbedring ved Grønland.

Arktis er et kæmpestort og ressourcerigt område. Som en af de fem store aktører i Arktis står vi her med store muligheder og et stort ansvar for at sikre, at mennesker og natur kan gå hånd i hånd i Arktis. Det er vores ansvar at sikre, at det kun er aktører, som vil Arktis det godt, der får mulighed for at agere her. Det er vores ansvar, at udviklingen i regionen også kommer mennesker i regionen til gode. Vi har en forpligtelse til at bruge alle de talerør, vi kan finde, for at sikre kongerigets interesser i Arktis, uanset om det gælder fiskeri, storpolitik, miljø, energi, råstoffer, sundhed eller turisme. Vi har en

forpligtelse til at sikre lov og orden i Arktis. Vi skal sørge for, at de, der vil det gode i Arktis, har den nødvendige respekt for natur og mennesker, så de kan få adgang til det arktiske. Det må være vores og regeringens pejlemærke, når vi navigerer i de fantastiske, men også farlige arktiske farvande. Tak for ordet.

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 10:16

Aleqa Hammond (UFG):

Arktis er jo så mange ting. Grønland er jo kun 20 pct. af det samlede Arktis i landmasse. I 2014 kom der en FN-erklæring om oprindelige folk, og det bidrog til et slutdokument, som gælder hele verden rundt. I den sammenhæng har det arktiske folk en udvidet ret til bæredygtig fangst af deres levende ressourcer. Jeg ved også, at det danske kongerige står ret så alene med hensyn til den kommende IWC-forhandling om storhvalerne i forhold til de andre EU-lande. Hvad er Dansk Folkepartis holdning til det?

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:17

Henrik Brodersen (DF):

Vi har jo altid stået på mål for det. Der har jo været meget, meget stort fokus på grindefangst ved Færøerne, og vi har altid sagt, at lige så længe det her er bæredygtigt, så har vi ikke nogen problemer med, at de oprindelige folk får lov til at drive deres fangst, som jo er en del af føden i de arktiske områder.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Aleqa Hammond.

Kl. 10:17

Aleqa Hammond (UFG):

EU's rettighedsbaserede tilgang til udviklingen er den holdning, som de har. Men stadig væk støtter de fleste EU-medlemsstater jo ikke det danske kongeriges holdning til storhvaler, som ikke er en del af grindehvalsfangsten. I den sammenhæng står det danske kongerige over for store udfordringer med at få de andre EU-lande med til at forstå vores tilgang til bæredygtig hvalfangst. Hvad mener man at det danske kongerige skal gøre, for at vi får alle EU-medlemsstater med?

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:18

Henrik Brodersen (DF):

Der er jo en dialog, men det er da rigtigt, at vi står med nogle udfordringer. Og det har jo også givet nogle noget aparte situationer, hvor Danmark har stået over for Færøerne og Grønland og har skullet være en del af EU og pålægge resten af rigsfællesskabet nogle pålæg, som vi slet ikke var interesseret i at skulle give. Og der må man bare sige, at der står Dansk Folkeparti på både grønlandernes og færingeres side.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der et par yderligere bemærkninger. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:19

Christian Juhl (EL):

Nu sagde ordføreren, at vi var en af de stærkeste i den aktuelle debat, underforstået at det velsagtens er Danmark, kan jeg forstå på Dansk Folkeparti. Er det ikke vigtigt, at vi også diskuterer demokrati, når vi snakker Arktis? Jeg tænker på, at hvordan kan et parti som DF, som jo er understøttende til regeringen, begynde at snakke om, at vi skal fjerne selvstyreløven i Grønland?

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:19

Henrik Brodersen (DF):

Nu ligger det jo ikke under den her redegørelse. Men vi har et rigsfællesskab, og derfor har vi også en forpligtelse over for hinanden, og også over for de borgere, som er underlagt andre løsningsforslag end dem, man eksempelvis har i Danmark.

Hvis det går ud over den almindelige borger – om det så er i Grønland, på Færøerne eller i Danmark – så har vi det sådan, at så må man til enhver tid tage vare på borgeren, lige meget hvor i kongeriget borgeren befinder sig.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:20

Christian Juhl (EL):

Så må jeg spørge lidt direkte: Er ordføreren enig med hr. Søren Espersen i, at man godt kunne afskaffe selvstyreløven og dermed afskaffe de demokratiske muligheder for at få indflydelse i Grønland?

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:20

Henrik Brodersen (DF):

Dansk Folkeparti har jo den ene gang efter den anden sat fokus på det, når der er noget, som ikke fungerer, eksempelvis i Grønland, hvor det er borgeren, vi har en større forpligtelse over for, end vi har over for selvstyret. Hvis der er ting, som selvstyret ikke kan varetage, så tror jeg, det kunne være en rigtig god idé, at man måske ad nogle gange sagde: Var det nu ikke en god idé at få en hjælpende hånd fra Danmark.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det kommer der jo i hvert fald en debat om senere, hvor man kan få det nærmere uddybet.

Fru Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 10:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tak for ordførertalen. DF har jo været ude og udtale – som Enhedslistens ordfører også var inde på – at man er klar til at suspendere selvstyreløven. Men det er jo sådan, at Dansk Folkeparti var det eneste parti, som stemte imod selvstyreløven.

Det er vigtigt at pointere, at det er det grønlandske folk, som skal høres, også hvis man suspenderer selvstyreloven. Så det kan selvfølgelig ikke komme på tale, at selvstyreloven skal suspenderes.

Nu nævner ordføreren selv, at der er en række områder, som man gerne ser at Folketinget blander sig i i forhold til interne grønlandske anliggender, bl.a. på socialområdet og på uddannelsesområdet. Jeg tænker det sådan: Ville det ikke ville være på sin plads, at man f.eks. først fokuserede på justitsområdet og på forsvarsområdet, hvor vi ved at der allerede i dag er nogle udfordringer?

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:21

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Men nogle af de her juridiske ting, som spørgeren henviser til, er jo ikke noget, der har de sociale omkostninger, som nogle af de ting, som vi har påpeget – bl.a. massevis af overgreb på børn i Grønland – har. Det synes vi er så vigtigt, at man virkelig bør tage hånd om det her.

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 10:22

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Nu er det sådan, at retssikkerheden halter, i hvert fald i nogle områder i Grønland, og det er sådan set et ansvar, som vi har her i Folketinget. Så derfor tænker jeg, at det kunne være på sin plads at fokusere på, hvad det er, vi selv skal gøre for at rette op på nogle af de områder, som vi allerede i dag har et ansvar for, frem for at fokusere på nogle af de andre områder.

Kigger man på socialområdet og på uddannelsesområdet, ser man, at vi jo er nogle i Grønland, som kæmper for at sørge for, at de her områder bliver løftet, og tallene viser sådan set også, at det går den rigtige vej. Nogle af os synes, det går for langsomt. Men det er sådan set for at pointere, at vi har en opgave i dag, som vi ikke løfter i tilstrækkelig grad.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:23

Henrik Brodersen (DF):

Jamen jeg anerkender da, at der er et stort arbejde i gang med at rette op på det, og det er der ved gud også grund til. Men vi tager altså også fra Dansk Folkepartis side de kritiske briller på, når vi skal kigge på os selv. Jeg har flere gange stået hernede i Folketingets spørgetid og spurgt til, hvordan og hvorledes vi opretholder retssikkerheden ude i byggerne. Og det er rigtigt, at der mangler byfogeder og andre.

Men det der med at deportere folk har man prøvet en gang oppe omkring Thule. Det synes jeg ikke man skal gøre yderligere, så det her med, at vi mangler byfogeder, skyldes, at folk ikke søger de stillinger, der bliver slået op. For det er jo ikke, fordi man mangler stillingsopslag. Men hvis ikke folk vil arbejde, kan vi jo ved gud ikke tvinge dem til det.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man behøver ikke påkalde de højere magter her i Folketinget. (*Henrik Brodersen* (DF): Det skal jeg huske, fru formand). Det er godt.

Tak til ordføreren. Så er det hr. Bertel Haarder, Venstre. Værsgo.

(Ordfører)

Bertel Haarder (V):

Tak, formand, og tak til udenrigsministeren for en fyldig redegørelse, som ifølge sagens natur handler om rigsfællesskabet. Uden rigsfællesskabet ville der være mindre højt til loftet i Danmark, efter min mening, og det er jo ikke mindst Arktis, som binder rigsfællesskabet sammen. Når vi står sammen i rigsfællesskabet, er vi en stor spiller i det arktiske, men vi er en endnu større spiller, når vi står sammen i Norden.

Tilsammen har Norden verdens største handelsflåde og et BNP, der er større end Ruslands. Vi har ansvaret for et gigantisk område af jordkloden, som får stigende betydning. Det område har været præget af fred og fordragelighed, og sådan skal det blive ved med at være. Men det må ikke blive et militært tomrum, som kan friste store naboer og andre, som kan have interesse i området. Vi skal tage vare på vores del af Arktis, vi skal overvåge det og markere tydeligt, at det er vores.

Redegørelsen siger ikke så meget om nordisk samarbejde, men der er dog et afsnit om 2 mio. kr. til kultur og miljø og turismeformål, og der redegøres for Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram om bæredygtig erhvervsudvikling, miljø, natur og klima samt uddannelse og kompetenceudvikling. Og et nyt samarbejdsprogram er på vej med fire p'er: peoples, planet, prosperity og partnerships – med tråde til FN's klimamål og større fokusering og, som der står, og jeg citerer: »mere politik i det nordiske arbejde«.

Det sidste er vigtigt, for når man læser redegørelsen, får man det indtryk, at det politiske samarbejde mellem de nordiske lande mere består af programmer end af fælles politiske indsatser. Optræder de nordiske lande i fællesskab, når det er muligt, og når det er i vores interesse? Optræder vi som den store spiller, vi er? Taler vi sammen, og handler vi sammen? For det må jo være det, der menes, når Nordisk Ministerråd har ønsket mere politik i det nordiske samarbejde. Det handler jo ikke om programmer, det handler om fælles handling.

Det må også betyde mere fælles forsvarspolitik. De andre nordiske lande er jo i fuld gang, men Danmark har hidtil trukket lidt på foden. Derfor er det også glædeligt, at den norske og den danske forsvarsminister nu både taler og skriver sammen, senest en udmærket fælles kronik. Både der og i udenrigsministerens redegørelse nævnes det nordiske samarbejde i NORDEFECO, hvor der, og jeg citerer, »kan indgås samarbejde om de særlige udfordringer, som ekstrem kulde stiller personel og materiel over for, og om udviklingen af arktisk vintertræning«. Der tales meget om katastrofeberedskab, men ikke så meget om militært samarbejde.

Det er betryggende, at Grønneal genetableres som et strategisk logistisk støttepunkt, og at Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis på en række områder er styrket. Men der står jo også ærligt og redeligt i udenrigsministerens redegørelse, og jeg citerer:

»Det er relevant yderligere at styrke overvågning, kommando, kontrol og kommunikation og operative indsatsenheder. En styrkelse af disse områder vil være med til at styrke løsningen af flere opgaver på én og samme tid, herunder suverænitetshævdelse, eftersøgningss- og redningstjeneste, havmiljø og støtte til det civile samfund.«

Katastrofen i Nuugaatsiaq er jo et frisk og tragisk eksempel på nødvendigheden af det sidste. Det er jo bl.a. det, den nordiske Stoltenberg rapport satte streg under ved at foreslå et øget nordisk samarbejde. Og jeg vil gerne spørge udenrigsministeren om, hvordan han ser på den nordiske dimension i alt det, vi taler om her, hvordan han ser på Stoltenbergs forslag, også om en ny forsvarskommission, som man kan forstå de nordiske socialdemokrater har overtaget, altså forslaget.

Samarbejdsprogrammer er der imponerende mange af, det er rigtig godt, ligesom det er godt, når Rusland inddrages. Jo mere konkret samarbejde med Rusland om fælles udfordringer og jo mere dialog,

jo bedre. Det kan kun fremme freden og tilliden, hvis vi vel at mærke samtidig varetager overvågningen og inspektionen af det arktiske område.

Kl. 10:32

Kl. 10:29

Dialog kan vi få brug for, når vi skal varetage de særlige danske interesser, som knytter sig til den kommende udvidelse af kongerigets kontinentalsokkel nord for Grønland. Den skal som bekendt behandles af FN's Kommission for Kontinentalsoklens Grænser, CLCS. Det drejer sig om et område 20 gange så stort som Danmark, herunder Nordpolen.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg på Venstres vegne gerne understrege vigtigheden af Ilulissaterklæringen om Arktis som et lavspændingsområde. Jeg vil også fremhæve den nye bindende aftale mellem de otte arktiske stater om styrket forskningssamarbejde i og om Arktis og om Arktisk Universitet og den store internationale konference Arctic Circle, der netop har fundet sted i Island med deltagelse af den danske samarbejds- og fiskeriminister.

Men lad os ikke glemme, at Arktis først og fremmest rummer et hjemland for folkeslag, som naturligtvis har krav på at bestemme i deres egne lande og områder og krav på at blive hørt, når deres interesser trædes for nær, som det f.eks. har været tilfældet med sælfangsten. Jeg glemmer ikke, da jeg i 1990'erne var med til Circumpolar Conference i Nordcanada, og da jeg sidste vinter som kulturminister var med til Arctic Winter Games sammen med kronprinsen. Ved disse lejligheder og ved andre lejligheder oplever man rige, stolte og selvbevidste kulturer. Og så vil jeg tilføje, at man også bliver lidt stolt af rigsfællesskabet, når man deltager i den slags begivenheder. De grønlandske deltagere var og er klart førende blandt de mange folkeslag.

Det er min opfattelse, at vi har haft langt mere gavn end skade af det skæbnefællesskab, som blev vores for 200 år siden, da Danmark og Norge blev tvunget til skilsmisse. Det er ikke kun historien og familiebåndene, der binder os sammen, det er også Arktis og de udfordringer og muligheder, som ligger i dette kæmpeområde med stigende økonomisk og strategisk betydning. Tak.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 10:31

Aleqa Hammond (UFG):

Danmark og Grønland og Færøerne har én stemme i Arktisk Råd, og det synes jeg også er rigtig, rigtig fint. Det tvinger os til at have gode dialoger og debatter om vores fælles indsats i det arktiske område, som baserer sig på bæredygtighed, hvad angår miljø, monitorering af fauna og flora og sikkerhed både til lands og til havs.

Jeg lagde mærke til, at udenrigsministerens arktiske redegørelse ikke med et ord nævner Camp Century, som er militære efterladenskaber fra amerikanerne, og en forurening, der er af den største af sin art i det danske kongerige. Hvad er Venstres holdning til det?

Kl. 10:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:32

Bertel Haarder (V):

Vi har tillid til, at den danske udenrigsminister håndterer det gode spørgsmål, som fru Aleqa Hammond her har stillet. Det er jo lettere sagt end gjort at løse problemet, men der er ingen tvivl om, at det skal ske i et samarbejde mellem Danmark og Grønland.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Aleqa Hammond.

Kl. 10:32

Aleqa Hammond (UFG):

Det danske kongerige afsendte submissionen til kontinentalsoklen tilbage i 2014. Hvad skal det danske kongerige i de kommende år sætte fokus på, hvad angår Arktis og vores arbejde for at styrke vores krav?

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Bertel Haarder.

Kl. 10:33

Bertel Haarder (V):

Hvad angår kravet på det meget store område, altså udvidelsen af kontinentalsoklen med bl.a. Nordpolen, er der, så vidt jeg husker, lagt en meget god og velforberedt strategi for, hvornår vi gør hvad. Det altafgørende er jo, at vi holder vores store nabo Rusland på forhandlingssporet, og jeg tror, at det er det, alle bestræbelser går ud på. Men det kan jo være, at udenrigsministeren vil føje noget til.

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 10:33

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg er meget enig i hr. Bertel Haarders overvejelser om Norden og Nordens samarbejde som et stærkt led i en udvikling af tingene i Arktis. Hr. Bertel Haarder nævnte Ilulissaterklæringen og afspændingen. Hvordan ser Venstres ordfører på muligheden for at vi, selv om russerne i dag både militært, men også transportmæssigt er dominerende i Arktis – det ser ud til, at amerikanerne slet ikke kan finde ud af, hvordan man skal lægge en strategi for Arktis, men det skyldes måske den nuværende præsident; det ved jeg ikke – benytter lejligheden til som et led i den debat, FN har startet om at gøre hele verden atomvåbenfri, arbejder på at kunne sige, at i hvert fald Arktis skal være atomvåbenfri?

Kl. 10:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:34

Bertel Haarder (V):

Det er jo en debat, som giver mindelser om en meget lang debat under hele den kolde krig, hvor der var nogle, der ville have atomfri zone i Norden, samtidig med at sovjetiske atomvåben blev sejlet op og ned gennem de danske farvande. Man skal være realistisk, og en atomvåbenfri zone skal være noget, som alle overholder, og som virkeligt er forhandlet bredt. Og jeg tror ikke, at man løser noget ved at sige: atomvåbenfri zone. Altså, det ord løser ikke noget.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:35

Christian Juhl (EL):

Jamen Ilulissaterklæringen drejer sig netop om afspænding og taler om en afmilitarisering af Arktis, og derfor er det vel godt at starte i den farlige ende. Og jeg mener: Det er vel ikke er nogen skade til at

sige til russerne: Ja, vi vil gerne have en dialog med jer, og vi vil faktisk også gerne have, at I ikke har atomvåben i det område. Mig bekendt er der ikke andre, der har atomvåben. Jeg tror ikke, at amerikanerne længere har atomvåben i Thule. Det var vist en fejlstrategi på et tidligere tidspunkt i historien. Derfor er det vel vigtigt, at man tager de spørgsmål ind. Det er vel også på det her område vigtigt både at være realistisk, men også at være visionær, hvis man skal have lavet nogle forandringer.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:36

Bertel Haarder (V):

Jeg tror, at det vigtigste er, at rigsfællesskabet og de nordiske lande agerer ud fra en bevidsthed om, at vi først og fremmest skal være nærværende i Arktis, vi skal overvåge og inspicere Arktis, og vi skal være vågne, hvis der er nogen, der krænker suveræniteten. Det er det vigtigste. Og så skal vi forhandle alt, hvad vi kan.

Jeg talte jo meget om dialog osv., og deri indgår naturligvis også atomvåben. Og der kan jo ikke være nogen, der kan være i tvivl om, at eftersom hverken kongeriget eller de nordiske lande har atomvåben, ville vi da meget gerne se, at der heller ikke blev sejlet med russiske atomvåben i Arktis. Det siger jo næsten sig selv. Men den opfattelse og den erklæring løser jo ikke noget i sig selv. Det var bare det, jeg prøvede at sige.

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Arktisredegørelsen giver jo egentlig baggrund for rigtig mange debatter, måske endda mange flere, end der vil være plads til på en hel dag. Men først har jeg et par bemærkninger til formen på redegørelsen, og det er mest, fordi jeg synes, at den egentlig fortjener større udbredelse end en lille eksklusiv skare af ordførere og et par ministeransatte.

Jeg vil opfordre ministeren til at være en smule mere visionær i udarbejdelsen af redegørelsen. Den er meget tung og til tider en meget svært tilgængelig oplistning af de samarbejder, som hr. Bertel Haarder talte om. Oplistning af planer og den slags er også vigtigt, men jeg tvivler på, at ret mange uden for den her sal når igennem hele redegørelsen.

Jeg kan opfordre til, at man f.eks. lod sig inspirere af formen i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, der er meget mere tilgængelig, især med de fire bilag med oplistning af konkrete initiativer, som man ønsker at tage i fremtiden. Det er meget overskueligt, og det kunne måske gøre, at andre end dem, der skal læse den, læste den.

Men nu til indholdet. Arktis og især den hurtigt smeltende is giver baggrund for debatter om en lang række spørgsmål, og fra Enhedslisten er der to bærende principper i Arktis.

For det første: Det, vi gør, gør vi for de mennesker, der lever i Arktis. Der er ufattelig mange økonomiske interesser, der er ufattelig mange militære interesser og sikkerhedsmæssige interesser i Arktis, men det vil fra første og sidste færd for os altid være et spørgsmål om, hvordan de mennesker, der lever i Arktis, får et godt og bæredygtigt liv. Vi skal respektere retten til selvbestemmelse og hensynet til oprindelige folk.

For det andet: Vi vil altid tage udgangspunkt i, at de aktiviteter, vi sætter i gang i Arktis, skal se på bæredygtige principper og under optimalt hensyn til den meget følsomme natur, der står over for forandring på grund af klimaændringerne. Arktis er mere udsat for klimaændringer end resten af kloden, fordi stigningen i temperatur her er to til tre gange så høj.

Det er vigtigt, at vi fastholder aftalen fra Ilulissat i 2008 om, at alle uenigheder om Arktis skal løses på baggrund af folkeretten, og at afspænding er et mål. Når vi kigger på de mange internationale organisationer, der interesserer sig for Arktis, er det vigtigt at overlade forhandlingsretten til Grønland og Færøerne, hvor det overhovedet er muligt. Uden Danmarks samarbejde med Grønland og Færøerne i rigsfællesskabet ville Danmark ikke have nogen særlig indflydelse eller placering i Arktisdebatten. Det skal vi huske. Det er, som om vi somme tider spiller lidt med musklerne – i hvert fald da Dansk Folkeparti aflagde sin ordførertale. Det er jo ikke Danmark, der kan spille med musklerne, det er jo sådan set især Grønland, men også Færøerne.

Jeg deltog også for et par uger siden i den store internationale konference om Arktis, der hedder Arctic Circle, i Island. 2.000 mennesker var mødt frem i 3 døgn, og mange af dem, rigtig mange, var der af kommercielle interesser. Det overraskede mig, at der var så mange, der havde så mange økonomiske og kommercielle interesser i at placere sig for at kunne tjene penge på de nye muligheder.

Meget færre var de organisationer, som arbejder for miljøhensyn og hensyn til oprindelige folk. Det er en skævhed, som vi er nødt til at arbejde for at ændre, hvis Arctic Circle skal have en balanceret tilgang til de problemer, der er i området. Javel, jeg ved godt, at der var diskussion om oprindelige folk, og jeg ved godt, at der var diskussion om klima og miljø, men de fyldte ikke ret meget i de store firmaer, der kan sælge tankskibe, og de store firmaer, der kan lave rejser osv. Det er vigtigt, at vi har fokus på det, og det må regeringen jo også rette op på i samarbejdet, sådan at vi har den overordnede vinkel, at det er mennesker og klimaet, der er det vigtigste, og så må profitten og markedet træde i baggrunden.

Atomvåbenfrit Arktis havde vi lige en lille drøftelse om her med Venstres ordfører. Det er vigtigt, at forsvaret er til stede på Arktis. Det der med at sikre grænserne er jo en fin talemåde, men hvis et skib og to helikoptere fra det danske forsvar skal sikre de grønlandske grænser, hvis reelt der var en trussel imod dem, vil jeg sige, at så er det da mere et symbolsk tiltag, vi har. Jeg ser nu mere forsvarets opgave som deltagelse i Search and Rescue, i overvågning og i sikring af dem, der er på søen, så de hurtigt kan blive reddet, hvis der sker nogle ting.

Kl. 10:42

Det er vigtigt for os, at vi fastholder et mål om at gøre Arktis atomvåbenfrit område, ja, vi vil meget gerne have, at man totalt afmilitariserer Arktis. Det bør være et strategisk mål for rigsfællesskabet i vores indsats i det internationale samarbejde.

Lige nu er det især russerne, som er militært til stede i Arktis, men også med isbrydere og store skibstransporter. USA's nye præsident kan ikke rigtig finde ud af, hvad han vil med Arktis. Den ene dag siger han, at han vil bygge en isbryder, så man også kan bidrage med at bane vej for de store skibe, der sejler gods. Den næste dag siger han, at det tror han ikke de vil alligevel. Og det vil sige, at der er ingen, der rigtig ved, hvad de egentlig vil deroppe. Der er sikkert amerikanske firmaer, som har interesser. Jeg vil vende tilbage til Pituffik, Thulebasen, lige om lidt. Tilsyneladende har USA ingen Arktisstrategi.

Det er vigtigt, at Danmark deltager aktivt i forskningen om Arktis. Det er der også nævnt i redegørelsen, ikke mindst om, hvordan vi sikrer befolkningernes bæredygtige levedygtigheder og et optimalt hensyn til natur og ikke mindst havene, og jeg mener også, at vi er nødt til at deltage meget aktivt i forskningen om, hvordan vi sikrer

en miljømæssig forsvarlig transport i det meget miljøfølsomme område. Det er *enormt* store skibe, der sejler der, med enormt store olie-laster og andre ting, og der skal jo ikke meget fantasi til at forestille sig, hvor galt det kan gå i så koldt et område. Det er jo næsten umuligt at rydde op. Hvis man får en olieforurening i så kolde områder, er det næsten umuligt at have med at gøre. Det er vigtigt at tænke over, at der er en meget, meget større risiko netop der.

Så over til Pituffik. USA er naturligvis til stede i Pituffik, Thulebasen, fordi det er aftalen, at de har ret til en aftale, som jeg synes bliver mere og mere betænkelig. Erfaringerne er nemlig ikke særlig positive. Nu har USA hjemtaget serviceaftalen for Thulebasen, så der ikke længere er et dansk-grønlandsk firma, som står for den civile service. Det gjorde de via et skuffeselskab i København, som nu har givet opgaven videre til et rent amerikansk selskab i strid med de aftaler, der lå.

Jeg ved ikke, hvad ministeren har tænkt sig at gøre ved det, men det er da i hvert fald nu helt åbenlyst, at de har taget r.... på Danmark, som jeg ville sige, hvis jeg ikke stod her. (*Taleren udtaler kun bogstavet r*). De har i hvert fald snydt Danmark. Det vil koste Grønland dyrt i form af tabte arbejds- og lærepladser og tab af skatteindtægter. Hvad gør vi ved det? Skal amerikanerne betale leje deroppe, eller hvordan skal vi løse de problemer? Ja, svaret blæser i vinden.

USA har også taget sejlad af gods til basen hjem. Det blev tidligere udført af det grønlandske Royal Arctic Line. Nu udføres det af det amerikanske militær, selv om det så er dyrere for amerikanerne. Der må altså være en politisk interesse i selv at udføre de her sejladser.

USA har også indtil nu nægtet at rydde op på de gamle militær-baser i Grønland. Værst ser det ud på Camp Century, hvor tusindvis af tønner med radioaktivt affald er gravet ned i indlandsisen, og der er specialister, som siger, at vi skal være meget opmærksomme på, at der i løbet af de kommende år og årtier kan ske det, at isen smelter, og at det miljøfarlige affald dermed siver ud.

Endelig opgraderer USA basens radar, sandsynligvis for at den så skal indgå i et nyt missilskjold med øget risiko for, at Grønland kan blive et fremtidigt bombemål. Det sidste med radaren er tilsyneladende gennemført uden at rådføre sig hverken med Danmark eller Grønland om det hensigtsmæssige i det. Det er jo i strid med den aftale, vi har med grønlænderne.

Men jeg må jo indrømme, at det virker ganske påfaldende, at Danmark og Grønland måske har skudt sig selv i foden i det her tilfælde ved at have sat samarbejdet med USA om basen i de to komiteer, som hedder Joint Committee og Permanent Committee, der blev oprettet i forbindelse med Igalikuaftalen i stå. Det har man sat i stå.

Jeg forstår slet ikke årsagen til at lukke sådan et samarbejde i en situation, hvor vi, altså Grønland og Danmark, jo er dem, der har den største interesse i at have en optimal dialog om de her store problemer, vi har med USA i Grønland. De mange berøringsflader burde være baggrund for endnu mere intens dialog, så vi bruger alle kontaktmuligheder i en situation, hvor vi skal have løst problemerne.

Så er der sikkerhed til søs, som er blevet nævnt, og så vil jeg slutte af med klima- og energiområdet. Det er også et meget vigtigt område, fordi mennesker og natur... (*Formanden (Pia Kjærsgaard)*: Det er temmelig meget over tiden allerede). Er det over tiden? (*Formanden (Pia Kjærsgaard)*: Ja, det er det).

Jamen så vil jeg gerne slutte med at sige, at jeg gerne vil opfordre til, at vi bruger FN's 17 verdensmål som overligger, hver gang vi diskuterer Arktis, sådan at vi er sikre på, at alt det, vi laver, bliver bæredygtigt. Tak.

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par bemærkninger. Fru Aleqa Hammond.

Kl. 10:48

Aleqa Hammond (UFG):

Ordføreren slutter af med at nævne verdensmålene, SDG'erne, fra FN. Jeg kunne godt tænke mig at høre Enhedslistens bud på, hvordan kongeriget skal agere i henhold til SDG'erne for at kunne nå vores verdensmål, hvad angår Arktis.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:48

Christian Juhl (EL):

Det var det, jeg ville have sagt, hvis ikke tiden var løbet fra mig, nemlig at jeg vil opfordre udenrigsministeren til i de kommende redegørelser hver gang at give os en status på, hvordan det ser ud. Han kunne kontakte Færøerne og Grønland og spørge, hvordan de vurderer at udviklingen har været. Og så kunne man få en fælles årlig vurdering fra de tre lande af, hvordan SDG-udviklingen ser ud, om vi følger målene, og hvor langt vi er kommet.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Aleqa Hammond.

Kl. 10:48

Aleqa Hammond (UFG):

Ordføreren nævner, at redegørelsen burde være lidt mere visionær, hvad angår Arktis. Hvordan skal en visionær redegørelse se ud ifølge Enhedslisten?

Kl. 10:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:49

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg henviste til den anden redegørelse, vi har fået, der hedder redegørelse om regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi. Den er bygget helt anderledes op i letoverskuelige afsnit og er meget tilgængelig. Og så er der fire bilag – fire ret spændende bilag – om regeringens yderligere konkrete initiativer fra 2017 til 2018 med prioriteter som f.eks. migration, ustabilitet, terrorisme og tre andre emner.

Det opfatter jeg også lidt som det, hr. Bertel Haarder efterlyste, altså at man gerne må prøve at pege på de konkrete handlinger, man vil sætte i gang i den kommende periode. For det ville give en meget mere spændende debat, at vi kunne spille vores ideer op mod regeringens ideer om, hvad der skal ske i resten af 2017 og i 2018, som sikkerhedsredagørelsen lægger op til.

Det synes jeg kunne være rigtig spændende, og det er derfor, jeg opfordrer til, at man prøver at finde en lidt mere spændende form. Måske kunne vi så også få folk uden for Borgen til at være med.

Kl. 10:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 10:50

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for en fin ordførertale. I forhold til FN's verdensmål mener vi også fra Inuit Ataqatigiits side, at vi skal have det som en overligger, altså se det som et tema, som vi ligesom lægger ind over de forskellige opgaver, som vi har i forhold til Arktis.

Nu er det sådan, at udenrigsministeren i samarbejde med Grønland og Danmark har indkaldt til en high level-dialog med forskellige parter, både Grønland, Færøerne og Danmark, om, hvad det er, vi kan gøre for at fremme FN's verdensmål. Det synes jeg er et rigtig godt eksempel på, hvordan det går godt, når vi samarbejder.

I forhold til Pituffik, som ordføreren nævner, altså Thule Air Base, er det jo en sag, som har fyldt rigtig meget udenrigspolitisk og i forhold til grønlandske forhold. En sag, som jo faktisk er på samme højde rent økonomisk, i hvert fald set med grønlandske briller, er sådan set EU's grønlandsinstrument. Og grønlandsinstrumentet er jo blevet evalueret her for cirka et år siden, og om få år skal man lave en ny aftale.

Vores håb fra Inuit Ataqatigiits side er, at fokus kunne være på forskning. Hvordan kunne man samarbejde om f.eks. klimaforskning, men også om forholdene for de 4 millioner mennesker, som bor i Arktis? Jeg kunne godt tænke mig at høre Enhedslisten fortælle, hvilke tiltag regeringen kunne tage for at varetage grønlandske interesser i den partnerskabsaftale, som der er, mellem EU og Grønland, også fremadrettet. Mange tak.

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:51

Christian Juhl (EL):

Først det med verdensmålene: Det kunne jo være en af tingene, som kunne have stået i redegørelsen, altså at man havde en konkret plan om at gennemføre et high level-møde med de to andre. Det står der ingenting om i selve notatet. Der er sådan nogle ting, som kunne gøre, at man ligesom kunne sige, at hov, der er nogle konkrete planer. Det er ikke bare det, at vi sidder i nogle komiteer og gør nogle ting.

Hvad angår forskningen, var der netop noget på Arctic Circle. Jeg tror, at det var regeringen, der havde arrangeret det, og der var en række specialister fra Danmark, som sagde: Hvad kan vi gøre? Og der viser det sig, at vi har en kæmpe kapacitet på forskningsområdet, som heldigvis i forvejen indgår i et arbejde med andre forskere, i Canada og andre steder. Og selvfølgelig skal vi styrke det. Jo mere vi kan styrke det, des bedre.

Vi kunne jo overveje at have nogle helt selvstændige institutter, ikke kun her, men f.eks. i Grønland eller i Færøerne eller i Island for den sags skyld. For Island er jo også væsentlig at have med på det her område med deres helt specielle interesser i det her. Så jeg kan se mange muligheder for, at man meget konkret laver klynger af forskere, som arbejder sammen og udbygger det arbejde med Arctic-forskningen, der er i forvejen på tværs af grænserne.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 10:53

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til formanden. Ordføreren nævner jo også oprindelige folk, og fra Inuit Ataqatigiits side er vi meget enige, og vi så gerne, at oprindelige folk fyldte noget mere på Arctic Circle, men måske også i det fokus, som vi har her i Folketinget under Arktis-debatten. Det er jo sådan, at det er 10 år siden, at FN-konventionen om oprindelige folks rettigheder trådte i kraft, og samtidig ved vi også, at der er en række ILO-konventioner, som berører det her spørgsmål om nogle rettigheder til oprindelige folk. Hvad kunne man gøre for at fremme rettighederne for oprindelige folk, særlig set med danske briller?

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:53

Christian Juhl (EL):

Altså, ligesom vi kan have et high level-møde om det der, kunne man så sammen med Canada og andre kigge på et større og stærkere samarbejde. Jeg var så heldig på Arctic Circle at se en ny canadisk film, der hed »Angry Inuk«. Og der fik vi en rigtig, rigtig god diskussion bagefter netop om de her ting og netop om konventionen, hvor der fra mange sider blev sagt, at vi er nødt til at benytte 10-års-jubilæet for aftalerne til at sige, hvordan vi kan tage nye skridt videre, også sådan, at det i alle arktiske spørgsmål bliver et meget centralt emne.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Magni Arge. Værsgo.

Kl. 10:54

Magni Arge (T):

Tak. Mener Enhedslisten, at det er en farbar vej til at skabe en mere bæredygtig udvikling i de arktiske lande som f.eks. Grønland at tiltræde det forslag, som Søren Espersen er kommet med, om at annullere selvstyret?

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:54

Christian Juhl (EL):

Nej, det gør jeg ikke, og jeg opfatter det heller ikke som særlig seriøst, når hr. Søren Espersen siger det. Det er bare påfaldende, at en formand for Det Udenrigspolitiske Nævn kan finde på at sige den slags ting, og at et fremtrædende medlem af et af de større partier i Folketinget siger det. Det er sandsynligvis, fordi han mener det.

Det er en betingelse for at udvikle et samfund, at man bygger et demokrati op og bygger principperne på et demokrati. Ellers er vi jo tilbage i en kolonitid, hvor der er nogle, der hen over hovedet på folk siger: Sådan og sådan skal det være. Og vi har jo ikke forbandet gode erfaringer med Danmarks ageren i Grønland. Jeg vil gerne minde om, at vi faktisk tvangsflyttede børn i det forrige århundrede i en illusion om, at vi kunne tage grønlandere til Danmark og lave dem til elitemennesker, som så kunne tage tilbage og lede landet.

Det endte i en katastrofe for de mennesker, og jeg vil gerne bede Dansk Folkeparti og Søren Espersen om endnu en gang at overveje, om ikke det er demokrati, som er basis for enhver udvikling, og at demokrati og dialog er en basis for at løse alle problemer i Grønland.

Kl. 10:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Nu er hr. Søren Espersen ikke til stede, og som jeg sagde før, kommer der jo en debat specifikt om det, hvad der er blevet nævnt et par gange her.

Værsgo, hr. Magni Arge.

Kl. 10:56

Magni Arge (T):

Mener Enhedslisten så, at det ville være værdifuldt at fokusere mere på netop demokrati og selvbestemmelsesretten for arktiske nationer og arktiske folk, som egentlig ikke er nationer, for netop at sikre deres, hvad skal man sige, interesser i forhold til etablerede staters interesser i Arktis?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:56

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg benytter gerne enhver lejlighed til diskutere demokrati og selvbestemmelse. Selvbestemmelsesretten for oprindelige folk er jo enormt vigtig, hvis de skal bevare en mulighed for at overleve som selvstændige folk. Derfor er det basis.

Jeg vil til den debat, som ifølge formanden kommer senere, sige, at det jo altid har været Danmarks princip, at man har taget de skridt, som man i fællesskab med Færøerne og Grønland har kunnet tage, i retning af selvbestemmelse. Og det betyder rent faktisk nu med den nye lovgivning, at man kan indføre selvstændighed, hvis de to lande beslutter det. Og det bliver ved med at være Danmarks politik; det er jeg overbevist om.

Kl. 10:56

Kl. 10:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere spørgsmål eller kommentarer til ordføreren. Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det, og tak til udenrigsministeren for redegørelsen om samarbejdet i Arktis. Hvis der er noget, der står klart efter den meget grundige gennemgang af forholdene i den arktiske region, så er det jo, at de bliver mere og mere komplekse. For det første er der en interessekamp, hvor interesserne spiller op mod hinanden, og den interessekamp bliver mere og mere markant. For det andet er der også nogle fælles interesser, som bliver mere og mere påtrængende. Og det, jeg tænker på, er selvfølgelig de klimaforandringer, som man mærker tydeligere i Arktis, end man mærker dem nogen andre steder i verden.

Det er nogle internationale udfordringer, som ikke kun kan løses af de fem arktiske nationer, det er nogle udfordringer, der skal løses bredt internationalt. Vi har jo for længst indset, at det er svært at se, hvad en enkelt nationalstat kan gøre, men med et mindre antal stater er det måske også svært, og derfor er det jo positivt, at man arbejder aktivt på at gennemføre Parisaftalen. Det viser jo alt om, hvor meget gavn man har af at løse internationale problemer internationalt.

Det, at temperaturerne stiger, er jo ikke kun en udfordring. Det er det i høj grad, men det åbner også for nogle muligheder. Sejlruiter bliver farbare gennem længere perioder af sommeren, og sejltiden bliver skåret ned på sejlads mellem asiatiske og vestlige destinationer. Det skaber selvfølgelig en lang række problemer i forhold til miljø og sikkerhed, som det allerede har været nævnt, og derfor glæder jeg mig selvfølgelig også over den grundige gennemgang, der er, af de øvelser og det beredskab, der finder sted.

Når der bliver lettere adgang til råstoffer og der bliver lettere sejlbarhed, så fører det til vækst og fremgang. Det fører til samhandel, og det er jo selvfølgelig til gavn for befolkningerne rundt omkring. Men potentialet for konflikt vokser også, og det stiller store krav til både samarbejdet i regionen og til den måde, den militære tilstedeværelse er organiseret på.

Der er det jo afgørende, at man håndhæver suveræniteten efter de regler, der er fastlagt, når der også er større aktører, som gør krav på kontinentalsoklen, som retsligt hører til under rigsfællesskabet. Vi ved jo ikke endnu, hvordan det kommer til at gå, for vi har ikke set de sidste submissioner, men vi kommer i årene, der kommer, til at følge de afgørelser, der vil komme om kontinentalsoklen, meget spændt.

Når man ser på de arktiske områder, er det jo ikke kun klimaspørgsmålet og store geopolitiske spørgsmål alt sammen. Det er det selvfølgelig også, men der er også en lang række andre udfordringer. Der er de udfordringer, som de oprindelige befolkninger oplever på tværs af grænserne. Der er økonomiske og sociale udfordringer, der ikke er unikke. Alle steder i regionen er der oprindelige befolkninger, som har lignende problemer, og derfor noterer jeg mig selvfølgelig med glæde, at der også her finder et samarbejde sted, hvor man kan gøre brug af de erfaringer, som de f.eks. har gjort sig i USA og Canada, så man bedst muligt kan tage hånd om udfordringerne.

Jeg noterer mig også, at der bliver gjort bemærkninger om arbejdet med FN's verdensmål. Det bliver selvfølgelig meget spændende at se i opfølgningen, hvordan man konkret vil arbejde med dem, men det er, synes jeg, et kæmpestort fremskridt i det hele taget, at vi har fået verdensmålene, og at vi har fået det forpligtende arbejde. Jeg var en af dem, der var delegeret til FN's generalforsamling, og jeg kan se, at det er noget, der bliver taget meget, meget alvorligt i hele verden og derfor selvfølgelig også i det arktiske område.

Da jeg også er forskningsordfører, glæder jeg mig selvfølgelig også til at læse om det forskningssamarbejde, der finder sted, og som bliver styrket.

Men det arktiske samarbejde er altså vigtigere, end det nogen sinde har været. De udfordringer, der er, gør, at der bliver stillet meget, meget store krav til internationale løsninger. Jeg synes også, at det bliver vist i den meget grundige redegørelse, hvordan man bredt arbejder med det, og derfor vil jeg endnu en gang sige tak til udenrigsministeren for hans meget grundige redegørelse. Tak for det.

Kl. 11:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der et par korte bemærkninger. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:02

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det var bare, fordi Liberal Alliances ordfører sagde, at der var potentiale for konflikt i Arktis. Det er der da selvfølgelig, for når der er penge at tjene, er der også potentiale for konflikt. Alene uenigheden om kontinentalsoklen er jo i sig selv et problem. Men ordførerens konklusion er jeg ikke enig i. Han sagde, at det selvfølgelig derfor var nødvendigt med en militær tilstedeværelse.

Der er jo netop lavet nogle internationale aftaler om, at al konflikt på Arktis skal løses med folkeretten, og al den stund at der nu er, jeg tror, det potentielt er 25 eller 27 lande, der mener, at de har interesser i Arktis – selv om det så kun er få kyststater, der reelt har områder der – så mener jeg, at det ville være farligt at gå den vej at sige, at militæret skal være til stede. Jeg mener, at vi skal arbejde for en afmilitarisering, så vi skal gøre noget andet, end vi plejer at gøre, for ikke at få militære konflikter. Vi skal undgå optrapning og løse konflikter med folkeretten.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 11:03

Henrik Dahl (LA):

Jeg er rigtig glad for kommentaren, fordi den giver mig anledning til at præcisere, hvad jeg helt nøjagtigt mente med mine bemærkninger. Selvfølgelig er jeg enig i – som det også er blevet foreslået flere gange – at det arktiske område skal være et lavspændingsområde. Men det er bare sådan, at i den håndhævelse af suveræniteten osv., som jeg har været inde på, spiller f.eks. søværnets skibe jo en vis rolle, og det er såmænd bare den rolle, som f.eks. søværnet spiller i det arktiske område, som jeg henviser til.

Kl. 11:04

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:04

Christian Juhl (EL):

Jamen mener Liberal Alliances ordfører virkelig, at der med et marineskib og to helikoptere kan ske suverænitetsåndhævelse omkring Grønland og for den slags skyld også Færøerne – samtidig? Hvad er det, de skal kunne gøre, ud over at de skal observere, stå til rådighed og hjælpe til, hvis der sker civile katastrofer eller andre katastrofer som f.eks. naturkatastrofer oppe i området? Forestiller Liberal Alliance sig, at de overhovedet skal kunne spille en militær rolle i nogen som helst sammenhæng?

Kl. 11:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 11:04

Henrik Dahl (LA):

Den rolle, som man spiller, er, at man observerer og melder, hvad man ser, og det synes jeg er vigtigt. Og selv om det ikke er et militært virkemiddel, tror jeg faktisk, at det har en betydning, at det er søværnets inspektionsskibe, som står for opgaven.

Kl. 11:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 11:05

Aleqa Hammond (UFG):

I FN's erklæring om oprindelige folk, som blev vedtaget i 2014, og som også er en erklæring, som kongeriget støtter op om, og hvor Grønland meget aktivt har bidraget til slutdokumentet, siger de jo også, af det grønlandske folk og inuitterne har ret til en bæredygtig hvalfangst. I forbindelse med hvalfangsten er det jo meget vigtigt for os at pointere, at Danmark står ret så alene i forhold til sine kollegaer i EU, hvad angår bæredygtig fangst af vores hvaler i Grønland.

Hvad mener Liberal Alliances ordfører om, hvordan vi skal tackle den problemstilling, der er, til trods for at det er baseret på indstillinger fra forskning og analyse, således at det understreges, at det er bæredygtigt og godt? Hvad skal vi gøre for at få de andre EU-medlemslande med ind i vores indstilling?

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:06

Henrik Dahl (LA):

Altså, først og fremmest skal vi jo selvfølgelig stå fast på, at den her bæredygtighedsmålsætning er opfyldt, og at den er i overensstemmelse med de erklæringer, der ligesom er. Det er rigtig vigtigt. Jeg tror også, at vi måske kan finde nogle interessepartnere, hvis vi ser os lidt omkring i det arktiske område.

For jeg er da bekendt med, at f.eks. Norge, som selvfølgelig ikke er et EU-land, men som jo altså så at sige er inde i systemet, også er meget kritisk over for sådan en meget overdrevet idealistisk fremfærd fra EU's side. Så der er nok nogle alliancepartnere, vi kan alliere os med dér.

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Aleqa Hammond.

Aleqa Hammond (UFG):

Det danske kongeriges arktiske politik er ved at være ved vejs ende. Hvad er Liberal Alliances bud på en god arktisk politik for kongeriget?

Kl. 11:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:07

Henrik Dahl (LA):

Jeg tror sådan set ikke, der er brug for, at vi har andre institutioner end de institutioner, som vi har i dag. Jeg tror bare, at forholdet mellem de her institutioner kommer til at udvikle sig, og at det vil udvikle sig dér. Hvad der nøjagtigt vil ske inden for de institutionelle rammer, vi har, er det svært for mig at spå om.

Kl. 11:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere kommentarer. Så er det hr. Nikolaj Amstrup, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Jeg vil også starte med at sige tak til ministeren for en aldeles grundig gennemgang af samarbejderne i Arktis. Jeg noterede mig, at det allerede i første afsnit af redegørelsen nævnes, at temperaturen i Arktis stiger godt og vel dobbelt så hurtigt som det globale gennemsnit. Det nævnes også allerede dér, at en bæredygtig udvikling er centralt i kongeriget Danmarks strategi for Arktis indtil 2020. Og den fokus på klimaforandringer og bæredygtig udvikling håber vi naturligvis i Alternativet kommer til at få en endnu mere markant position i Danmarks indsats for et styrket internationalt samarbejde om Arktis, end den allerede har i dag.

Vi håber da også, at klimaforandringernes konsekvenser kommer til at fylde mere i regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, og at de ikke bliver underordnet det udtalte fokus på økonomi og erhvervsudvikling, som regeringen lægger op til, men at disse udfordringer i forhold til klima og miljø i højere grad vil blive set som et samlet kompleks af udfordringer for det arktiske område. Heldigvis ser det også ud til at være tilfældet i de fleste af de fora, hvor kongeriget Danmark deltager i samarbejdet i Arktis.

I det arktiske samarbejde i nordisk regi, der udløber i år, har en bæredygtig udvikling under overskrifterne »peoples«, »planet«, »prosperity« og »partnerships« været i fokus, og i det nye program »Partnerskab for Arktis« får FN's 17 bæredygtige verdensmål en central rolle. Vi er også glade for at læse, at en væsentlig del af midlerne i det kommende program stadig vil blive fordelt til projekter i programmets åbne ansøgningsrunde, for den fokus på bottomup-udvikling af projekter er i vores perspektiv afgørende for, at der fastholdes en stærk tanke om demokratisk bæredygtighed, der respekterer folk og organisationers arbejde i Arktis. Det er en vinkel, som vi gerne så yderligere udbygget i det fortsatte arktiske samarbejde.

For at opretholde sådan en stærk demokratisk stemme og en gensidig respekt i det arktiske samarbejde er det vigtigt, at vi i Danmark bliver ved med at være endnu mere opmærksomme på både at fastholde et tæt samarbejde og en tæt kommunikation med f.eks. Inatsisartut, når der bliver indgået aftaler med andre arktiske lande og aktører, altså at vi ikke kun gør det, når vi er nødt til det, men at vi ser det som et grundlæggende vilkår, at vi skal inddrage de folk.

Både den hurtigere temperaturstigningshastighed og reduceringen af havisens og indlandsisens tykkelse, den øgede fokus på sod-

forurening og forureningen med organiske miljøgifte, tungmetaller og radioaktivitet er områder, som bl.a. Danmarks prioritering af forskning i og omkring det arktiske område gør det muligt for os at adressere internationalt. Og den retning, som forskningen viser, er desværre tydelig på både klima- og miljøområdet, hvor forskningen både beskriver de voldsomme effekter af flere typer forurening, hvor lang tid fortidens forurening er om at forsvinde, og hvor hurtigt klimaforandringerne effekt bliver tydelig i Arktis.

Derfor mener vi også, at det er betimeligt at påpege over for alle aktører i det arktiske samarbejde, at den ret, som de arktiske samfund jo netop har til at udvikle sig i overensstemmelse med egne behov og interesser, absolut ikke kun handler om økonomi og erhvervsudvikling, men at det i allerhøjeste grad også er i disse samfunds eget behov og interesse med en opdateret og stærk klima- og miljøpolitik.

Det er også nævnt, at klimaforandringerne kan åbne for mulighed for bl.a. fremtidigt fiskeri og skibstrafik, og mens man naturligvis ikke skal være bleg for at gribe de mulige positive effekter af en sørgelig udvikling, vil vi i Alternativet igen opfordre til, at kongeriget Danmarks indgangsvinkel til forhandlingerne om mulige kommende aftaler bliver at sikre en stærk, bæredygtighedsfokuseret regulering af et muligt fremtidigt fiskeri i Det Arktiske Ocean.

På sundhedsområdet kan vi læse, at der er indgået gode samarbejdsaftaler med bl.a. Island, og vi håber, at der i det arktiske samarbejde bliver endnu større fokus på det forebyggende arbejde og på de sociale problemers betydning for sundheden. De direkte sociale tiltag er ikke i fokus i den her redegørelse, men vi håber i Alternativet, at der også bliver et tættere samarbejde om sociale spørgsmål i de arktiske samarbejdsfora.

Kongeriget Danmark har været og er en kernespieler i de arktiske forskningssamarbejder, og vi er glade for, at datadeling og åbenhed i uddannelse og forskning også var på programmet ved Arctic Circle, så det hele ikke handlede om profitmaksimering, som hr. Christian Juhl ellers også så en del af ved Arctic Circle tidligere i oktober. Jo bedre adgang der er internationalt til de gode forskningsresultater, der kommer i det arktiske samarbejde, jo mere videnskabelig fokus vil der komme på resultaterne af forskningen.

Desværre er det ikke til at læse ud af redegørelsen, at der er nogen stor fokus på uddannelsesdelen, bortset fra at det er en af de overordnede prioriteter for det finske formandskab for Arktisk Råd. Men måske ministeren kunne uddybe, hvordan uddannelsesområdet vil blive prioriteret i det fremtidige arktiske samarbejde.

Kl. 11:13

Vi håber også meget, at regeringen i forbindelse med den fortsatte fokus på uddannelse og forskning i Arktis vil følge op på anbefalingerne fra DTU Space' rapport om satellitter og droner i Arktis som både et positivt bidrag til rigsfællesskabets opgaveløsning og også som en mulig driver for vækst og værdiskabelse. Måske kunne en større fokus på disse nye teknologier hjælpe med at gennemføre miljøundersøgelser og måske også kortlægninger langt hurtigere og billigere end i dag. Og det kunne det jo godt lyde til at der var brug for.

Så der er mange positive samarbejdstakter på mange fronter i det arktiske, men på en mørk baggrund af voldsomme effekter af klimaforandringerne, som vi håber regeringen vil tage alvorligt.

Kl. 11:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen kommentarer. Så er det fru Marlene Borst Hansen, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg skal på vegne af den radikale ordfører meget beklage, at han ikke kan være til stede her i salen. Han sidder i forsvarsforhandlinger, så jeg har lovet at læse hans ordførertale op.

Først og fremmest tak til ministeren for redegørelsen, der endnu en gang gør det krystalklart, at Arktis både klimamæssigt, sikkerhedspolitisk, økonomisk og forskningsmæssigt får stadig større betydning, både for rigsfællesskabet og for alle aktører uden for det geografiske område Arktis.

Fra radikal side har vi tre sigtelinjer i vores arktiske vision. Vi ønsker et tæt og offensivt samarbejde med Grønland og også Færøerne om kongerigets strategi for at komme både udfordringer og potentialer i Arktis i møde. Vi ønsker, at kongeriget Danmark som den eneste nation i verden, der er medlem af både Arctic Five, EU og NATO, opbygger verdens største kompetence i forhold til Arktis, både når det handler om mennesker, miljø, økonomi og klima. Vi ønsker, at Danmark i regi af Ilulissaterklæringen og arbejdet i Arktisk Råd udgør en offensiv og drivende kraft i udviklingen, forvaltningen og reguleringen af det arktiske område.

Af alle disse grunde ærgrer det også Radikale Venstre, at regeringen på en række områder ikke har prioriteret Arktis tilstrækkelig højt. Her tænkes på opmålingen af søkort, der jo blev sat sørgeligt tilbage, da regeringen insisterede på at flytte opgaven, men ikke formåede at få medarbejderne med. Der tænkes på regeringens forsvarspolitiske udspil, hvor der ikke er lagt op til yderligere midler til Arktis ud over dem, som vi i enighed allerede har afsat. Her vil vi fra radikal side arbejde for også at skaffe yderligere midler til at få inddraget især det grønlandske samfund og grønlanderne mere i det civile beredskab i Grønland og også gerne en styrkelse af Arktisk Kommando med så stor grønlandsk deltagelse som muligt.

På andre områder står det os ikke helt klart, hvad regeringen egentlig arbejder for, så her håber vi at ministeren har mulighed for at besvare nogle spørgsmål, og da ordføreren jo ikke kunne være her i dag, vil det være fint for os, hvis det bliver skriftligt. Jeg vil dog lige læse spørgsmålene op.

I redegørelsen nævnes taskforcen om maritimt samarbejde i Arktis, der blev nedsat under amerikansk formandskab og kan ses i kontekst af de seneste års mange drøftelser om miljøbeskyttelse af hele eller dele af Arktis og det arktiske havmiljø. Fokus for drøftelserne er, hvorledes koordineringen af det marine samarbejde styrkes og den konkrete udmøntning heraf. Men hvad er egentlig regeringens holdning til disse forhandlinger? Arbejder Danmark aktivt for at få etableret et sådant fredet område af Arktis eller det arktiske havmiljø?

Samme spørgsmål vil vi også gerne stille, når det handler om erklæringen om eventuelt fremtidigt fiskeri i højsødelen af Det Arktiske Ocean. Hvad er status, og hvad arbejder Danmark og kongeriget for?

Endelig nævner ministeren i redegørelsen meget rigtigt Danmarks unikke position inden for forskning i og omkring Arktis. Her ligger et kæmpe potentiale for Danmark og Grønland, der samtidig kunne gøre en stor forskel for verdens klimaindsats. Har regeringen tænkt sig at følge op med yderligere midler til denne forskningsindsats i de forskellige involverede ministerier, når bevillingerne løber ud? Har man ligeledes overvejet måske at gå forrest i regi af Nordisk Råd eller EU for at tiltrække andre landes forskningsmidler til især Grønland? Vi har vel aldrig haft bedre mulighed for at få etableret verdens førende center for arktisk forskning, der både kunne skabe arbejdspladser i Grønland og uvurderlig viden på området.

Arktis rummer så enorme potentialer for os alle – alle dele af rigsfællesskabet, alle partier. Derfor vil Radikale Venstre slutte med en opfordring til os alle sammen: Lad os stå fast sammen om at ud-

mønte den strategi, vi allerede har vedtaget, og lad os allerede nu arbejde på at løfte ambitionsniveauet i den strategi, vi skal udarbejde i tiden efter 2020. Vi har alt at vinde.

Kl. 11:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 11:19

Aleqa Hammond (UFG):

Det danske kongerige, Danmark, Færøerne og Grønland, indgav deres submission til havretskonventionen vedrørende sokkelkravet. Kongeriget har et overlap med Rusland og Norge. Den skal forsvareres i form af forskning og med analyser og yderligere engagement i det arktiske område for at gøre vores krav som kongerige stærkere. Som ordføreren nævnte, peger forsvarsudspillet, hvad angår Arktis, ikke på flere midler. Hvad er Radikale Venstres bud på, hvordan vi kan gøre kravet stærkere, hvis der ikke afsættes flere midler på området?

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg er som sagt ikke ordfører på området, men jeg har fået lov til at læse ordførertalen op. Så de mere konkrete spørgsmål til, hvad der ligger bag de formuleringer, som jeg læste op fra talen, bliver jeg nødt til at bede spørgeren om at stille til den radikale ordfører på området.

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 11:20

Christian Juhl (EL):

Det vil jeg gerne respektere, og derfor vil jeg så nøjes med at stille et mere generelt spørgsmål: Hvad mener ordføreren om den tiltagende militarisering, der sker af området? Der er også nogle her i salen, der mener, at det er nødvendigt, fordi der kan være konflikter. I øjeblikket er det Rusland, der er den altdominerende part i Arktis, og det er både med atomvåben og store militære anlæg. Synes ordføreren, at det er nødvendigt med en militarisering af Arktis for at løse de konflikter, der kommer i fremtiden?

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:21

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg føler mig ikke i stand til konkret at redegøre for den radikale holdning på det område, så jeg vil ligeledes bede hr. Christian Juhl om at stille spørgsmålet til den radikale ordfører.

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen ordfører fra SF eller Det Konservative Folkeparti, ser det ud til. Jamen så er det udenrigsministeren. Undskyld! Der er tre ordførere til, kan jeg se. Det er fint.

Værsgo, fru Aaja Chemnitz Larsen.

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Arktis er gennem det seneste årti blevet en større og større udenrigspolitisk faktor, som man ikke kan komme uden om på den internationale scene. Internt i rigsfællesskabet er vores arktiske fokus også ved at gennemgå en udvikling, og nye politiske pejlemærker som Kongeriget Danmarks strategi for Arktis 2011-2020, Strategi for forskning og uddannelse vedrørende Arktis og Forsvarets Arktisanalyse, som har til formål at sætte nogle klare rammer for det fremtidige samarbejde i Arktis, er nogle af de konkrete eksempler på et øget fokus på Arktis.

I regeringens for nylig lancerede udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi er Arktis også udvalgt som et af de fem udenrigspolitiske temaer for 2017 og 2018. Og her i Folketinget er der på Inuit Ataqatigiits initiativ blevet nedsat en arktisk arbejdsgruppe. Ønsker vi at påvirke den internationale arktiske dagsorden, kræver det, at vi er proaktive, og at vi samarbejder. Samarbejde kræver en tæt koordination og en respekt for de gældende aftaler.

De seneste 10 år har vi på tværs af rigsfællesskabet underskrevet en lang række aftaler, erklæringer og love, som skal sikre et ligeværdigt samarbejde, hvad angår udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Igallikuaftalen, Itilleqaftalen, fuldmagtsordningen og selvstyreloven har alle til formål at sikre et langt mere ligeværdigt samarbejde i forhold til internationale og udenrigspolitiske forhold.

På trods af disse ellers meget klare retningslinjer, oplever vi dog stadig, at Grønland ikke altid bliver inddraget i sager, som vedrører Grønland og Arktis. Og særlig på forsvarsområdet så vi gerne fra Inuit Ataqatigiits side en mere ligeværdig inddragelse, hvad angår beslutninger om fremtidens forsvar i Arktis.

Også i Arktisk Råd er det vigtigt at huske på, at selvstyret i kraft af fuldmagtsordningen og den efterfølgende selvstyrelov har ret til at repræsentere Grønland internationalt på hjemtagne sagsområder. Jeg er derfor også glad for, at statsministeren på rigsmødet inden sommerferien bebudede en evaluering af fuldmagtsordningen.

Arctic Circle, som allerede er blevet nævnt et par gange her i dag, har igennem de sidste 5 år vokset sig større og større til at være den største arktiske konference. Arktis og Grønland bliver nævnt i næsten hver anden sætning på konferencen, og i år deltog for første gang en dansk minister sammen med 40 repræsentanter for Grønland blandt 2.000 deltagere fra 50 lande.

I forbindelse med Arctic Circle-konferencen mødtes jeg ligeledes med arktiske parlamentarikere på Island i komiteen for arktiske parlamentarikere. Som repræsentant for det samlede Folketing i den arktiske komité fandt jeg det særlig interessant, at Rusland har valgt at investere et større milliardbeløb i at forbedre mulighederne for at besejle ruten nord for Rusland gennem strædet mellem USA og Canada. Det er interessant både for Grønland og for rigsfællesskabet, da vi bør se på, om der undervejs er nogle muligheder i forhold til et logistikhub.

På Arctic Circle-konferencen meldte en kinesisk repræsentant også ud, at Kina ønsker at oprette en forskningsstation i Grønland, som skal styrke forskningen i Arktis. Tendensen til øget international forskning i Grønland byder vi velkommen, men forskningen skal understøtte og gavne det grønlandske samfund, og den nye viden skal forankres lokalt.

Hos Inuit Ataqatigiit mener vi, at en styrkelse og en større koordinering af forskningen i Grønland er med til at styrke hele samfundet. Vi har allerede rigtig meget viden i det grønlandske samfund, men koblingen mellem forskningsinstitutioner, samfundet og virksomheder skal styrkes i langt højere grad. Forskningen om Arktis skal nemlig gavne i Arktis. En etablering af et arktisk forskningshub i Grønland vil være med til at styrke vidensniveauet, og ideelt set vil

et sådant hub også være med til at styrke relationen mellem forskning og innovation og erhvervsliv.

Uddannelsesniveaet i Grønland har været stigende i de sidste mange år, og i Inuit Ataqatigiit mener vi, at uddannelse sammen med erhvervsudvikling er afgørende for et stærkt og økonomisk bæredygtigt samfund. Vi så gerne, at der var flere, der fik sig en uddannelse, og vi ser gerne, at der i fremtiden sker en større stigning i uddannelsesniveaet.

Forskningen er vokset støt igennem årene i Grønland. Vi har flere og flere med en ph.d.-baggrund, og vi har også en større gruppe, som er i gang med at tage sig en ph.d. Hvis vi får dette vendt til noget, som kan bruges til forskning, som kan gavne samfundet, og hvis vi får det formidlet videre, så vil det kunne være med til at gøre os klogere på samfundets udfordringer og på mulige løsninger, og det vil give os redskaber til at udnytte det potentiale, der er i Grønland.

Kl. 11:27

I Inuit Ataqatigiit opfordrer vi igen regeringen til at fortsætte sin støtte til UArctic, altså til det universitetssamarbejde, der er, fordi vi ønsker, at arktisk forskning skal foregå i Arktis, men også i et tæt samarbejde med andre universiteter rundt omkring i verden og særlig i Arktis.

EU har også igennem de sidste par år vist interesse for Arktis. Bl.a. har EU søgt om observatørstatus i Arktisk Råd, og for kort tid siden blev EU's Grønlandsinstrument midtvejsevalueret. Instrumentet er med til at sikre 250 mio. kr. årligt til at styrke uddannelsesindsatsen i Grønland. Det er et tiltrængt løft, for er der noget, vi har behov for i Grønland, er det endnu stærkere folkeskoler, som kan give vores børn den rette uddannelsesmæssige start.

I 2020 udløber EU's grønlandsinstrument, og det er oplagt, at fortsættelsen af grønlandsinstrumentet fokuserer på et samarbejde med bl.a. EU om at styrke forskningen i Grønland og etablere et arktisk forskningshub i Grønland. Det kræver en koordineret indsats mellem regeringen og naalakkersuisut, som bør styrkes allerede nu, ikke mindst når man ser det i lyset af Brexit, som får konsekvenser både for EU, men også for de såkaldte OLT-lande, hvor 9 ud af de 27 OLT-lande trækkes ud af EU med Brexit.

FN's verdensmål skal være med til at skabe en bedre verden, og FN's verdensmål gælder også for Arktis. Regeringen har formuleret en handlingsplan for Danmarks bidrag til FN's verdensmål, og der er blevet etableret en investeringsfond, en SDG-fond, som er målrettet de 17 bæredygtige udviklingsmål. Med hensyn til mål nr. 16 om fred, retfærdighed og stærke institutioner, har Danmark også en lang række forpligtigelser, hvad angår et løft af justitsområdet i Grønland.

FN's verdensmål handler også om klimaet og de menneskeskabte forandringer, som vi har påført klimaet. Fra Inuit Ataqatigiits side mener vi, at man skal bidrage til at mindske klimaets negative påvirkninger i Arktis. Forskningen viser, at selv om vi lever op til Parisaftalen, vil klimaforandringerne fortsat have konsekvenser frem til 2050. Det er skræmmende i en verden, hvor selv en stormagt som USA fornægter klimaforandringerne, men samtidig er historisk ramt af naturkatastrofer.

Temperaturen i Arktis stiger med dobbelt hastighed i forhold til resten af verden. Men hvad der sker i Arktis, forbliver ikke kun i Arktis. Afsmeltningen af Indlandsisen er medvirkende til at skabe 7 pct. af den samlede havstigning i verden. Omvendt kan man også sige, at miljøsvineri som f.eks. plastic i havet fra den anden ende af verden også påvirker os i Grønland og i Arktis. Globale udfordringer kræver af os, at vi løser dem globalt og i solidaritet.

Klimatilpasning handler også om at forberede sig og tilpasse sig til det klima, som der er. Det handler også om at forudse, hvad for nogle ændringer der er i klimaet og i vejret. Og DMI og GEUS har bl.a. lavet en lang række rapporter, også i Grønland, som forudser udviklingen i klimaet frem til 2100. Samtidig må vi også erkende, at

der er behov for et øget alarmberedskab i Grønland. Vi så en naturkatastrofe i Nordgrønland tidligere på året, og det er vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, for at sikre både et bedre beredskab og bedre alarmberedskab.

I september lancerede Inuit Ataqatigiit det første forsvarspolitiske udspil med 10 konkrete mål for et mere sikkert Arktis. Desværre ser vi, at Arktis fylder rimelig lidt i regeringens nye forsvarspolitiske udspil, og stod det til os, så vi gerne, at man skruede markant op for inddragelse af den grønlandske befolkning i forsvaret. Flere fra Grønland skal inddrages og uddannes for at kunne bidrage til beredskabet og forsvarets opgaveløsning.

Helt konkret foreslår vi, at Forsvaret opretter en civil forsvarsuddannelse i Grønland, hvor unge fra hele landet kan uddanne sig i de arktiske forhold, som de senere skal ud og arbejde i. På den måde kunne man også være med til at styrke frivilligheden i tæt dialog med de grønlandske myndigheder. Mange tak.

Kl. 11:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Magni Arge med en kort bemærkning.

Kl. 11:32

Magni Arge (T):

Jeg frafalder. Det er ikke nødvendigt.

Kl. 11:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så tager vi hr. Christian Juhl, Enhedslisten, i stedet for.

Kl. 11:32

Christian Juhl (EL):

Tak. Der findes et forskningsmæssigt samarbejde, der hedder UArctic. Kunne ordføreren uddybe, på hvilke områder de forskningsmæssige samarbejder, der fungerer, med fordel kunne placeres i Arktis, f.eks. i Grønland?

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:33

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til ordføreren for spørgsmålet. Jeg har været i dialog med Grønlands universitet Ilisimatusarfik, som giver udtryk for, at de i stigende grad er glade for det samarbejde, som der er i UArctic, The University of the Arctic. Og det, jeg egentlig personligt synes er aller mest interessant, er, hvordan vi kan sikre en større mobilitet i Arktis i forhold til studerende, men også i forhold til forskere. Hvordan kan vi sikre, at forskere fra arktiske universiteter i f.eks. USA eller Rusland også kan komme til Grønland og være med til at undervise nogle af de grønlandske studerende? Og omvendt, hvordan kan vi få grønlandske studerende ud andre steder i Arktis for at lære mere om det fællesskab, der trods alt er i Arktis?

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:34

Christian Juhl (EL):

Fint. Et andet spørgsmål handler om militariseringen af Arktis. Ordføreren nævnte, at man i Grønland ønsker, at flere grønlandere indgår i forsvaret. Det kan jeg godt forstå. Men er det en fordel, at vi ser en øget militarisering af Arktis i den her tid, ud fra en eller anden illusion om, at militær kan være med til at løse konflikter?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:34

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Altså, først vil jeg sige, at i forhold til uddannelsesområdet, som ordførers første spørgsmål handlede om, ser vi med bekymring på, at regeringens støtte til UArctic ser ud til at bortfalde med det finanslovsforslag, som vi har foran os. Så det ser vi med stor bekymring på. I forhold til militæret og forsvaret ser vi jo ikke nødvendigvis en øget militarisering i Arktis. Vi ser jo heldigvis, at den diplomatiske indsats, der bliver gjort, både fra Grønlands side, men også fra Danmarks side, har en positiv virkning, og det skal vi jo blive ved med at have fokus på, altså et fredeligt Arktis og et Arktis, hvor vi godt kan samarbejde. Vores fokus i Inuit Ataqatigiit er på de civile opgaver. Der er en lang række samfundsopgaver, man løser allerede i dag. Det er alt fra f.eks. en isbryder, der sørger for, at der kan komme forsyninger ind til en bygd, til andre konkrete opgaver.

Kl. 11:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 11:35

Kl. 11:35

(Ordfører)

Aleqa Hammond (UFG):

Mange tak. Vi er et arktisk folk, inuit, vi har boet tusindvis af år i det arktiske. Vi lever og har altid levet af at læse naturen, en levemåde, som i dag på mange måder er udfordret på grund af globaliseringen og indflydelse udefra. Aldrig har der været så meget internationalt fokus på Arktis, som der er nu. Aldrig har Grønland været vigtigere for omverdenen, og aldrig har Grønland været vigtigere for Danmark. Alverdens lande udformer deres arktiske politikker, og mange lande både store som små ønsker at få observatørstatus i Arktisk Råd. Alverdens lande ønsker at tage del i den arktiske verden og den arktiske debat. Arktis er et hot topic, og vi står midt i det.

At få lov til at vokse op i Grønland med eget parlament og egen regering har været meget vigtigt for mig, et sted, hvor vi hjemtager sagsområder og laver vores egne love, der er tilpasset os, og det er det bedste, der er sket i nyere tid. Det bedste, vi kan få lov til at opleve i denne historiske tid, er at få lov til at sætte præg på den kommende generations politiske kurs mod uafhængighed. En tid, vi har brugt til at lære af egne erfaringer, skabt vores egen historie, mødt vores egne udfordringer, lavet vores egne fejl og også lavet vores egen succeser. Vi har sat vores mål og vores spor på nyfalden sne, og vi bevæger os i et nyt terræn, hvor ingen tidligere har været. Et Grønland, som folket selv skaber og fører. Ja, vi står med vores problemer og kæmper med dem, og vi skaber vores egne succeser, og vi står sammen om dem.

Grønland udgør 20 pct. af Arktis. Grønland er på alles læber. Den internationale arena taler om Grønland og det nye Arktis, som er ved at åbne sig for verden. Den internationale klimaforskning taler om Grønland på grund af indlandsisens afsmeltning. De internationale selskaber taler om Grønland på grund af de mulige investeringer og råstoffer. Den internationale handelsarena taler om Grønland på grund af de nye sejlruter, der kommer, når Nordpolen er isfri om sommeren.

Arktis står over for store udfordringer, hvad angår klimaforandringer, men helt sikkert står det også over for store udfordringer, hvad angår de nye muligheder, det bringer med sig. Arctic Five underskrev Ilulissaterklæringen i 2008, hvori kyststaterne blev enige om, at de uenigheder, der måtte opstå i Arktis, skulle løses på bag-

grund af folkeretten, og havretskonventionen, Law of the Sea, skulle respekteres. Ilulissaterklæringen er i dag fundamentet for fastholdelse af Arktis som et lavspændingsområde.

Arktisk Råd er det centrale forum for arktiske forhold. Miljøbeskyttelse, klima, sundhed, maritimt samarbejde og bæredygtig økonomisk udvikling i Arktis er fokusområderne i de otte arktiske stater, der er i tæt dialog med repræsentanter for regionens oprindelige folk. Der er kommet flere observatørstater og flere organisationer, siden Arktisk Råd blev etableret tilbage i 1996 i Ottawa.

Det næste finske formandskab, som varetager perioden 2017-2019, har overskrifterne uddannelse, meteorologi, miljøbeskyttelse og connectivity. 2019 bliver året, hvor der vil foreligge en langsigtet, strategisk plan for arbejdet i Arktisk Råd.

Inuit har en stærk stemme i vores fælles approach under Arktisk Råd i form af organisationer og på ministerplan. Grønlands meget aktive og ambitiøse arbejde under Inuit Circumpolar Council har med årene været med til at sætte dagsordenen på de prioriteringer, som Arktisk Råd har i dag, også inden for EU, som de enkelte medlemsstater i Arktisk Råd har beskæftiget sig med.

FN's erklæring om oprindelige folk, som Grønland meget aktivt bidrog til, resulterede i et slutdokument ved verdenskonferencen om oprindelige folk tilbage i 2014. EU's rettighedsbaserede tilgang til udviklingen bør være det vigtigste redskab i EU's optræden udadtil for at integrere støtte til oprindelige folk i EU's gennemførelse af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling. Måtte denne også være gældende for fælles forståelse under kommende IWC-hvalkvoteforhandlinger, hvor kongeriget i dag står anderledes i forhold til resten af EU-landene. FN's verdensmål, SDG'erne, er et område, hvor alle arktiske stater har mulighed for at redefinere deres tilgang til vores fælles forskning samt uddannelse i bæredygtig udvikling med de nye muligheder i Arktis og ikke mindst de muligheder, klimaforandringerne bringer med sig.

Kl. 11:40

Kongerigets delsubmission på kontinentalsoklen nord for Grønland afventer behandling hos FN's Kommission for Kontinentalsoklens Grænser sammen med de øvrige delsubmissioner. Overlap med Kongeriget Danmarks og Norges og Ruslands submissionsområder foreligger. Det er vigtigt, at Kongeriget Danmark til enhver tid har den fornødne forskning og kortlægning af data, der kan understøtte submissionen.

Ilulissaterklæringen er et vigtigt instrument i dette forløb, hvor der på vegne af kongeriget bør lægges vægt på dialog og direkte forhandlinger mellem samtlige relevante stater, herunder Rusland. Det gælder både i tekniske geofaglige spørgsmål samt i forhold til spørgsmål vedrørende afgrænsning af overlappende sokkelkrav. Vores fælles indsats kommer til at have stor økonomisk og geopolitisk betydning for generationerne fremover.

Den arktiske redegørelse fremhæver ikke de fremtidige udfordringer, som vi som et rigsfællesskab kommer til at stå over for. Amerikanernes tilstedeværelse i Grønland og ikke mindst den enorme miljøforurening, som deres tilstedeværelse har ført med sig, bliver ikke nævnt med et ord i udenrigsministerens redegørelse om Arktis, en redegørelse, der ellers baserer sig på værdierne bæredygtighed, Arktismonitorering, miljøbekæmpelse samt sundhed. Det giver anledning til undren. Er Camp Century ikke vigtig nok til at have med i Arktisredegørelsen, den værste forurening i den arktiske del af kongeriget i historien? Grønland har gennem mange år rettet henvendelse til Danmark for at gøre regeringen opmærksom på den enorme miljøforurening, amerikanerne har efterladt i Grønland – desværre, uden at der er vist særlig stor interesse fra dansk side.

Den tidligere naalakkersuisoq for udenrigsanliggender, Vittus Qujaukitsoq, sendte en klage til FN, hvor han klagede over, at Danmark overtræder FN's rettigheder for oprindelige folk, en klage, naalakkersuisoq senere trak tilbage, en klage, der i henhold til FN ikke

bare kan tilbagekaldes. Den skal igennem systemet, og der skal træffes en konklusion. Ganske kort efter at klagen var afsendt, var den danske regering villig til at finde en løsning for at få afdækket forureningen samt afsat midler til oprydning. Camp Century er bare et af de mange områder i Grønland, hvor amerikanerne har efterladt sig en betydelig miljøskade.

Miljø- og fødevareministeren besøgte Ikateq i Østgrønland sidste år og så en efterladt base med meget miljøfarligt materiale, der bare havde fået lov til at ligge og flyde siden 1947. Brændstof, asbest, tungmetaller og ifølge visse amerikanske kilder også udetoneret sprængstof. Dengang sagde ministeren: Grønland skal ikke være verdens skraldespand. Men tingene ligger der endnu. Problemstillingen får heldigvis større og større international opmærksomhed til vores fordel. Grønland mistede servicekontrakten for Thule Air Base. Grønlands gevinn af amerikanernes tilstedeværelse kan ligge på et meget lille sted.

Jeg så gerne en relation mellem Danmark og Grønland baseret på de unikke fællesskaber, vi har, også hvad angår de aftaler, Danmark har med andre lande, og som har betydning for Grønland og det grønlandske folk. Det fortjener rigsfællesskabet, alt andet er uacceptabelt. Vores arktiske verden er meget sårbar. Vi har fra rigsfællesskabets side en stemme i Arktisk Råd. Jeg ser en potentiel konflikt, i forhold til at vi blot taler med en stemme i Arktisk Råd, hvis spørgsmålet om manglende interesse i at sikre oprydning af de nuværende og tidligere amerikanske militære installationer stadig huserer.

Arktisk Råd har særlig fokus på bæredygtighed, miljø, monitorering af fauna og flora og sikkerhed til lands og til havs. Det ville klæde rigsfællesskabet, hvis vi ud over erklæringerne også udviste handling for at sikre rene omgivelser, også hvad gælder Danmarks egne aftaler med andre lande og her med amerikanerne.

Den arktiske strategi fra 2011, som er ved at være ved vejs ende, har ikke bragt væsentlige forbedringer med sig, desværre. Der er udkommet to meget vigtige rapporter i denne regerings tid, Taksø-Jensen-rapporten samt Forsvarets Arktisanalyse. Jeg er rigtig glad for at se, at udenrigsministeren finder rigsfællesskabsindsatsen i Arktis meget vigtig. Om ikke mange år vil den nordlige sejlroute ved Nordpolen være isfri om sommeren, og vi kommer til at stå over for udfordringer i forhold til fremtidige investeringer, opgaveløsninger og infrastrukturen. Et engagement, hvor Danmark investerer og i højere grad tager aktiv del i opgaveløsningen, så vi gerne i et partnerskab med Grønland.

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en bemærkning fra hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 11:46

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne høre, om fru Aleqa Hammond mener, at USA følger Ilulissataftalen, når de opgraderer radaren uden at engagere Danmark og Grønland i afgørelsen med den risiko, at Grønland bliver et større bombemål i en militær konflikt. Vi snakker jo om i Ilulissataftalen, at vi skulle afmilitarisere eller i hvert fald nedmilitarisere Arktis.

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Aleqa Hammond (UFG):

Ilulissaterklæringen er jo ikke som sådan en aftale om afmilitarisering af det arktiske generelt. Ilulissaterklæringen er baseret på, at alle Arctic Five-lande respekterer Law of the Sea, havretskonventionens,

bestemmelser om et fredeligt område, og at vi alle sammen står sammen om det, indtil andet er bestemt.

Når det er sagt, er alle Arctic Five-lande blevet enige med hinanden om, at vi holder Arktisområdet som et ikkemilitariseret område, men også et område, hvor vi hver især respekterer havretskonventionen. Det er det bedste dokument, vi har i dag, der binder os sammen i forhold til at kunne stå sammen om, hvad der skal foregå i Det Arktiske Ocean.

Men jeg vil stadig væk sige, at afmilitarisering i sig selv er til diskussion blandt os alle sammen – at der er militær tilstedeværelse betyder ikke, at der er tale om militarisering, men at der er fokus på beredskabet og deslige, som Grønland generelt også støtter op om. Så jeg tror, det er utrolig vigtigt at se på, hvilken form for tilstedeværelse vi har fra militærets og forsvarrets side. Hvad andet er det der til? Der må vi alle sammen træde til.

Kl. 11:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:47

Christian Juhl (EL):

Det forstår jeg godt, når det drejer sig om forsvarrets skibe og den slags ting, som jo har flere funktioner, og som i praksis stort set altid har en civil nytteværdi. Men i tilfælde, hvor man har en militær radar, hvor USA mere og mere lukker sig om sig selv og ekskluderer især grønlandske arbejdere, men også grønlandske virksomheder i forhold til driften af det, vil jeg høre, om ikke ordføreren synes, at det ser ud, som om USA siger: Her bestemmer vi; der er ikke andre, der skal blande sig i det område. Og på den måde er de med til at ekskludere en fælles diskussion af, hvordan lavspændingshensigten skal administreres.

Kl. 11:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg tror, at hvad angår Pituffik og amerikanernes tilstedeværelse i Grønland, ligger det mere i den manglende åbenhed, vi oplever, mellem Grønland og Danmark. Hvad har Danmark givet amerikanerne lov til og ikke givet dem lov til? Det gælder, hvad angår forsvar, men også helt bestemt, hvad angår forurening. Jeg synes, der er blevet mystificeret så meget i forhold til amerikanernes tilstedeværelse i Grønland. Grønland efterlyser en åben dialog og en åben debat og åbenhed om amerikanernes tilstedeværelse i Grønland – ikke bare i form af politisk indflydelse, men også økonomisk gevinst.

Kl. 11:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere kommentarer. Så er det hr.

Sjúrdur Skaale. Værsgo.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det, og tak til min kollega Magni Arge for, at jeg kom foran i køen – jeg skal til et andet møde i eftermiddag.

En arktisk stormagt er, hvad rigsfællesskabet er i henhold til den meget omtalte Taksø-Jensen-rapport. Det ville dog måske være mere rigtigt at sige, at rigsfællesskabet kan *blive* sådan en stormagt, for mulighederne er der, og det er de først og fremmest på grund af Grønlands enorme størrelse og placering og dernæst på grund af Færrernes placering. Det viser jo, hvor vigtig Grønland og dernæst Fæ-

røerne er for Danmarks position og vægt i verden. Det viser ligeledes, hvor afhængig Danmarks udenrigspolitik er af gode forhold og stærk sammenhængskraft i rigsfællesskabet, for vi har selvfølgelig også en meget stor fællesinteresse, som vi kan pleje. I Arktis kan en plus en plus en helt klart give mere end tre, hvis Grønlands enorme område og Færøernes placering midt på en af de vigtigste sejlrunder i den kommende tid og Danmarks langt større diplomatiske og økonomiske styrke udnyttes i fællesskab. Men det kræver selvfølgelig en strategi, der understøttes af konkrete tiltag og investeringer.

Hvad angår strategien, så er den der. I den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi taler regeringen om at styrke kongerigets arktiske profil, om en stærkere og mere konsistent påvirkning af den arktiske udvikling, den taler om en styrket dialog blandt de relevante aktører inden for rigsfællesskabet, og man vil også adressere sikkerhedspolitiske udfordringer samt tage initiativ til en årlig arktisk dialog om kongerigets indsats i Arktis. Det er jo alt sammen meget fint. I Udenrigsministeriets arktiske redegørelse for 2017-18, står der, at man sætter særligt fokus på økonomisk udvikling til gavn for befolkningerne i Grønland og Færøerne, at man sætter økonomi- og erhvervsudvikling mere centralt på dagsordenen i Arktisk Råd, og at man vil afdække mulighederne for at tiltrække internationale investeringer og styrke eksportfremmeindsatsen til fordel for Grønland og Færøerne. Det er jo alt sammen meget fine ord og intentioner.

Men når det gælder Arktis, som jo er kæmpe stort, bliver der holdt konferencer, og der bliver skrevet bøger og artikler overalt i verden, og der er så mange fine ord, så mange fine intentioner, at det næsten føles for meget nogle gange. For næsten to uger siden var vi mange, der var i Arctic Circle i Reykjavik. Jeg var der som formand for den arktiske arbejdsgruppe her i Tinget. Det er en meget fin mulighed for at markere kongerigets interesser i den debat, og det giver også mulighed for at lære nye ting. Programmet er jo spækket med foredrag, breakout sessions, paneldiskussioner og pindemadder og kaffe og sushi og kage og folk, der føler sig rigtig godt hjemme i det her miljø med pindemadder, og man får sådan en lille tallerken med en klemme, som man sætter vinglasset på, og så giver man de andre sit visitkort med to fingre.

Der er nogle, der finder sig rigtig godt i det her miljø, mens man taler om alle de rigtige ting. Der bliver talt om strategic investments, indignals og development, inclusive og democracy og ecological, traditional og modern, og det er meget fint alt sammen, og alt er bare sustainable, sustainable, sustainable, sustainability og bla bla bla. Luften er næsten tyk af alle de her ord, som er så korrekte og gode og smarte, at det næsten føles som at sidde og spise flødeskum med marengs og karamelsovs oveni hele dagen. Der er virkelig en fare for, synes jeg, at det indholdsmæssigt også kan ende som tomme kalorier til sidst. Det kan også være svært at skelne mellem de tomme kalorier, mellem kødet, den gode mad, og så flødeskummen.

Vi har så dog i den arktiske arbejdsgruppe her i Tinget forsøgt at gøre tingene så konkrete som muligt. I Reykjavik handlede vores meget velbesøgte arrangement sidste gang om turisme, om kontrolleret turisme og mulighed for vækst der. Vi har også før sat fokus på udnyttelse af havets ressourcer, vi har sat fokus på shipping, og det har vi altid gjort i samarbejde med forskellige myndigheder og erhvervslivet, og det har faktisk også ført til konkrete resultater, så det er jeg glad for. Det skal det jo gøre, for rigsfællesskabet har jo en anden interesse end mange andre, der har en aktie i det, der sker i Arktis.

Vi har ikke kun en defensiv interesse. Der er mange, der kun er defensive: Vi skal forhindre det, vi skal forhindre det, vi skal beskytte det, og så er der klima osv. Alt er bare defensivt. Vi skal også have fokus på en udvikling, der medfører, at det bliver mere levende, at vi udnytter mulighederne for de 4 millioner mennesker, der bor i Arktis, både når det gælder om at udnytte havets ressourcer og at skabe vækst på andre områder. Det gælder igen ikke mindst inden

for telekommunikation og infrastruktur osv., hvor vi skal være forrest med investeringerne.

Kl. 11:54

Investeringerne er jo det vigtige, det er det, der ofte tæller mest i politik, det er tallene, der står på finansloven, det er der, politikken kommer til udtryk, det er der, man virkelig giver sin mening til kende, lægger vægt bag sine ord. Så hvis de fine ord, som regeringen har fremført i sine strategier, skal følges, må vi investere i forskning, i infrastruktur, i social rescue og i forsvar osv.

Danmark må ligeledes selvfølgelig først og fremmest anerkende, at Danmark og Grønland – og specielt Grønland – er rigsfællesskabets arktiske dele og må være inddraget i alt. Det var derfor, jeg for nylig spurgte forsvarsministeren om forsvarsplaner i og omkring Færøerne set i lyset af de meget forhøjede forsvarsudgifter. At læse de svar, som jeg fik i den her uge, var næsten som at spise sådan en flødekage af ord. Der stod, at man ville styrke indsatsen generelt, at der forhandles om et nyt forlig, og at det er for tidligt at sige noget om, hvilke konkrete initiativer der kan opnås enighed om og bla bla bla. Der stod ingenting! Det kan ikke være rigtigt, for selvfølgelig foreligger der mere end det.

Jeg vil derfor kraftigt anmode om, at Færøernes myndigheder så hurtigt som muligt inddrages i planerne. Danmark må aldrig gøre noget omkring Færøerne uden om Færøerne. Det har vi erfaringer med at man skal holde sig fra.

Jeg vil slutte af med at sige, at et felt, hvor de fine strategier er i gang med at blive omsat til handling, er, når det gælder satellitovervågning og telekommunikation i Arktis. Det er jo således, at de stationære satellitter ikke kan ses højt mod nord, og det gør, at telekommunikationen både er dyr og upålidelig. Både Taksø-Jensen-rapporten og Forsvarsministeriets rapport anbefalede, at man undersøgte muligheden for et offentligt-privat samarbejde om at etablere bredbåndsdækning i det højarktiske område. På baggrund af et forslag udarbejdet af DTU – DTU Space, som de hedder – undersøgte en arbejdsgruppe under ledelse af direktøren for Tele Post i Grønland, teleselskabet Siminn i Island, Føroya Tele på Færøerne, forsvarret og DTU Space så muligheden for at etablere et satellitsystem for at løse opgaven.

Resultatet er et forslag om, at to plus to satellitter opsendes og drives i fællesskab af alle de implicerede parter. Ideen er, at kommunikationen med satellitterne skal ske igennem to jordstationer, der er placeret i Grønland og i Island, mens mission control skulle ske fra Færøerne. Man har også lavet markedsanalyser, der tyder på, at et selskab kunne blive profitabelt, hvis det fik en investering på ca. 1 mia. kr., heraf 200 mio. kr. i aktiekapital, samt driftsomkostninger på ca. 20 mio. kr.

Projektet er siden løbende blevet fulgt op af en følgegruppe under ledelse af viceforsvarschefen og med direktørerne i de involverede selskaber, som jeg nævnte, som medlemmer også. Jeg synes, det er et meget positivt projekt. Parterne er blevet enige om at beslutte sig for at gå videre med at undersøge teknik, marked og etablering af selskabet og selvfølgelig mulighederne for finansiering. Hvis alt kommer på plads og beslutningen bliver truffet i 2018, kan satellitterne sendes op i 2021.

Jeg synes, det er fremragende, at man har fået etableret sådan et samarbejde mellem de forskellige parter. Behovet er jo stort for alle, ikke kun for rigsfællesskabet, men for rigtig mange lande, og derfor ligger der her en mulighed for, at vi virkelig kan give os selv en meget central rolle i Arktis i fremtiden.

Jeg vil derfor anmode regeringen om at støtte dette projekt, så langt man kan, både politisk og økonomisk. Det er jo et meget tiltrængt eksempel på en konkretisering af de politiske strategier, og det er noget, der på et helt konkret grundlag kan styrke dialogen og samarbejdet og respekten mellem de parter, som jo må stå meget tæt sammen for at opnå en synergi. Lad os generelt sørge for, at Grøn-

land, Danmark og Færøerne bliver mere end tre, og lad os i det her konkrete tilfælde sørge for, at Island, Grønland, Færøerne og Danmark bliver mere end fire. Tak for ordet.

Kl. 12:01

Kl. 11:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Christian Juhl har en kort bemærkning, og når ordføreren her er færdig, bliver der ringet af til frokostpause til kl. 13.00.

Værsgo.

Kl. 11:59

Christian Juhl (EL):

Jamen så må vi jo hellere stramme os an og gøre det kort.

Ordføreren sagde, at der er meget snak om defensive interesser i Arktis. Jeg synes, der er meget kommerciel jagt på muligheder for fortjeneste og forretningsmuligheder, og selvfølgelig lærer kapitalinteresserne hurtigt det rigtige sprog, som man skal tale for også at huske at nævne, at man selvfølgelig vil gøre det bæredygtigt.

Jeg efterlyser nærmest kræfter, som vil arbejde defensivt, og jeg forstår ikke, at ordføreren nedtoner det defensive. Er det defensivt at forhindre forurening? Han siger, at det mere drejer om at forhindre nogle ting. Er det f.eks. defensivt at forhindre forurening af havene, at forhindre militære konflikter, at forhindre de store landes overfiskeri eller at forlange, at SDG-målene skal sættes i centrum? Forudsætningen for, at de mennesker, der lever i Arktis, kan få nogle gode og bæredygtige vilkår i fremtiden, er vel, at betingelserne er på plads, og at man netop er defensiv på de her områder og siger: Det vil vi ikke acceptere.

Kl. 12:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 12:00

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg forstår meget godt spørgsmålet. Måske formulerede jeg mig ikke helt præcist. Selvfølgelig er det uhyre vigtigt. Det er totalt afgørende, at alt, hvad der sker, er bæredygtigt. Det er fuldstændig totalt afgørende, at vi undgår militære konflikter osv. Jeg siger bare, at i modsætning til andre aktører i den her debat har rigsfællesskabet også en interesse i at se på mulighederne for vækst og ikke kun se på det, der skal undgås, men også på det, der kan skabes.

Kl. 12:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 12:00

Christian Juhl (EL):

Ja, der har jeg det sådan, at selvfølgelig er der nogle med en fin facade, der polerer deres jagt på profit og gerne vil vise, at de netop gør det for klimaets, de oprindelige folks og de lokale menneskers skyld, men den facade skal man jo rive væk. Altså, flødeskummet skal man tørre af brillerne, og så skal man sørge for at kigge efter, hvad der er inde bagved, for at se, hvad der er de reelle interesser, og så være med til at prøve at styre det, så det er de mennesker, der bor der, der ligesom får en plads og en mulighed for at udvikle sig. Sådan har jeg det med det.

Kl. 12:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Sjúrður Skaale (JF):

Tak. Det var mere en kommentar end et spørgsmål, og det tager jeg til efterretning. Tak. Og tak for ordet.

Kl. 12:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til ordføreren.

Så bliver mødet udsat til kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 13:00

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter forhandlingen om udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis. Og den næste på talerstolen er hr. Magni Arge. Værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Magni Arge (T):

Jeg er nok ikke blandt dem, som forventer, at denne redegørelse om Arktis vinder nogen Cavlingpris, og jeg tror heller ikke, at den får en stor plads i historiebøgerne for banebrydende nytænkning om arktisk politik, men det er sikkert et velment forsøg på at legitimere Danmarks geopolitiske vægt i Arktis gennem det såkaldte rigsfællesskab med Grønland og Færøerne.

Når jeg bladrer redegørelsen igennem, finder jeg mange udmærkede henvisninger til forskellige tiltag i det arktiske samarbejde og brudstykker om grønlandske og færøske forhold garneret med forskellige hensigtserklæringer. Jeg savner dog kød og blod på den strategiske indsats med afsæt i ambitioner om at skabe de bedst mulige forhold for dem, som lever i det arktiske område. For i min verden handler det først og fremmest om at værne om og udvikle levevilkår for folk, som bor i Arktis og det nordatlantiske område. Tager man hånd om den problemstilling, tager man også hånd om de store udfordringer som klimaændringer, forurening og sikkerhedspolitiske aspekter, som truer med at erodere den menneskelige eksistens flere steder på kloden.

Hvis man derimod indretter den arktiske politik efter stormagterne og andre fjerne interessenters dagsorden, er risikoen for, at den arktiske befolkning kommer til at betale en høj pris for andres interesser, stor. Jeg behøver vel ikke at minde denne stolte forsamling af folketingspolitikere om katastrofen for den grønlandske fangerbefolkning som resultat af forbuddet mod import af sælprodukter. En hel kultur blev udsløttet, og store indkomster i både Grønland og Canada blev med et pennestrøg forvandlet til ruin, fordi politikere i Europa og USA lod sig forføre af prominente dyreværnsaktivister, der helst spiser bøffer i små portioner, så de kan undgå at skære i kødet.

Men følgerne af den katastrofe er langt større end som så, for når ingen jager sæler, så vokser bestanden, som spiser store mængder fisk. Ved en høring her i Folketinget berettede en af Canadas ypperste forskere, at bestanden var vokset med mere end 4 millioner sæler i farvandet mellem Grønland og Canada. De fortæller 15 kg fisk om dagen, hvilket svarer til en biomasse på 60 mio. kg pr. dag. Uanset hvilke forsigtighedsprincipper du lægger i det her regnestykke, er der tale om tab af enorme indtægter, som kunne øge velfærden i området, hvis både sæler og fisk blev udnyttet bæredygtigt.

Når vi så ved, at 750 millioner mennesker går sultne i seng hver eneste dag, så kan man undre sig over, hvorfor man ikke gør en gedigen indsats for at reetablere en mere fornuftig og bæredygtig økobilance i det område. Men det kommer jo an på, hvem der sætter dagsordenen, og hvem der har magten til at gennemtrumfe de beslutninger, der gør en forskel.

Derfor gentager jeg nu for gud ved hvilken gang, at alle, som sidder med ved bordet i Arktisk Råd – som medlemmer eller observatører – først bør skrive under på, at de accepterer det arktiske folks ret til en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer og åbner deres markeder for de varer og produkter, som kan produceres af disse råvarer. Se, det ville gøre en forskel. Men så skal vi også blæse til kamp mod de uhyrlige embargoer, som både USA og EU har mod sælskind produkter. Jeg tror godt, at det kan lade sig gøre, uden at landene, som taler det arktiske folks sag, behøver at have i en kontinental skammekrog, for mange brugere har efterhånden fået øjnene op for, at bæredygtig udvikling er det mål, hele verden bør indrette sig efter.

Det handler ikke længere alene om romantisk dyreværn, men om at sætte handling bag de 17 verdensmål, som alle verdens lande har forpligtet sig til at kæmpe for. Hverken Grønland eller Færøerne er medlem af FN, og derfor er det Danmark, som har underskrevet aftalen om verdensmålene fra 2015. Jeg kan læse i rapporten, at verdensmålene bliver et overordnet tema for arbejdet i Sustainable Development Working Group under Arktisk Råd med deltagelse fra både Grønland og Færøerne. Det er godt, men jeg er ikke sikker på, at det er nok. Verdensmålene er et vigtigt omdrejningspunkt for hele den arktiske strategi, men Færøernes og Grønlands indspark til f.eks. verdensmål 14 om havet bør også respekteres i dansk udenrigspolitik generelt.

Kl. 13:05

Jeg ser ingen henvisning til Den Internationale Hvalfangstkommission, IWC, i rapporten, men jeg har forstået, at EU har til hensigt at stemme for, at små hvaler også skal administreres af denne mærkværdige konstruktion, som har udviklet sig til en legeplads for ekstremistiske dyreværnsholdninger. Jeg håber inderligt, at Udenrigsministeriet har gjort det klokkeklart for EU, at Danmark, hverken hvad angår Færøerne, Grønland eller Danmark, giver sin stemme til denne aktion.

Vi har et udmærket og kompetent organ i North Atlantic Marine Mammal Commission, som på et videnskabeligt grundlag løbende vurderer størrelsen af bestandene og udviklingen af best practice i fangstmetoder og rådgiver om andre beslægtede emner. Men jeg skal så også sige, at jeg har stor tillid til, at Danmark opfører sig fornuftigt i denne sag, for opbakningen til at fortsætte en bæredygtig grindedfangst på Færøerne har været stor i Folketinget og hos regeringen.

Tilliden er knap så stor, når det handler om ægte medindflydelse og medinddragelse i de sikkerhedspolitiske spørgsmål, som beskrives i Fámjinerklæringen fra 2005. Jeg spurgte forleden forsvarsministeren, om han mente, at regeringen havde sørget for ægte medindflydelse og medinddragelse i forhold til den forestående opblusning af det danske forsvar og dets operationer i Nordatlanten. Jeg fik ikke svar på spørgsmålet, men derimod en udtalelse, som jeg med forældens tilladelse citerer her:

»Grundlaget for Arktis-aftalen blev udarbejdet i tæt koordination med både Grønland og Færøerne. Færøerne har således været med til at sætte rammerne for styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Nordatlanten og Arktis.«

Men den færøske udenrigsminister afviser blankt, at det færøske landsstyre havde nogen indflydelse på Arktisaftalen fra 2016 angående den forsvarsmæssige satsning i Arktis og Nordatlanten.

I Danmark er man meget følsom over for brud på aftaler og regler. Derfor undrer det mig, at man ikke bestræber sig på at overholde intentionerne i Fámjinerklæringen, men måske har man i Forsvarsministeriet ikke fundet nøglen til skuffen, som den her erklæring lig-

ger i. Det var derfor godt at læse i bilag 5 til redegørelsen om regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi for 2017-2018, at man agter at adressere de sikkerhedspolitiske udfordringer i Arktis sammen med Færøerne og Grønland, men det ligner altså foreløbig mere pæne hensigtserklæringer end reel vilje til at efterleve ånden i Fámjinerklæringen.

I redegørelsen kan vi læse om nye lande og organisationer, som har opnået observatørstatus i Arktisk Råd, og Schweiz nævnes eksplicit, mens det mellem linjerne beklages, at EU stadig væk står uden for døren, fordi Rusland blokerer deres ansøgning. Men det nævnes ikke med ét ord, at det parlamentariske samarbejdsorgan mellem Færøerne, Grønland og Island, Vestnordisk Råd, også var blandt dem, som fik tilkendt observatørstatus. Det var i min verden en stor dag, for vi har netop brug for at styrke repræsentationen af landene i det arktiske område og deres befolkninger i den eksklusive klub, som gør sin indflydelse gældende i Arktisk Råd. Gennem Vestnordisk Råd har Grønland og Færøerne sammen med Island også en selvstændig mulighed for at påvirke politik og retning for Arktisk Råd fremover og derved alene tage afsæt i vores egne interesser og prioriteter.

Jeg har erfaret i arktiske fora, at flere befolkningsgrupper – enten præget af geografisk placering eller som oprindelige folk – føler et stort behov for større anerkendelse af deres selvbestemmelsesret i det arktiske område. Derved er jeg vendt tilbage til mit udgangspunkt om, at den arktiske politik og strategi i langt større grad bør tage afsæt i de folk, der bor i Arktis, og deres fremtidige velfærd. For uanset hvor stor omhu andre aktører måtte udvise for deres situation og udvikling, vil det aldrig kunne måle sig med den energi og det ansvar, som folk har for deres eget land og deres egen fremtid.

Jeg har i andre sammenhænge fremhævet, at samarbejdsformen mellem Danmark og Færøerne for længst er udløbet, har passeret sidste salgsdato. Vi lever i en globaliseret verden med helt andre udfordringer i dag end tidligere. Det er et faktum, at Danmark har overladt en stor del af sin suverænitet til EU, men man holder stadig væk fast i at bevare retten over både færøske og grønlandske udenrigspolitiske interesser. Det hæmmer vores bevægelsesfrihed og indflydelse i arktiske og nordatlantiske anliggender. Det hæmmer vores muligheder i handelspolitiske sammenhænge, og det har skabt og vil skabe yderligere interne konflikter fremover.

For mig er det helt naturligt, at Grønland og Færøerne hver især etablerer vidtrækkende udenrigspolitiske mandater, specielt på det maritime og arktiske område, men jeg afviser ikke, at Danmark gennem et konstruktivt samarbejde med landene i Norden kan bevare en stor geopolitisk indflydelse, men det må ske på et ligeværdigt grundlag. En bæredygtig og fremtidsorienteret vision, som tager afsæt i grønlandske og færøske interesser, vil give vores befolkninger langt større muligheder for voksende velfærd end reaktionære forslag af den type, som blev bragt til torvs forleden dag, om at suspendere Grønlands selvstændighed. Tak.

Kl. 13:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 13:11

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg var rigtig glad for at høre ordførerens tale, specielt vedrørende bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer i det nordatlantiske område. Så vidt vi ved – det ved vi også fra Arktisk Råd – har vi et udmærket samarbejde, hvad angår økonomisk udvikling baseret på bæredygtighed både til havs og til lands.

Når det er sagt, er den fremtidige udfordring, vi kommer til at møde, som ordføreren siger, dyreværnsorganisationerne, som er dybt uenige i vores argumentation om bæredygtighed i det arktiske områ-

de, specielt i det nordatlantiske område. Vi møder større og større modstand, og på den måde bliver det også sværere for os at argumentere for vores fangstmetoder, som i forvejen er videnskabeligt dokumenteret meget bæredygtige fangstmetoder.

Hvad mener ordføreren vi skal gøre for at gøre vores stemme stærkere, bl.a. via det arktiske samarbejde med Danmark?

Kl. 13:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 13:12

Magni Arge (T):

Jeg mener, at vi har flere håndtag, vi kan skrue på. Vi har fået et nyt håndtag at skrue på, som handler om de 17 verdensmål, hvor verdensmål nr. 14 handler om havet. Det tager sit udgangspunkt i, at man både skal sørge for en bæredygtig udvikling, men samtidig skal sikre, at kyststater og befolkninger, der i høj grad lever af havets ressourcer, kan udnytte dem på bæredygtig vis. Det bør vi skabe en, om jeg så må sige, global forståelse for.

Jeg mener også, at man skal overveje, hvad man gør med IWC, The International Whaling Commission, som er en fuldstændig håbløs størrelse, som slet ikke har nogen som helst forståelse for det bæredygtige element, når det handler om udnyttelse af marine mammals eller havets pattedyr. Jeg tror, det er ufatteligt vigtigt, at Danmark lytter meget til Grønland og Færøerne i den sag og faktisk overlader det til Grønland og Færøerne at føre politikken i forhold til The International Whaling Commission snarere end at læne sig op ad lobbyisterne, der står nede i Bruxelles og råber på dyrevelfærd.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 13:13

Aleqa Hammond (UFG):

Der er nogle lande, som mener, at grindefangstkvoterne burde høre under IWC og ikke under NAMMCO, som vi faktisk er udmærket tilfredse med. Hvad skal vi gøre for at rette den her misforståelse af, hvilke hvaler der hører til hvilke organisationer? Hvad skal vi gøre for at gøre vores stemme stærkere og gøre omverdenen opmærksom på, at vores måde at jage på faktisk følger IWC's egne retningslinjer?

Kl. 13:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 13:14

Magni Arge (T):

Det er, som jeg sagde lige før: Jeg mener stadig væk, at det arbejde, som man er begyndt på angående verdensmål nr. 14 om havet og den bæredygtige udnyttelse af havets ressourcer, er ufatteligt vigtigt, og at det er vigtigt, at vi får stor indflydelse på, hvordan de sætninger kommer til at blive udmøntet i det internationale samarbejde. Derfor er det også ufatteligt vigtigt, at vi har en meget stor indflydelse på, hvordan Danmark agerer i den situation. Og der mener jeg at vi kun har ét valg, hvis ikke Danmark tager vores argumenter alvorligt, og det er, at vi selv står for politikken i forhold til IWC.

Kl. 13:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Jeg minder stiltørdigt om, at hvis man under de korte bemærkninger ønsker at komme med et opfølgende spørgsmål, skal man lige trykke på knappen igen, så jeg kan følge med heroppe.

Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:15

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Nu forklarede Tjóðveldis ordfører jo, hvordan EU har spillet en rolle i forbindelse med fiskekvoterne osv. Men hvis EU skulle spille en progressiv og positiv rolle i forhold til mennesker, der bor i og omkring Arktis, hvilke hovedprincipper skulle de så arbejde efter?

Kl. 13:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Magni Arge (T):

Jeg vil gerne gentage det, som jeg har sagt flere gange før. Jeg nævnte det også i talen. Jeg mener, at EU skal være med til at stadfæste, at folkene, der bor i Arktis, har en umistelig ret til bæredygtigt at udnytte havets ressourcer – og det er, uanset om det handler om fisk, om det handler om hvaler eller sæler, eller om det handler om mineraler – så længe det foregår på en bæredygtig måde. Det, som jeg oplever at man i EU er langt mere optaget af – og det er man mange steder i verden, hvor man ikke lever af det, som kyststaterne gør – er, at man vil frede store områder, at man vil frede visse arter, og hvad ved jeg, uanset hensynet til, om det er bæredygtigt eller ej. Det hænger sammen med en eller form for romantisk forestilling om, at det er nødvendigt, og det hænger uden tvivl også sammen med, at det jo ikke koster noget for dem at frede de områder, som vi skal leve af. Men det giver stemmer i deres hjemlande. Det er problemet.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til ordførerne. Der er ikke flere spørgsmål. Så giver jeg ordet til udenrigsministeren.

Kl. 13:16

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Tak for det. Arktis er en vigtig udenrigspolitisk prioritet for regeringen, og vi har valgt at gøre Arktis til et af fem indsatsområder i regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi for 2017 og 2018, og det understreger den klare prioritering, som vi har af området.

Debatten i dag har været både saglig og konstruktiv, og det vil jeg gerne takke mange gange for. Debatten har samtidig også bekræftet en bred politisk opbakning til, at der er og fortsat bør være en klar udenrigspolitisk strategi for Arktis. Kongeriget er en arktisk kyststat med stor indflydelse på udviklingen i området og med store interesser i regionen. Rigsfællesskabet arbejder tæt sammen om Arktis, for det er, når vi står sammen og taler med én stemme, at vi står stærkest. Som der blev sagt her, kan man virkelig tale om, at en plus en plus en kan give mere end tre.

Visionen for kongeriget er at skabe de mest optimale rammer for udvikling i regionen. Det handler konkret bl.a. om at nedbryde barrierer, der måtte hæmme udvikling i regionen, og samtidig skabe forståelse og respekt for lokalbefolkningernes levevis og behov. Denne positive vision for udviklingen i regionen kræver, at Arktis forbliver et lavspændingsområde, og det arbejder kongeriget aktivt for. Det gør vi ved konsekvent at fremme det internationale samarbejde rettet mod at løse de konkrete udfordringer, som alle landene i regionen står over for. Arktisk Råd er det primære forum i forhold til det samarbejde.

Kongeriget har etableret et tæt og konkret samarbejde med det nye finske formandskab. Bl.a. er Grønland netop blevet medformand for en taskforce, som hedder Task Force on Improved Connectivity in the Arctic. Taskforcen vil bl.a. beskæftige sig med telekommuni-

kationsinfrastruktur, herunder satellitter, hvilket også er blevet berørt af ordførerne – et vigtigt indsatsområde for Arktisk Råd og et indsatsområde, der ligger i tråd med regeringens prioriteter i den nationale rumstrategi og den politiske aftale om Forsvarsministeriets styrkede tilstedeværelse i Arktis.

Den internationale interesse for Arktis er stor, og den er voksende. Derfor arbejder vi fra dansk side på at styrke inddragelsen af observatørstater som Kina, Indien og Japan i Arktisk Råds arbejde. Arktis er derfor på dagsordenen, når jeg mødes med kolleger fra bl.a. disse lande, ligesom vi på embedsmandsniveau jævnligt gennemfører arktiske konsultationer med ikkearktiske stater med interesser i området.

EU lancerede i 2016 sin arktiske strategi i form af en meddelelse om en integreret EU-politik for Arktis. Det er positivt, at fokus i meddelelsen er på de områder, hvor EU i særlig grad har en merværdi at byde på gennem forskning og gennem en koordineret og fokuseret anvendelse af EU's finansieringsinstrumenter til fordel for en bæredygtig økonomisk udvikling til gavn for de arktiske befolkninger. I 2017 har EU jo bl.a. fulgt op med udnævnelsen af EU's første arktiske ambassadør.

Som den skriftlige redegørelse, uanset hvor kedeligt den måtte være sat op, illustrerer, har kongeriget i det forløbne år bidraget aktivt i forhold til en række af de emner, som aktuelt står på den arktiske dagsorden. På forsknings- og uddannelsesområdet har vi de seneste år haft fokus på at skabe bedre rammer for øget dialog mellem de relevante forskningsinstitutioner i rigsfællesskabet. Forskning i de arktiske områder er dyrt og vanskeligt. Vi ønsker derfor fortsat at styrke samarbejdet på tværs af danske institutioner inden for rigsfællesskabet for at optimere udnyttelsen af de forskningsmæssige ressourcer.

I maj underskrev jeg sammen med mine kolleger fra Grønland og Færøerne på kongerigets vegne en juridisk bindende aftale om styrket forskningssamarbejde i Arktis og om Arktis. Aftalen rummer lovende muligheder for rigsfællesskabets forskningsinstitutioner, som internationalt har markeret sig stærkt inden for forskningen i området.

Kl. 13:21

Som opfølgning på analysen af Forsvarsministeriets tilstedeværelse i Arktis blev der i slutningen af 2016 indgået en politisk aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Implementeringen vil køre over de næste par år og vil ikke blot styrke suverænitethåndhævelsen, den vil også styrke varetagelsen af vigtige civile opgaver som eftersøgning- og redningstjeneste, havmiljøbeskyttelse og støtte til civile samfund.

Der blev stillet nogle mere konkrete spørgsmål, som jeg godt vil prøve at give svar på allerede her i første omgang, bl.a. om det, som jeg lige var inde på her i forhold til Forsvarsministeriets opgaveløsninger i det arktiske. Aftalen peger på en styrkelse af overvågning, kommando og kontrol, kommunikation og operative indsatsenheder. En styrkelse af disse områder vil således være med til at styrke løsningen af flere opgaver på en og samme tid, herunder suverænitets-håndhævelse, eftersøgnings- og redningstjeneste, som blev berørt af den socialdemokratiske ordfører, og havmiljø og støtte til de civile samfund. Regeringen har lagt op til at videreføre Arktisaftalen i det kommende forsvarsforlig. I forhold til en uddybning af det her spørgsmål vil jeg henvise til forsvarsministeren.

I forhold til Camp Century, som der også er blevet spurgt ind til, så er det sådan, at målene i den redegørelse, som vi har talt om i dag, er at fokusere på den brede dagsorden for Arktis og på de områder, som rigsfællesskabet ønsker at prioritere nationalt og ikke mindst internationalt. At et givent emne ikke er taget konkret op eller behandlet i redegørelsen betyder altså ikke, at emnet ikke er vigtigt, eller at vi ikke bruger tid og kræfter på at løse de udfordringer. Det gør vi jo

i allerhøjeste grad, og det er ordførerne selvfølgelig også bekendt med.

Statsministerens årlige redegørelse til Folketinget om rigsfællesskabet dækker de emner, der ikke hører under den specifikke arktiske dagsorden. De arktiske initiativer, som specifikt indgår i regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, vil desuden kunne tages op i den særskilte redegørelsesdebat om USS.

Regeringen tager sagen om Camp Century yderst alvorligt, og det afspejles i øvrigt også i regeringsgrundlaget. Vi har også igangsat en række initiativer efter aftale med landsstyret, en række konkrete ting, som omfatter initiativer som bl.a. monitorering af isafsmeltningen i området ved Camp Century og en miljømæssig kortlægning af det efterladte affald. Der vil også blive foretaget nye målinger og vurderinger af radioaktiviteten ved Camp Century. Herudover har jeg igangsat en juridisk udredning af, om der eventuelt kan pålægges USA et folkeretligt ansvar for oprydning på Camp Century.

I øvrigt kan jeg nævne, at det på det seneste rigsmøde blev besluttet at bruge 150 mio. kr. på oprydning efter andre tidligere amerikanske baser, igen i tæt samarbejde med de grønlandske myndigheder.

I forhold til servicekontrakten på Thulebasen, så pågår der som bekendt forhandlinger mellem kongeriget og USA. Det er vigtige forhandlinger for både Grønland og Danmark, og vi har et fælles ønske om at finde en tilfredsstillende løsning hurtigst muligt. Samtidig er det også en kompleks sag, som har været genstand for et langvarigt retssagsforløb i USA. Det er afgørende, at vi i kongeriget fortsætter det tætte samarbejde og taler med én stemme over for USA.

Regeringen arbejder inden for rammerne af Folketingets vedtagelse fra 2015, og det betyder, at vi arbejder for at sikre, at servicekontraktthaveren på Thulebasen er dansk-grønlandsk, at Grønland får størst muligt afkast af det amerikanske militærs tilstedeværelse i Grønland, f.eks. i form af lærepladser, beskæftigelse og skatteindtægter, og at der ikke fremadrettet kan opstå tvivl om kriterierne for, hvad der skal til for at få tildelt kontrakten.

Kl. 13:26

I forhold til opgraderingen af radaren, som også er blevet berørt undervejs i debatten i dag, så er jeg ikke orienteret om en ændret trussel mod Grønland eller kongeriget som helhed som følge af ændringerne på Thulebasen. Jeg forstår, at der har været bekymring for, hvorvidt opgraderingen har betydning for truslen mod Grønland. Derfor er forsvaret blevet bedt om at få bekræftet trusselsvurderingen, og de oplyser, at truslen mod Thuleradaren og Grønland er direkte knyttet til truslen om et angreb på USA, og at Forsvarsministeriet ikke har nogen oplysninger, der skulle understøtte et ændret trusselsbillede.

Nu skal jeg se, om jeg er kommet rundt omkring det hele. Ja, jeg tror, at jeg vil slutte af med en enkelt ting, og det handler om SDG'erne, som også blevet berørt. Hvordan får vi fulgt op i forhold til det? Der synes jeg det er godt, at vi alle sammen kan se frem til, at netop SDG'erne er et tema for den internationale konference, som bliver afholdt den 1. december, som jeg sammen med grønlandske og færøske kollegaer er vært for, og som jeg ved der også er blevet sendt invitationer ud til. Tak for ordet.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak for det, minister. Der er en række korte bemærkninger, og den første spørger er fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 13:28

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til formanden, og mange tak til udenrigsministeren for bemærkningerne. Som udenrigsministeren bemærker, er der blevet nedsat den her taskforce om Improvement of Connectivity, hvor Grønland også er medformand, og vi synes jo, det er rigtig positivt,

at der er det her fokus på satellitter og aktiviteter i rummet. For selv om det godt kan virke sådan meget abstrakt, er det faktisk også med til at sikre både internet, men også et bedre beredskab rundtomkring i Grønland. Det er jo også til gavn for forsvaret og mulighederne for at kunne dele informationer og kunne dele billeder, men også for at kunne finde folk, som er forulykket, noget nemmere, ved at internet-tet bliver styrket i Grønland. Så det er jo rigtig, rigtig positivt.

Nu ved jeg også, at Tele-Post, som er Grønlands teleselskab, har en strategi om at styrke internettet i 92 pct. af området omkring Grønland, men det betyder jo sådan set også, at der er 8 pct. af Grønland og 8 pct. af befolkningen, som ikke får styrket deres internetadgang. Det synes jeg er bekymrende i forhold til et beredskab, og jeg synes, det kunne være interessant at se på, hvilke muligheder der er i multiuse af satellitter i forhold til både civil brug, men også i forhold til forsvarets anvendelse.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:29

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg tager det mest som en kommentar; der var jo ikke så meget et spørgsmål i det.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 13:30

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg ved ikke helt, om jeg skal se det, som at man tager det til efterretning, eller at man ligesom mener det samme. Det synes jeg måske kunne være interessant lige at få uddybet.

I forhold til miljøoprydning efter tidligere militære aktiviteter rundtomkring i Grønland er der jo blevet lavet den her aftale mellem regeringen og naalakkersuisut, hvor der er blevet afsat 150 mio. kr. Men jeg synes sådan set også, at det er på sin plads at nævne, at regeringen i sit eget udspil til forsvarsforliget har afsat 30 mio. kr. til at styrke det her, i en erkendelse af, at det er 30 områder, og at det kan være dyrere end de her 150 mio. kr., som regeringen oprindeligt har afsat til den her opgave. Det er jo noget, som vi fra Inuit Ataqatigiits side har arbejdet for, og som vi er rigtig glade for ser ud til at lykkes nu.

Kl. 13:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:30

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Det optimale og det, som må være målet, er selvfølgelig en 100 pct.s dækning, og det gælder selvfølgelig, at det må være en fælles bestræbelse at nå derhen ad den ene eller den anden vej. Det er et rigtig godt redskab at få en dækning, som er 100 pct., i forhold til at sikre mulighed for at leve i områder, hvor det ellers kan være svært at finde både beskæftigelse og veje frem. Så det synes jeg selvfølgelig er vigtigt at holde fokus på, samtidig med at vi glæder os over de muligheder, som løbende opstår med den teknologiske udvikling.

Ja, så er det også rigtigt, som der er blevet henvist til i forbindelse med det udspil, der er kommet, til et kommende forsvarsforlig, at der er fokus på oprydningen, og det synes jeg vi skal glæde os over i fællesskab.

Kl. 13:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 13:31

Aleqa Hammond (UFG):

Mange tak. Arctic Circle er den største konference om arktiske spørgsmål på verdensplan og finder sted på Island hver oktober. Jeg har været med til alle konferencerne, og i år var det femte gang. Al-verdens lande og beslutningstagere, forretningsfolk og andet godt-folk mødes der for at udveksle ideer og politikker og mange andre gode ting. Jeg har indtil videre aldrig set den danske minister, som er ansvarlig for Arktis, på konferencen, så jeg vil spørge udenrigsministeren, om vi i fremtiden kommer til at se en minister, som er ansvarlig for arktisk samarbejde, til denne konference. Og i så fald vil jeg også gerne spørge, om udenrigsministeren er bekendt med, hvilke dagsordener der er for disse store og vigtige konferencer.

Kl. 13:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:32

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg har jo undervejs i debatten fået en levende beskrivelse af omtalte konference. Jeg er enig i, at det alle de steder, hvor man mødes og diskuterer de her ting, er relevant at kigge på, om det er muligt, at der også kan være ministerdeltagelse fra regeringens side. Så jeg vil da tage det med tilbage og se, om det er noget, der er muligt.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Er der et opfølgende spørgsmål? Så husk lige at trykke.
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:33

Aleqa Hammond (UFG):

Det danske kongerige udgør 20 pct. af hele Arktis, så jeg vil betragte det som absolut relevant, at man er til stede for at høre om de politisk vigtige emner, man har med at gøre, i en tid, hvor alles øjne er rettet mod det arktiske område og Det Arktiske Ocean. Så jeg vil bare venligst opfordre ministeren til at tage aktivt del i denne udvikling.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:33

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):
Det er noteret.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Magni Arge. Værsgo.

Kl. 13:33

Magni Arge (T):

Tak. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, hvordan det påvirker Danmarks stillingtagen i IWC, at Europarådet har besluttet, at man anbefaler, at små hvaler nu skal lægges ind under IWC's ressortområde.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:34 meget store og visionære mål, som FN har sat sig? Og skulle vi ikke sørge for, at ministeren i hvert fald på det arktiske område hvert år gjorde en slags SDG-17-målsstatus i forbindelse med Arktisredegørelsen, så vi kunne være sikre på, at vi arbejder i den rigtige retning med de 17 vigtige mål?

Kl. 13:37

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Der vil jeg godt have lov til at vende tilbage med et skriftligt svar med en konkret vurdering. Men jeg vil bare sige, at jeg er bevidst om de problemstillinger, som er blevet rejst af ordføreren, i forhold til at det er vigtigt at finde den rette balance i diskussionen om fangstmuligheder. Det er rigtigt, at nøgleordet er bæredygtighed. Det er det jo også fra spørgerens side, det er ligesom det ord, som skal være gennemgående, og der er det klart, at der er en stor og løbende diskussion, hvor der er nogle yderpunkter, som er langt fra hinanden, i vurderingen af, præcis hvor balancepunktet er. Det ved vi alle sammen. Det er også blevet påpeget fra ordførerens side i dag, og det er selvfølgelig også væsentligt at have det med i den fremtidige diskussion af det her spørgsmål.

Jeg mener selvfølgelig, at vi fra kongerigets side har en forpligtelse til at tage et stort hensyn til de forhold, som er både i Grønland og på Færøerne, og det mener jeg også der i stigende grad er en forståelse for.

Kl. 13:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 13:35

Magni Arge (T):

Hvis der nu sker det, som er sket før, nemlig at Danmark følger EU's indstilling i stedet for at tage stilling ud fra de forhold, som Færøerne og Grønland anser for at være de mest fornuftige at tage stilling ud fra, mener udenrigsministeren så, at Danmark er rede til at afgive en del af sine udenrigspolitiske kompetencer, sådan at Færøerne og Grønland får lejlighed til at forsvare deres interesser på behørig vis?

Kl. 13:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:35

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg synes ikke, at det er det rigtige sted at konkludere på det. Jeg mener, at den rigtige måde at håndtere det her på stadig væk er inden for de rammer, som vi kender i dag. Det er der, hvor vi har den største mulighed for samlet at udøve den rigtige indflydelse.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 13:36

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Grunden til, at jeg kommenterede formen, er jo ikke, at den er kedelig, men fordi det er tungt at komme igennem. Jeg synes, at hvis man kunne lave noget, der er mere folkeligt, og som kan bruges uden for den her debat og i den almindelige debat, kunne det være rigtig flot, at regeringen også på den måde var synlig på det arktiske område og ikke kun i vores politiske forhandlinger. Det var såmænd kun derfor, for der er en kæmpe lyst til at diskutere Arktis.

Mit første spørgsmål går på, om ikke SDG'erne skal fylde mere end en bisætning på side 4. Skal SDG'erne ikke, som finansministeren siger det, op som en slags overligger, som en vigtig ting, som man altid nævner som det første og som vores hovedprincip for al indenrigs- og udenrigspolitisk aktivitet, hvis vi skal nå de meget,

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:37

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Man kan jo altid diskutere, i hvilken rækkefølge ting skal nævnes. Der er nok heller ingen tvivl om, at hvis vi ændrer på rækkefølgen, er der på andre felter kritik, der vil regne ned over regeringen, for så er der noget andet, der kommer længere ned i rækken. Men det, som jeg prøvede at sige også i mit indledende svar, var, at SDG'erne er vigtige og væsentlige at diskutere, og bl.a. derfor ser jeg frem til, at vi alle sammen ser hinanden igen den 1. december.

Kl. 13:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ønskes der et yderligere spørgsmål? Det gør der. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:38

Christian Juhl (EL):

Tak. Vi mødes igen den 1. december, siger ministeren, men vi mødes da sikkert før.

Det andet spørgsmål er: Hvad er grunden til, at Danmark har indstillet samarbejdet med USA i Joint Committee og i Permanent Committee om Thulebasen? I en situation, hvor vi har så mange uafklarede spørgsmål, burde det da være lige ud ad landevejen, at vi mødes så ofte som muligt for at afklare fælles problemer.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:38

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg mener også, det er væsentligt, at vi mødes ofte og i forskellige fora for at afklare de spørgsmål og tvivlsspørgsmål, der måtte være imellem os. Det er jo et af redskaberne til at sikre, at det her forbliver et lavintensity område i forhold til at skabe potentielle konflikter. Og et af redskaberne er den omtalte komité, som jeg mener det giver god mening at se om man kan få sat liv i igen.

Kl. 13:39

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Nikolaj Amstrup, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:39

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak, og tak for besvarelsen af de spørgsmål, som opstod i debatten. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, som jo løber indtil 2020, nemlig om det ikke med både FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og den nyere forskning, som ikke var til stede, da den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi kom til verden, er blevet langt mere presserende at få den strategi opdateret, da der jo bl.a. står, at der er hovedfokus på økonomi og erhvervsudvikling, og da bæredygtigheden og klimapolitikken ikke fylder i samme grad, som den måske burde.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 13:39

Kl. 13:40

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg er altid lydhør over for, hvad der eventuelt skal med i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, som vi jo i øvrigt jævnligt opdaterer eller udkommer med. Det er der en god grund til at vi gør, og den er, at verden forandrer sig med lynets hast. Det går stærkere og stærkere. Vi ved jo alle sammen, at hvis vi kigger 5 år tilbage i tiden, er det næsten ubegribeligt, hvad der er sket på de 5 år, siden Putin var på besøg i København og drak øl med vores statsminister, og da russerne ikke var gået ind i Ukraine. Der var også forår i Mellemøsten, og nu er der kaos igen. Vi kendte ikke til Brexit, vi kendte ikke til Trump, og sådan kan man blive ved.

Det gælder selvfølgelig også de emner, som man skal behandle i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi. Ud over de konkrete geografiske områder og de politiske forhold er der selvfølgelig også temaer, som man kan diskutere hvorvidt skal ind eller ej. Jeg er lydhør over for det, og så må vi jo prøve at konkludere på et tidspunkt, for det skal heller ikke blive en udenrigs- og sikkerhedspolitisk redogørelse, som flyder over alle grænser. For så ender det også med, at den bliver intetsigende.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til udenrigsministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. (Justering af akkrediteringsprocesser, undtagelse af visse maritime uddannelsesinstitutioner fra institutionsakkreditering, udvidelse af Danmarks Akkrediteringsinstitutions udbud af vurderingskompetence m.v.).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind).
(Fremsættelse 04.10.2017).

Kl. 13:41

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver indledningsvis ordet til fru Mette Reissmann som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Tak for det. De videregående uddannelser i Danmark har de sidste 10-15 år gennemgået en markant udvikling, både størrelsesmæssigt og organisatorisk. Udviklingen er grundlæggende positiv, for det betyder, at det lykkes at sikre, at flere tager en videregående uddannelse, og når unge tager en uddannelse, er det en gevinst for samfundet, men også for personen selv. Med de videregående uddannelsers udvikling har det samtidig også været afgørende at sikre, at kvaliteten og relevansen i uddannelserne er i orden. Siden 2007 er der derfor løbende blevet arbejdet med akkreditering af de videregående ud-

dannelser. Det er afgørende, at vi har rammer, der understøtter, at institutionerne løbende arbejder med kvalitet og relevans i deres uddannelser. Den nuværende institutionsakkreditering trådte i kraft i 2013, og det er også fornuftigt at se på justeringer af lovgivningen på baggrund af de erfaringer, der er gjort siden da. Lovforslaget lægger derfor op til en række tilpasninger i forhold til den nuværende lovgivning, og i Socialdemokratiets øjne er der tale om positive tilpasninger, der forbedrer rammerne for kvalitetssikring.

Lovforslaget lægger op til en række fornuftige ændringer, og lad mig nævne nogle få af dem her. Jeg vil gerne fremhæve den foreslåede ændring, der vedrører oprettelse af uddannelser inden for nye fagområder eller nye videnskabelige områder. Ændringen betyder, at institutioner, der ønsker at udbyde nye uddannelser, kun kan gøre det inden for deres nuværende område. Hvis institutionerne ønsker at udbyde uddannelserne uden for deres områder, kræver det en positiv vurdering af den nye uddannelses kvalitet og videngrundlaget for det nye fagområde. Jeg har forståelse for, at lige netop den del af lovforslaget medfører ændrede vilkår for institutionerne. Samtidig mener jeg også, at det er helt naturligt, at der stilles skarpt på de uddannelser, der ligger uden for de områder, som institutionerne i forvejen arbejder inden for. Det sikrer, at grundlaget for tilstrækkelig kvalitet er til stede i højere grad, end det er i dag, og det er i sidste ende ret afgørende for Socialdemokratiet.

Endelig har jeg også noteret mig, at visse af høringssvarene påpeger, at der lægges op til at give akkrediteringsinstitutionen mulighed for at vurdere private uddannelser. Det kan bestemt have sin berettigelse at vurdere private uddannelser i forhold til andre myndigheders behov. Det er dog afgørende, at private videregående uddannelser ikke sidestilles med offentligt anerkendte videregående uddannelser på en måde, som efterlader et indtryk af, at der er tale om samme type uddannelse med samme medfølgende rettigheder. Derfor er jeg også tilfreds med, at ministeren i det kommenterede høringsnotat understreger, at det er centralt, så det ser jeg selvfølgelig frem til at følge.

Lovforslaget lægger op til gode justeringer på baggrund af disse indhøstede erfaringer af den nuværende akkreditering, og det bidrager til at sikre et bedre grundlag for kvalitet i de videregående uddannelser, end der er i dag. Socialdemokratiet kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Den næste i rækken er fru Tilde Bork som ordfører for Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Tilde Bork (DF):

Tak for det. Vi behandler her lovforslag L 47, der har til hensigt at smidiggøre og justere rammerne for akkreditering. Dette synes vi i Dansk Folkeparti er meget positivt, da de nuværende regler har kørt siden 2013, og det er på tide, at vi lige får set dem igennem og justeret dem, så de er tidssvarende. Der lægges i lovforslaget bl.a. op til, at de maritime uddannelsesinstitutioner, der ikke udbyder videregående uddannelser, fritages fra at skulle gennemgå en institutionsakkreditering, så det fremover kun vil være de maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder en videregående uddannelse, der vil være omfattet af loven. I forhold til de maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder både videregående og ikkevideregående uddannelser, vil institutionsakkrediteringen udelukkende omfatte udbuddet af videregående uddannelser. Dette giver selvfølgelig rigtig god mening, da de ikkevideregående uddannelser i forvejen er omfattet af et særligt tilsyn.

Derudover foreslås en ændring, så studierepræsentanter i Akkrediteringsrådet fremover vil få mulighed for at sidde i 3 år frem for

som i dag, hvor de kun kan sidde i 2 år. Dette mener vi er meget positivt, da repræsentanterne på den måde vil kunne få en længere erfaring og nemmere ved at bidrage til arbejdet. Derudover foreslås det at begrænse den periode, som en uddannelsesinstitution kan bibeholde retten til at udbyde en uddannelse, hvor der ikke har været uddannelsesaktiviteter, til 5 år. Dette er et positivt forslag, fordi vi så sikrer, at uddannelsesudbuddene passer ordentligt til det aktuelle behov, vi oplever.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det er vigtigt, at kvaliteten på de videregående uddannelser sikres bedst muligt, også uden for meget unødigt bureaukrati. Dansk Folkeparti ser derfor frem til udvalgsbehandling.

Kl. 13:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Og den næste i rækken er fru Anni Matthiesen som ordfører for Venstre, Danmarks Liberale Parti. Værsgo.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak, formand. Venstres ordfører for forskning og uddannelse har desværre ikke mulighed for at være til stede her i salen i dag, og jeg har derfor lovet at assistere ham ved de forslag, vi behandler her, både L 47 og det efterfølgende lovforslag, L 48.

For så vidt angår dette lovforslag, L 47, står vi med et lovforslag, der har til hensigt at justere og smidiggøre de eksisterende regler for institutionsakkreditering. De foreslåede ændringer sker på baggrund af de hidtidige erfaringer efter indførelsen af institutionsakkreditering med loven fra 2013. Med lovforslaget her lægges der op til ændringer på en række områder, som vi alle sammen har kunnet læse om i forslagsteksten, og som også er blevet nævnt af tidligere ordførere. Jeg vil spare jer for en gentagelse af de foreslåede ændringer, men vil konstatere, at Venstre naturligvis støtter op om dem. I vores optik har forslaget den rette balance i forhold til at fastsætte hensigtsmæssige og smidige rammer, og samtidig har man også fokus på at understøtte kvaliteten i de videregående uddannelser.

Vi har været optaget af at skabe de bedste rammer for uddannelsesinstitutionernes arbejde med uddannelsernes kvalitet og relevans uden at pålægge institutionerne unødvendige bureaukratiske byrder. Og det synes med forslaget at lykkes – især i betragtning af at akkreditering af hele uddannelsesinstitutioner er en omfattende proces. Og vi har med tilfredshed kunnet konstatere, at en bred kreds blandt høringsparterne finder, at lovforslaget er yderst fornuftigt. Det vidner om, at vi med ændringerne her rammer rigtigt, og at forslaget vil sikre endnu bedre procedurer for selve processerne, end hvad der hidtil har været tilfældet frem til i dag.

Venstre ønsker altså at bakke op om dette lovforslag. Hermed tak for ordet.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Venstres ordfører. Den næste i rækken er fru Eva Flyvholm som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Eva Flyvholm (EL):

I Enhedslisten er vi positive over for de her justeringer af akkrediteringssystemet, som der er lagt op her. Jeg synes sådan set, det er rigtig godt, at der ligesom bliver arbejdet for et mere smidigt og mindre bureaukratisk system. Det er godt, at den maksimale periode for de her akkrediteringer bliver forlænget fra 2 til 3 år, og det er også godt, at prøve- og eksamenssystemer kommer ind under den her

akkreditering. Så overordnet set er vi rigtig positive over for det og kan godt støtte forslaget.

Så har vi nogle enkelte bekymringer for, at de her nye ting kan give et øget ressourceforbrug på institutionerne, og at der bliver mere bureaukratisering. Det er bl.a. danske universiteter og danske professionshøjskoler, der også peger på det her i deres høringssvar. Og en anden ting, der bliver fremhævet i høringssvarene, er også, at det er vigtigt, at der fortsat skal være muligheder for, at institutionerne kan oprette nye uddannelser eller justere på uddannelserne, uanset hvilket tidspunkt de er blevet akkrediteret på. Det er noget af det, jeg håber vi kan komme til at diskutere i løbet af lovbehandlingen. Men altså, der er opbakning fra os.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Den næste i rækken er hr. Henrik Dahl som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det, formand. Et stort spørgsmål, som vi nok aldrig får besvaret, er: Hvad ville der ske, hvis Akkrediteringsinstitutionen ikke fandtes? Niels Bohr Institutet og andre fremragende forskningsinstitutioner ville jo nok ikke blive bedre eller dårligere, de mange forskere i verdensklasse, som vi har i Danmark, ville nok ikke publicere mere eller mindre, og de gode ph.d.-programmer, som vi jo har rigtig mange steder, ville nok heller ikke blive hverken bedre eller værre. Omvendt ser man jo en gang imellem en mystifystisk uddannelse, hvor man uden at have ret meget kontakt med virkeligheden forsker i teories indvirkning på hinanden, og hvad forskellige professorer mener om disse teories indvirkning på hinanden. Man tænker på, at det jo så åbenbart er akkrediteret. Så kan man ikke lade være med at tænke på, at hvis det her er akkrediteret, hvad kan så ikke blive akkrediteret?

Pr. mail kan man få et spørgsmål fra en gruppe journaliststuderende om, hvad man mener om et emne, man selv inden for den seneste måneder har behandlet fyldestgørende i en avisartikel. Og så tænker man, at spørgsmålet bliver sendt fra en akkrediteret institution, og man spørger sig selv: Hvis den her er akkrediteret, hvem kan så ikke blive det?

Så Danmarks Akkrediteringsinstitution er en del af den arv og gæld, jeg som forskningsordfører har overtaget, da jeg fik posten, og hvis jeg skulle være fuldstændig ærlig, ville der nok ikke ske noget, hvis den forsvandt i morgen. Men det ligger ikke i kortene, at vi skal have en kritisk gennemgang af overflødige statsinstitutioner, og derfor støtter Liberal Alliance, at man på de givne vilkår vedtager et lovforslag, som gør Akkrediteringsinstitutionens arbejde mere smidigt.

Kl. 13:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til ordføreren. Den næste i rækken er fru Pernille Schnoor som ordfører for Alternativet. Undskyld, en rettelser: Den næste i rækken er fru Ida Auken, da jeg ikke ser Alternativets ordfører i salen. Fru Ida Auken har ordet. Værsgo.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Tak. Ja, loven justerer nogle af akkrediteringsprocesserne, undtager visse af de maritime uddannelsesinstitutioner fra institutionsakkreditering og udvider Danmarks Akkrediteringsinstitutions udbud af vurderingskompetence. Det er alt sammen fint og mest teknisk.

Enkelte af de maritime uddannelsesinstitutioner er så små, at de ikke meningsfyldt kan gennemgå institutionsakkreditering, som har vist sig at være endda meget omfattende. Overordnet har vi brug for uddannelser af høj kvalitet i Danmark. Akkreditering er en af måderne at sikre det på. Det er vi kendt for verden over. Måske skal vi fremadrettet se på, om vi kan gøre det lidt mere smidigt, lidt mere enkelt. Det regner vi med at ministeren, hvis han vil høre efter, bruger kræfter på. Det har han i alt fald givet udtryk for at være interesseret i – og jeg er sikker på, at man kan læse den her tale bagefter på skrift. Vi støtter dette lovforslag fra radikal side.

Kl. 13:54

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den radikale ordfører. Den næste i rækken er hr. Carl Valentin som ordfører for Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Mange tak. I SF mener vi, at der er en række gode intentioner bag det her lovforslag, nemlig regelforenkling og afbureaukratisering, men også et ønske om fortsat kvalitetssikring af de videregående uddannelser. Både her på Borgen, men også udenfor, bliver der snakket meget om, hvordan man kan sikre uddannelser med kvalitet, og jeg tror, at svaret langt hen ad vejen i virkeligheden er at have tillid til, at vores studerende gerne vil, at underviserne gerne vil, og at institutionerne gerne vil. Jeg tror på, at det giver kvalitet, når der er ressourcer nok til at sikre, at de studerende får den undervisning og feedback, som de har brug for. Når det er sagt, synes vi, det er fint med det her lovforslag om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner, for der er brug for løbende at se på, om vores kvalitetssikring af institutionerne er god nok. I SF er vi overordnet set positive, men forslaget rejser også nogle spørgsmål, som vi gerne vil tage op i det videre arbejde.

Det er for det første positivt, at den maksimale periode, hvor der gives betinget positiv institutionsakkreditering, forlænges fra 2 til 3 år. Vi tror på, at en længere proces vil give institutioner bedre mulighed for at inddrage de studerende og undervisere. For det andet er det godt, at der sker en forlængelse af udpegningsperioden til Akkrediteringsrådet for studenterrepræsentanter, så de studerende, der vælges, har bedre mulighed for at bruge deres indsigt og erfaring i arbejdet over en længere periode. De studerende fra MVU-netværket rejser dog også den bekymring, at ændringen kan betyde, at de studerende, der er nået langt i deres uddannelse, fravælges til fordel for studerende, der kan sidde i rådet i sammenhængende 2 år. Det er en god betragtning, og den bekymring mener vi at man i det kommende arbejde skal være opmærksom på. Det er for det tredje et rigtig positivt skridt, at prøvesystemet og eksamenssystemet indarbejdes i kriterierne for institutionsakkreditering. Det er støttet af universiteterne, de studerende, erhvervslivet og de ansatte. Vi mener dog også, det er vigtigt, at institutionerne inddrages i udarbejdelsen af kriterierne.

Det store tvivlsspørgsmål til det her lovforslag, som samtlige universiteter rejser, er, om lovforslaget samlet set regelforenkle og fjerner bureaukrati. Det mener flere af universiteterne ikke at forslaget gør. Og de er kritiske over for den nye bestemmelse om, at institutioner som udgangspunkt kun kan udbyde nye uddannelser inden for de fagområder, som uddannelsesinstitutionen udbød, da institutionsakkrediteringen blev påbegyndt. På den ene side forstår jeg godt universiteternes bekymring, for det er jo at tage frihed fra universiteterne. Derudover er der også den usikkerhed i lovforslaget omkring uddannelser, som måske ligger i grænselandet mellem et videnskabeligt område og et andet. Omvendt virker det hensigtsmæssigt, at institutionerne ikke uden videre kan udbyde undervisning uden for de videnskabelige områder, der har indgået i en akkreditering, for det er

vigtigt, at de studerende oplever uddannelser af kvalitet og med et stærkt forskningsmiljø bag.

Samlet set er vi i Socialistisk Folkeparti derfor positive over for forslaget, men vi er også villige til at se på eventuelle ændringer, der kan få institutionerne til at opfatte lovforslaget som skarpere og som en reel regelforenkling. Og så skulle jeg hilse fra Alternativet, der desværre ikke kunne være her, og sige, at de har samme indstilling som SF. Tak for ordet.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til SF's ordfører. Jeg ser ikke den konservative ordfører i salen, så vi går videre til uddannelses- og forskningsministeren, den muntre minister. Værsgo.

Kl. 13:58

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Absolut, formand. Tak for ordet. Tillykke til SF's ordfører. Hvor er det dejligt at høre en SF'er, der så tydeligt siger *Socialistisk Folkeparti*. Det er jeg glad for. Så hjerteligt tillykke med debuten her.

Hvorom alting er, er det et centralt formål med institutionsakkrediteringen at udvikle de videregående uddannelsers kvalitet og relevans. Det betyder, at der skal være klare og hensigtsmæssige rammer for den eksterne kvalitetssikring af uddannelsesinstitutionerne.

Med det her lovforslag foreslås en række ændringer, som har til formål at justere og smidiggøre reglerne, som også en række ordførere har været inde på. De foreslås på baggrund af erfaringer efter indførelse af institutionsakkrediteringen med loven fra 2013. I lovforslaget nu her fastlægges uddannelsesinstitutionernes mulighed for at oprette nye uddannelser inden for fagområder, hvor institutionen ikke har et videnskabeligt eller fagligt miljø i forvejen. Det sker gennem hensigtsmæssige mekanismer, som understøtter den faglige forankring af nye uddannelser og uddannelsesudbud.

Det foreslås desuden, at perioden, hvor der kan gives betinget positiv institutionsakkreditering, forlænges fra 2 til 3 år. Perioden på 2 år har vist sig at være for kort. Uddannelsesinstitutioner, der er ved at gennemgå institutionsakkreditering, vil med forslaget få mulighed for at vælge frem for at afvente afgørelsen om akkreditering, når de skal have godkendt nye uddannelser, og det giver mulighed for en mere smidig proces.

For de maritime uddannelsesinstitutioner, der ikke udbyder videregående uddannelser, giver institutionsakkreditering ikke god mening, og det har en række af ordførerne også været inde på. Derfor foreslår vi altså, at de ikke skal gennemgå institutionsakkreditering.

Endelig foreslås det, at kriterierne for institutionsakkreditering fremadrettet også skal omfatte kvalitetssikring af uddannelsesinstitutionernes prøve- og eksamenssystem. Dette forslag er en opfølgning på en af anbefalingerne fra Censurudvalget.

Med de ord vil jeg sige tak for debatten. Jeg er glad for den brede støtte til forslaget. Eventuelle spørgsmål må jo så afklares i udvalgsbehandlingen – dem ser vi frem til at besvare.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ingen korte bemærkninger, så tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og SU-loven. (Erhvervskandidatuddannelse).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind).
(Fremsættelse 04.10.2017).

Kl. 14:00

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver indledningsvis ordet til fru Mette Reissmann som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Tak. Danmark har en stærk og stolt tradition for uddannelse. Det har gjort os til et rigt samfund med lige muligheder. Uddannelse er en hjørnesten i vores samfundsmodel, og samtidig har uddannelse jo aldrig været endemålet. For uddannelse hænger jo sammen med, at man kommer i beskæftigelse, at man får et arbejde. Uddannelse giver frihed for den enkelte til at forme sin egen tilværelse, og uddannelse sikrer, at vi som samfund hele tiden og til stadighed har dygtige og kompetente medarbejdere, der kan løfte både virksomheder og vores offentlige sektor.

Når vi taler om uddannelse, er vi også nødt til at insistere på, at uddannelse skal have bedst mulig sammenhæng med arbejdsmarkedet, både for den enkelte unge, der bruger flere år på at dygtiggøre sig, går til eksamen, slider i det og afleverer opgaver, og for at vi som samfund får glæde af de kompetencer, de unge tilegner sig undervejs. Så derfor er det en løbende opgave for os som politikere at sikre, at uddannelserne og arbejdsmarkedet ligger tæt på hinanden, altså at overgangen er smidig, og særlig på de videregående uddannelser.

Med de tusindvis af unge mennesker, der hvert eneste år starter på en videregående uddannelse, har den opgave aldrig været vigtigere, end den er i dag. Med L 48 sikres der også en bedre sammenhæng mellem arbejdsmarkedet og mellem uddannelserne. Et forsøg med erhvervskandidatordningen betyder, at vi tager et vigtigt skridt i retning af at give de studerende bedre muligheder for at få praksiserfaring. Samtidig får virksomhederne mulighed for at få den nyeste viden ind i organisationen til gavn og glæde for strategiske satsninger.

Socialdemokratiet har i forbindelse med vores vækststudspil i marts i år også foreslået, at der sættes gang i ordningen. Derfor er der kun grund til at kvittere for, at vi også her i dag kan førstebehandle et lovforslag, der indeholder de samme tanker. Med erhvervskandidatordningen får vi en god mulighed for at skabe bedre sammenhæng mellem studerende og virksomheder.

Forslaget omfatter som bekendt også studerende, der har en faglig relevant selvstændig virksomhed. Det er positivt, særlig fordi vi ved, at iværksættervirksomheder, der er startet af universitetsstuderende, klarer sig godt. I forhold til den konkrete udmøntning af forsøget med erhvervskandidatordningen, er der jo så også nogle udfordringer, særlig netop for de studerende, der vil bruge ordningen til at starte en virksomhed.

Bl.a. påpeges der jo også i hørings svarene, at der er en særlig økonomisk udfordring for den gruppe, der skyldes, at iværksættervirksomheden som hovedregel ikke er indtægtsgivende i den første del af sin tid fra den startes og så fremefter, og det hænger ofte sammen med, hvis vi ser i lovforslaget, studiestarten. Det er jo ikke helt hensigtsmæssigt, for det kan jo betyde, at gode ideer ikke får luft un-

der vingerne, og at vi netop på denne måde ligesom afholder nogle fra at gå i gang med en erhvervskandidatordning.

Så jeg vil i hvert fald foreslå, at de konkrete vilkår for studerende, der vil starte virksomhed, tages med videre og kigges efter i sømme, når vi går i gang med udvalgsarbejdet.

Under alle omstændigheder bakker Socialdemokratiet op om lovforslaget. Det er afgørende, at vi løbende sikrer bedre sammenhæng mellem vores uddannelser og arbejdsmarkedet. Forsøget med erhvervskandidatordningen er et vigtigt skridt i den rigtige retning, og vi ser frem til både debatten i udvalget, men også til at følge ordningen og se, hvordan den kommer til at udmønte sig.

Kl. 14:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Og den næste taler i rækken er fru Tilde Bork som ordfører for Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Tilde Bork (DF):

Tak. Vi behandler her lovforslag L 48. Lovforslaget går ud på, at universiteter og kunstneriske uddannelsesinstitutioner som en forsøgsordning kan ansøge ministeren om godkendelse til at udbyde en allerede godkendt 2-årig heltidskandidatuddannelse som en 4-årig kandidatuddannelse på særlige vilkår for personer i relevant beskæftigelse. I forsøgsordningen lægges der op til, at der i første omgang godkendes op til 20 heltidskandidatuddannelser, der fremover også vil udbydes som erhvervskandidatuddannelser. For at man som studerende kan blive optaget på erhvervskandidatuddannelsen, kræver det en dokumenteret ansættelsesaftale på en relevant arbejdsplads. Forsøgsordningen lægger også op til, at iværksættere kan søge ind på erhvervskandidatuddannelsen. Dette kræver, at man har en fagligt relevant virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter.

I Dansk Folkeparti er vi meget positive over for forsøgsordningen. Vi synes, det er positivt, at der skabes en bedre kobling mellem erhvervsliv og de studerende. Og jeg glæder mig faktisk næsten allerede til at se evalueringen, der kommer, på forsøgsordningen, men indtil videre glæder vi os først og fremmest til udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Den næste i rækken er fru Anni Matthiesen som ordfører for Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak, hr. formand. I Venstre er vi rigtig glade for, at vi i dag åbner op for, at universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner nu får mulighed for at lave en forsøgsordning – en forsøgsordning, hvormed der kan udbydes en 4 årig erhvervskandidatuddannelse på deltid. De kandidatstuderende på denne forsøgsordning skal sideløbende med deres studier være i relevant beskæftigelse enten hos en arbejdsgiver eller som iværksætter. I Venstre har vi den opfattelse, at den her ordning har flere vindere. De studerende får jo afprøvet at være på arbejdsmarkedet, samtidig med at de får afprøvet deres teori i praksis, og virksomhederne får på den her måde kvalificeret arbejdskraft og adgang til splinterny viden. Alle parter får dermed glæde af den her ordning.

Erhvervskandidatordningen har længe været efterspurgt af interesseorganisationer og studerende, da mange nyuddannede uden erhvervs erfaring faktisk oplever at blive fravalgt til jobsamtaler, da de bliver udkonkurreret af kandidater med erhvervs erfaring. Det er vo-

res forhåbning, at erhvervskandidatuddannelsen kan komme denne problemstilling i møde. I Venstre vil vi gerne bidrage til at bygge bro mellem det private arbejdsmarked og uddannelsessystemet. Analyser viser jo også, at langt de fleste nyuddannede kandidater skal finde et job på det private arbejdsmarked efterfølgende. Vi mener, at erhvervskandidatuddannelsen kan bidrage til at fremme kandidaternes vej ind i privat beskæftigelse.

Herudover ønsker vi også at give de studerende mere frihed i uddannelsessystemet. Vi mener, at den her ordning vil give dem mere frihed til også at afprøve arbejdsmarkedet, inden de bliver færdiguddannede.

Afslutningsvis vil jeg blot opsummere, at vi i Venstre mener, at den her ordning er en god måde at skabe kobling mellem uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet på, og vi glæder os, forhåbentlig ligesom de andre partier, til at være med i udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Venstres ordfører. Den næste i rækken er fru Eva Flyvholm som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Eva Flyvholm (EL):

Fra Enhedslistens side kan vi også støtte det her forslag, fordi det giver nogle bedre uddannelsesmuligheder for en ret stor gruppe studerende og netop også kan være godt for de studerende, som lærer at kombinere skolebænk og arbejde. Vi har også set, at nogle af de folk, som allerede er ude på arbejdsmarkedet og gerne vil videreuddanne sig, også kan have gavn af den her ordning, så de kan fortsætte med at arbejde samtidig. Så det synes jeg sådan set er rigtig fornuftigt.

Vi har også nogle enkelte bekymringer, som jeg håber vi kan få diskuteret mere her under lovbehandlingen. Det er alt sammen også noget, der er påpeget i høringssvarene af de organisationer, som er kommet med kommentarer.

For det første har det været det helt centrale for os i hele debatten om det her forslag, at den her forsøgsordning ikke skal misbruges til at skaffe billig arbejdskraft til det private arbejdsmarked. Det er altså helt afgørende, at de studerende, som kommer på den her forsøgsordning, skal kunne arbejde under nogle ordentlige forhold, der gør det muligt for dem at få både studieliv og arbejdsliv til at hænge sammen og have økonomi til, at det fungerer, ved siden af at deres familieliv også skal kunne hænge sammen. Ellers så duer det jo ikke, hvis det bliver alt for presset.

Den anden bekymring er, at jeg synes, at det er ærgerligt, hvis den her forsøgsordning begrænses til kun at være rettet mod det private arbejdsmarked. Det kan sagtens være meget oplagt her i forsøgsperioden at se på, om der er nogle steder, hvor et lignende samspil med f.eks. den offentlige administration eller nogle velfærdsarbejdspladser kan fungere godt. Så jeg håber også, at vi kan drøfte, om ikke man kan have sådan en lidt lempelig praksis for det, sådan at hvis der kommer universiteter og gerne vil prøve at oprette en uddannelse, der er rettet mod det, er det noget, vi kan se på.

For det tredje vil jeg sige, at når vi overhovedet står her i dag og skal behandle forslaget om sådan en erhvervskandidatuddannelse, skyldes det jo, at uddannelsesinstitutionerne er blevet puttet i en alt, alt for stram spændetrøje på grund af fremskridtsreformen. Tidligere var det muligt for uddannelsesinstitutionerne at lave noget, der minder utrolig meget om den her erhvervskandidatuddannelse, det kunne de sådan set bare gøre selv, hvis de gerne ville. Vi har det f.eks. i revisoruddannelsen, som også har set sådan ud i lang tid. Og det er simpelt hen nogle af de her begrænsninger, der er blevet lagt ned over uddannelsessystemet, der gør, at det er nødvendigt, at vi skal stå og godkende det her.

Så hvis vi gjorde det, som jeg synes at vi burde gøre, altså netop droppede fremdriftsreformen og nogle af de andre begrænsninger på uddannelsesinstitutionerne og gav mere frihed og selvbestemmelse til uddannelsesstederne og til de studerende, tror jeg sådan set slet ikke, vi behøvede at lave den her forsøgsordning. Så kunne vi bare læne os tilbage og se på, hvordan de galopperede ud over stepperne og selv var i gang med at gøre det allerede. Det er i hvert fald værd at overveje.

Til allersidst vil jeg tilføje, at det er vigtigt for os i Enhedslisten, at den her deltidsuddannelse bare er et supplement og en mulighed for de studerende, der gerne vil. Det er også sådan, jeg opfatter forslaget, så der er ikke noget problem i det, men i en tid, hvor der er ret meget uro om de studerendes uddannelsesstøtte, altså SU'en, er det vigtigt for mig at sige, at alle uddannelser selvfølgelig også skal kunne tages under almindelige forhold på fuld tid og med en ordentlig og dækkende SU til de studerende.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Den næste taler i rækken er hr. Henrik Dahl som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det, formand. Næste år fylder den moderne bachelorgrad 25 år. Man afskaffede den gamle bachelorgrad i slutningen af 1700-tallet, og så indførte man den nye her i 1993. Det er jo en halvrand dag, hvor der er god grund til at ønske tillykke, men hvis sandheden skal frem, er den nye bachelorgrad jo ikke blevet helt den succes, man havde håbet på.

I den engelsktalende verden har man en tradition for at ansætte bachelor i det, man populært sagt kalder for rigtige job, men det er altså ikke lykkedes at skabe tradition for det i Danmark. At blive bachelor fra et universitet er for langt de fleste et vigtigt og temmelig stort skridt på vej til kandidatgraden. Det er en god anledning til at holde en fest, men så er det heller ikke så meget mere. De fleste fortsætter på kandidatstudiet, og mange af dem oven i købet direkte efter det semester, som førte frem til bachelorgraden.

Med L 48 bliver der så lavet mulighed for at skabe en erhvervskandidatuddannelse, i første omgang som en forsøgsordning. Nu kan man altså søge ud på arbejdsmarkedet, når man får sin bachelorgrad, og så kan man erhverve kandidatgraden hen ad vejen i en slags symbiose, kan man næsten sige, med den virksomhed, hvor man arbejder. Det tror jeg på lang sigt vil gøre det, som man havde håbet i begyndelsen af 1990'erne, nemlig at det vil skabe et arbejdsmarked for bachelor mange steder, og jeg tror også, at det vil skabe en ny dynamik på kandidatstudierne, hvor der ikke er de samme skarpe grænser mellem uddannelsesverdenen og arbejdsverdenen, som der er i dag.

Så kan man jo ikke lade være med at tænke, hvis man er optimistisk anlagt, at det jo både bliver til gavn for de studier, som bliver befolket med erhvervskandidater, og det vil også blive til gavn for de arbejdspladser, hvor man har en kollega, som er i gang med sin kandidatuddannelse. Der er en meget bred kreds af interessenter, som allerede har nikket velvilligt til forslaget, og i Liberal Alliance har vi ikke nogen grund til ikke at slutte os til den her kreds og hilse forslaget velkommen.

Så skulle jeg også hilse fra Det Konservative Folkeparti, og det skulle jeg faktisk også have gjort i forbindelse med L 47, men det stod på et stykke papir, hvor det var én linje, og det var det eneste, der stod, så det glemte jeg. Men Det Konservative Folkeparti støtter altså L 47, og de støtter i høj grad også L 48. Med de bemærkninger siger jeg tak for ordet.

Kl. 14:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak, og vi noterer hilsenen fra Det Konservative Folkeparti. Tak til ordføreren. Den næste i rækken er fru Ida Auken som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Med dette lovforslag forsøger regeringen sig endelig med et lille forsøg på en erhvervsuddannelse, altså muligheden for at kombinere sin kandidatuddannelse med relevant erhvervsarbejde, sådan at uddannelse og arbejdsmarked i højere grad kan befrugte hinanden. Det er en god idé. Det bakker vi varmt op i Radikale Venstre. Vi har efterspurgt det her længe, blot er vi ærgerlige over, at det er et så relativt begrænset forsøg.

Det er meget få uddannelser, der får muligheden for at udbyde erhvervs-kandidaten. Inden valget i 2015 foreslog vi fra radikal side, at man skulle kunne tage sin kandidatuddannelse på deltid, så man samtidig kunne afprøve sine kompetencer i et relevant job, der kunne inspirere studierne. Det skulle gælde alle uddannelser. Og så skulle det selvfølgelig kombineres med en forlængelse af retskravet, som vi også foreslog. Den del har regeringen ikke med, og derfor frygter vi, at alt for få vil gøre forsøget med erhvervs-kandidaten, men vi får se.

Vi har brug for mange flere, som forsøger sig som iværksættere, og mange flere, der kombinerer uddannelse og arbejde tæt. Fremtiden tilhører dem, der uddanner sig og arbejder i et sammensurium hele livet. Derfor er det godt, at vi kommer i gang nu. Vi håber, at der kommer meget mere fra regeringen på den her front. Det er der brug for. Og vi hjælper hellere end gerne i Det Radikale Venstre. Vi kan selvfølgelig støtte L 48.

Kl. 14:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 14:17

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

En ting, der er klart, er, at forandring er det eneste konstante. Så den der tanke om, at man får en given uddannelse, og så klarer man sig med den resten af livet, hører nok fortiden til. Sådan sagde landets statsminister i 2016. Pudsigt nok var det samme dag, som uddannelsesloftet blev vedtaget. Og ser man samlet set på uddannelsespolitikken i Danmark, har den i en årrække været et udtryk for fuldstændig det modsatte af, hvad statsministeren sagde. Alt har handlet om at skynde på de studerende, at få de studerende hurtigere igennem. Det har handlet om at fratage dem rettigheder eller gøre det sværere for dem at vælge om, hvis de tog fejl; at tvinge dem til at vælge rigtigt første gang. Det har handlet om at spare på de studerendes undervisning og de studerendes levevilkår.

Men med tanke på at forandring er det eneste konstante, er det også på tide, at vi begynder at se uddannelse på en anden måde, at vi giver de studerende friere rammer for at uddanne sig, at man afskaffer uddannelsesloftet, og at man fokuserer mindre på hurtig færdiggørelse. Men også, at man giver de studerende mulighed for at uddanne sig gennem hele livet og uddanne sig i et tempo og på en måde, der i højere grad passer dem.

Derfor foreslog vi i denne uge at udvide retskravet for de studerende, så de ikke for alt i verden skal starte på en kandidat lige efter uddannelsen, men så de faktisk har tid til at arbejde eller få anden livserfaring, inden de studerer videre. Vi vil have et mere fleksibelt

uddannelsessystem, der tager højde for, at forandring er det eneste konstante.

Derfor er det her lovforslag også godt. Vi har ventet på det længe. Og selv om det kun er en forsøgsordning, som vi nu nikker til i dag, er det et rigtigt skridt på vejen. Med det her forslag kan en lille gruppe af de studerende i Danmark fremover vælge et alternativ til den traditionelle vej med kandidaten efter bacheloren. I stedet vil man nu kunne vælge at tage et arbejde med færre timer end et normalt fuldtidsarbejde efter bacheloren og samtidig studere ved siden af. For mange studerende vil det være en fantastisk befriende vej, fordi de kan bruge den undervisning, de får på studiet, ude på deres arbejde, sideløbende med at de studerer.

For de studerende, der er så heldige at beskæftige sig med deres drøm, f.eks. deres egen virksomhed eller at finde et spændende arbejde allerede efter bacheloren, vil det her betyde, at man kan fortsætte på arbejdet eller med at udleve drømmen om iværksætteri, samtidig med at man uddanner sig ved siden af. Vi får altså nogle studerende, som både får mulighed for at uddanne sig mere fleksibelt, men som også kan få erhvervs erfaring. Det er rigtig godt. I SF synes vi faktisk, at det er så godt, at det ikke burde være så afgrænset. For os at se kunne det her forslag bruges på langt flere uddannelser end dem med lav ledighed. Måske ville nogle af de studerende, der kommer ud efter kandidaten og bliver ramt af lang søgeledighed, faktisk have haft lettere ved at komme i arbejde, hvis de havde haft muligheden for en deltidskandidat.

Derudover er der også en række professionsuddannelser, hvor det her ville være oplagt, altså at nogle af vores dygtige sygeplejersker, pædagoger, socialrådgivere eller lærere også blev tænkt ind i det her, så de fik bedre mulighed for at opkvalificere sig, mens de arbejder. Derfor er det her forslag godt, men det kunne være endnu bedre.

De få bekymringer, vi har, vedrørende forslaget, drejer sig primært om de studerendes tryk og retssikkerhed, og det er vigtigt. Og selv om det her er et godt forslag, er det også afgørende, at vi ikke kaster de studerende, der vælger en erhvervs-kandidat, ud på gyngende grund. Der skal være sikkerhed for, at de studerende, der ender i et ikke fungerende samarbejde med en virksomhed, kan vende tilbage til heltidsstudiet. De må ikke stå efterladt på perronen, fordi en virksomhed går konkurs, eller fordi det ganske enkelt ikke fungerer mellem den studerende og arbejdspladsen.

Derudover synes vi, at det er vigtigere og gode pointer, som både Djøf og Dansk Magisterforening, Ingeniørforeningen i Danmark, IDA, Akademikerne, Pharmadanmark og Danske Studerendes Fællesråd har, når de anbefaler, at der som minimum bør aftales et lønningsniveau, der afspejler den studerendes kompetencer på bachelorniveau. De studerende på erhvervs-kandidaten skal ikke bruges til at trykke lønnen, og de skal have en løn, som de kan leve af. Hvordan vi kan sikre det med respekt for arbejdsmarkedets parter, vil vi undersøge i udvalgsbehandlingen.

Derudover synes vi også, at man skal lytte til bekymringerne om, at de studerende simpelt hen kan blive pålagt for mange timer af deres arbejde. Flere af høringsparterne foreslår et maksimalt timetal, og jeg synes, at der er et rigtig vigtigt signal i, at vi fra Christiansborgs side siger, at ja, det skal være muligt at arbejde ved siden af kandidaten, men vi stiller fortsat høje krav til de studerendes studier, og vi skal også sikre, at de studerende har tid nok til at tage deres studier seriøst. Derfor synes jeg, at man skal lave et maksimumskrav på antal arbejdstimer, som der så i særlige tilfælde kan dispenseres fra. Det er nogle af de elementer, som vi vil arbejde videre med i udvalgsprocessen, og som er vigtige, hvis vi skal sikre, at de studerende har ordentlige studie- og arbejdsforhold.

Men samlet set er det her et godt forslag og et skridt i den rigtige retning, og det kan vi kun støtte i SF. Og så skulle jeg hilse fra Alternativet, der desværre ikke kunne være her, og sige, at de også er positive over for forslaget.

Kl. 14:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 14:23

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Tak for den positive debat om forslaget. Forslaget betyder, at universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner som forsøgsordning får mulighed for at udbyde 4-årige erhvervskandidatuddannelser på deltid. De studerende skal sideløbende med studierne være i relevant beskæftigelse, enten hos en arbejdsgiver, hvor den studerende skal være en integreret del af arbejdspladsen, eller som iværksætter. Det giver bachelorer mere frihed til at prøve arbejdsmarkedet af, inden de færdiguddanner sig, og det vil skabe en bedre kobling mellem uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet til glæde for alle parter.

Erhvervskandidatuddannelserne vil være statsfinansieret uden deltagerbetaling og uden mulighed for at modtage SU. Det er uddannelsesinstitutionerne, som bestemmer, hvilke eksisterende heltidskandidatuddannelser de ønsker at udbyde som erhvervskandidatuddannelser. Institutionerne skal så ansøge om godkendelse af disse erhvervskandidatuddannelser, og der vil kunne godkendes op til 20 af dem i forsøget. Hvilke er så spørgsmålet. Hvilke der godkendes, vil afhænge af en helhedsvurdering.

Analysen viser, at langt de fleste nyuddannede fremover skal ansættes i den private sektor. Derfor indgår det som et hensyn i helhedsvurderingen, at mange af de nyuddannede erhvervskandidater får beskæftigelse i den private sektor. Men forsøgsordningen udelukker ikke på forhånd uddannelser, der retter sig mod den offentlige sektor. I høringsprocessen er der udtrykt ønske om, at erhvervskandidater sikres de samme dimittendrettigheder som ordinære kandidater. Jeg er enig i, at erhvervskandidatstuderende ikke skal stilles ringere. Jeg vil derfor i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet se nærmere på det, og jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget.

Kl. 14:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af lov om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves af regioner og kommuner

og inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, og skattekontrolloven. (Gebyr for underretninger om udlægsforretninger).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll). (Fremsettelse 05.10.2017).

Kl. 14:25

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet

Kl. 14:25

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Tak for det, formand. Den her sag er en sag, som handler om kommunernes gældsinddrivelse. Alle ved jo, at vores skatteinddrivelse mildest talt har sejlet, og at der er et kæmpe oprydningsarbejde i gang.

Inddrivelsessystemet, der hedder EFI – eller der hedder EFI, for det er nu i datid, vi taler om det, og gudske lov for det – blev lukket ned i 2015, og det betød, at gæld til det offentlige, herunder gæld til kommunerne, kun i meget begrænset omfang blev inddrevet, og det går selvfølgelig ikke, for der skal penge i kassen for at drive et velfærds-samfund. Der er allerede her i Folketinget blevet taget højde for ved et tidligere forslag, at kommunerne så får mulighed for at opkræve de her ting, men spørgsmålet er, om ikke også vi skal sikre, at det kan gøres på en måde, så de har økonomi til det, og derfor er det her forslag fra regeringens side et forslag om, at de i kommunerne har mulighed for at opkræve et gebyr, der højst svarer til det beløb, som man tidligere opkrævede hos SKAT, og som SKAT i dag også kan opkræve efter gældende ret.

Så det sætter altså rammer for, hvor højt et gebyr man kan få lov til at opkræve, når man udfører det vigtige arbejde, der hedder at sikre, at alle betaler den skat, som de skal her i landet. Det er fornuftigt, og derfor kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget.

Kl. 14:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til fru Susanne Eilersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det, formand. Det er ikke nødvendigt at gøre en lang sag ud af det her, for som der står i bemærkningerne til lovforslaget, overtog kommunerne nogle inddrivelsesopgaver vedrørende eksempelvis ejendomsskatter pr. 2. februar 2017, efter at SKAT endegyldigt måtte nedlægge det fælles inddrivelsessystem EFI, som hr. Magnus Heunicke lige gjorde lidt rede for.

Kommunerne blev ved den lejlighed ikke tillagt den hjemmel til at opkræve gebyrer og morarenter for tilsigelser til udlægsforretninger. Det får vi nu med dette lovforslag rettet op på, således at kommunerne får mulighed for at opkræve et gebyr på 450 kr. samt renter ved inddrivelse af gæld. Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 14:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører, som er hr. Carl Holst, Venstre.

Kl. 14:28

Kl. 14:30

(Ordfører)

Carl Holst (V):

Tak, formand. Venstre kan tilslutte sig lovforslaget på baggrund af samme indhold som de to foregående ordførere. Det her er for os at se en tilpasning i forhold til at give de samme rammer til kommunerne i deres opgavevaretagelse, som tidligere var under SKAT. Det er også vigtigt for mig at understrege, at det her ikke er et udtryk for en gebyrforhøjelse eller en indtægtsforhøjelse i den nye opgaveplacering ved kommunerne. Det var det samme tidligere ved SKAT. Venstre støtter forslaget.

Kl. 14:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi går videre til den næste ordfører, som er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg kan tilslutte mig de øvrige ordføreres bemærkninger og bare sige i forlængelse af den tidligere ordfører, der lige har været på talerstolen, hr. Carl Holst, at hvis vi ikke gennemfører det her, betyder det altså, at skyldnere kan påføre kommunerne nogle ekstraomkostninger ved at indbetale det skyldige beløb, uden at kommunen har nogen mulighed for i det mindste at opkræve et vel i virkeligheden ret beskedent gebyr for den handling, der skal foretages. Så Enhedslisten støtter også lovforslaget.

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Næste ordfører er hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Det går jo stærkt, når vi i Folketingssalen skal behandle noget så oplydende som gebyrer og morarenter, som opkræves af kommuner og regioner. Lovforslaget giver, som vi allerede har hørt flere af ordførerne tidligere berette, kommunalbestyrelsen mulighed for at bestemme, at der skal betales gebyr i forbindelse med udlægsforretninger, og den gebyropkrævning vil sikre mere effektivitet i inddrivelseserne ude i kommunen. Og det er jo svært at argumentere imod det, specielt når vi nu i Liberal Alliance er så effektiviseringsivrige, som vi nu engang er. Så derfor støtter Liberal Alliance selvfølgelig også lovforslaget.

Kl. 14:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og så går vi videre til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes, at det her forslag er blevet godt forklaret af de forrige ordførere, så jeg vil egentlig bare sige, at Alternativet heller ikke har noget problem med at støtte det.

Kl. 14:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og så er det fru Ida Auken, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Det er jo en af de sager, hvor man er rigtig glad for, at man har fået en tale med fra sin kollega – så nu vil jeg læse den op.

Kort og godt: Radikale Venstre støtter, at kommunerne kan opkræve et gebyr på 450 kr. i forbindelse med inddrivelse af offentlig gæld. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 14:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Ligesom fru Ida Auken er jeg her også på vegne af en anden og vil derfor læse vores ordførers tale op.

Forslaget er et teknisk forslag, som sikrer, at kommuner har bemyndigelse til at opkræve gebyr ved underretninger om udlægsforretninger som led i inddrivelsesopgaven vedrørende kommunale fordringer. Forslaget sidestiller kommunerne i forhold til den praksis, som var gældende, mens andre myndigheder stod for inddrivelse af restancer m.v. Så som sådan er der blot tale om, at man ved udflytningen af opgaven til kommunerne glemte den lille detalje, og det rettes der så op på med dette forslag. Der er således heller ikke tale om en ændret praksis. Dog er det op til den enkelte kommune selv at beslutte, om den ønsker at opkræve gebyret, ligesom kommunen selv kan fastsætte størrelsen på gebyret, dog maks. 450 kr. På den måde får kommunerne lejlighed til at vurdere og fastsætte de reelle omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen. SF bakker derfor op om forslaget.

Kl. 14:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Carl Valentin. Så er det hr. Anders Johansson, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Anders Johansson (KF):

Tak for det. I februar i år ændrede vi lovgivningen, således at kommunerne fik mulighed for at opkræve det, der hedder fortrinsberettigede kommunale fordringer, altså sådan noget som ejendomsskat osv., men i den forbindelse fik de ikke hjemmel til at opkræve gebyrer, som man ellers havde gjort tidligere, da det lå under SKAT. Det er så det, som man lægger op til her, altså fører den praksis videre, som lå ved SKAT tidligere, og giver kommunerne samme mulighed, og det kan vi selvfølgelig fra konservativ side bakke op om. Så vi støtter lovforslaget.

Kl. 14:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 14:32

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll):

Jeg vil gerne have lov til at takke Folketingets partier og de fremmødte ordførere for en utrolig velvillig behandling af det af regeringen fremsatte lovforslag. Det er jo rart endnu en gang at få mulighed for at få sådan et bredt og enigt folketingsflertal i hus, om end sagen er af mindre karakter. Som flere har været inde på, gives der mulighed for, at kommunerne i forbindelse med den inddrivelsesopgave, de fik overdraget pr. 2. februar i år, kan indkræve et gebyr på højst 450 kr., som svarer til de gebyrer, som SKAT har kunnet opkræve

for tilsigelse af udlægsforretninger vedrørende fordringer, som indrives af SKAT.

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at lovforslaget giver kommunerne mulighed for, men ikke pligt til, at opkræve de her gebyrer på op til 450 kr., og det er også vigtigt at understrege, at lovforslaget ikke giver anledning til en regulering af kommunernes bloktilskud. Jeg takker for de venlige bemærkninger.

Kl. 14:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Det gør Folketinget også til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social-, Indenrigs- og Børneudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunenetværkene).
Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll).
(Fremsættelse 11.10.2017).

Kl. 14:34

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

I denne tid er der valgkamp – valgkamp til vores regioner og valgkamp til vores kommuner – og det her forslag handler om, hvordan vi bliver bedre herinde på Christiansborg til at sætte kommunerne mere fri, give dem bedre mulighed for innovation, finde smartere løsninger, der bryder med de traditionelle ideer og regler, og som kan inspirere til opgaveløsning. Det sker under navnet frikommunenetværkene, og det var den tidligere socialdemokratisk ledede regering, som fremsatte det første lovforslag om frikommuneforsøgene i den her omgang. Det gjorde vi, fordi vi dengang som nu bakker op om, at det ikke kun er os herinde i denne sal, der får de gode ideer, da der ikke er monopol på gode ideer i dansk politik herinde; meget af det kan man få tættere på borgerne i de enkelte kommuner. Nu er det så frikommunenetværk, hvor kommunerne har foretaget et kæmpe arbejde med at gå sammen og finde ideer sammen, og det er så dem, der er blevet til det her lovforslag med forskellige konkrete frikommuneforslag, og langt det meste af det bakker vi op om, ligesom vi bakker helhjertet op om intentionerne bag og hele princippet i frikommunenetværket.

I udvalgsarbejdet vil vi se nærmere på et par ting, og jeg vil nævne en enkelt her fra talerstolen, som ligger vores hjerte nært, nemlig det arbejde, der primært foretages i de større byer for at sikre billige boliger. Det er helt nødvendigt, så det bakker vi op om, men det forslag, som man vil sætte i værk her, er det forslag, som i hvert fald Danske Seniorer og Danske Handicaporganisationer er bekymrede for i høringsvarene, og den bekymring synes jeg vi skylder dem at tage seriøst. Derfor vil vi i udvalgsarbejdet spørge og prøve at nå

nærmere ind til, hvordan vi sikrer, at der er handicaptilgængelighed, også når det drejer sig om den almene boligsektor, for det er det, det handler om.

Så hvordan sikrer vi, at det her forslag ikke bliver en glidebane det forkerte sted hen? Det er en bekymring, vi har, men det ændrer ikke på, at vi vil arbejde for at kunne stemme for hele lovforslaget, fordi hele princippet bag frikommuner er et princip, som vi støtter, og som bygger på, at gode ideer får man i hvert fald også i vores kommuner.

Kl. 14:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i rækken til fru Susanne Eilersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det, formand. Vi skal nu behandle endnu en runde af frikommuneforsøg. I Dansk Folkeparti går vi også ind for frikommuneforsøg, og jeg vil endda tillade mig, måske lidt med et smil på læben, at sige, at det faktisk er min partiformand, Kristian Thulesen Dahl, der har opfundet begrebet frikommuneforsøg. Det har altid været med den hensigt og med de briller på, at kommuner skulle have lov til at lave nogle forsøg, der gør, at man kan benytte nogle metoder og samarbejde om nogle ting, hvor man altid stiller borgeren i fokus, og hvor man altid sørger for at gøre tingene bedre for borgerne og giver dem mere velfærd. Det kan enten være, ved at serviceniveauet bliver hævet, eller ved at arbejdsgangene bliver mindre bureaukratiske, sådan at vi frigør ressourcer fra tunge arbejdsgange inde bag kommunens tykke mure og laver det om til borgernær velfærd og varme hænder derude, hvor det gør gavn.

Men nogle gange kan vi godt få den opfattelse, at ansøgningerne fra kommunerne er, at man kun ser på økonomien, og derfor løfter vi også altid øjenbrynene, når der kommer nogle ansøgninger. Derfor har Dansk Folkeparti også i udvalgsarbejdet nogle spørgsmål om de her forsøg, og jeg vil lige nævne et par eksempler her. At lave deleboliger for enlige mødre, som måske har været en tur på krisecenter, ville jo umiddelbart være en rigtig god idé, både økonomisk og socialt og alt muligt andet, men jeg tænker bare, at der også kan komme en masse juridiske spørgsmål: Hvad nu, hvis den ene finder en kæreste, hvor kæresten opholdt sig i lejligheden? Hvad hvis man bliver uvenner, hvem skal så flytte? Hvis der er blevet lavet hærverk på lejligheden, hæfter man så solidarisk? Og der er mange, mange andre ting.

Så er der det frikommuneforsøg om funktionskrav og tilgængelighed. Dette frikommuneforsøg så vi helst sat på pause, indtil de nye retningslinjer for bygningsreglementet var på plads, ligesom der også er andre lovforslag inden for Transport-, Bygnings- og Boligministeriets område, der er på vej, og som også omhandler disse ting. Så vi har nogle spørgsmål i udvalgsarbejdet, og vi har altid løftede øjenbryn, for det skal altid komme borgerne til gavn, når kommunerne prøver at ændre nogle ting. Men Dansk Folkeparti er positive over for forslaget.

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken til hr. Carl Holst, Venstre.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Carl Holst (V):

Tak for ordet, formand. Venstre kan også støtte L 61, lov om øget brug af frikommuneforsøg. Man kan altid diskutere, hvem der op-

fandt begrebet. Erfaringerne med det har været gode, lige siden den daværende indenrigsminister Britta Schall Holberg fra Venstre lancerede det første gang i 1980'erne. Tilgangen til det har altid været, at lovgivningsmæssigt har man ikke altid nødvendigvis kunnet fremme bedre måder at organisere tingene på, altså at lovgivning skaber begrænsninger, mens nye måder at organisere sig på blandt dem, der arbejder med sagerne, skaber nytænkning. Det kan lyde som en kritik af lovgivningen, men det er i hvert fald en ros til dem, der arbejder med tingene, og derfor er formålet, som det også blev understreget af hr. Magnus Heunicke, at fremme nytænkning i opgaveløsningen. Det er vi i gang med, og det her er anden runde af den runde, der blev skabt af den forrige regering, hvor man både tager udgangspunkt i ønsker, der har været behandlet ved første runde, men også tager ønsker ind, der har været efter anden ansøgningsrunde.

Det, der i den sammenhæng er vigtigt for Venstre, er, at vi får understreget det, der også bliver nævnt som et element af loven, nemlig at der skal ske den her opsamling. Vi laver forsøg for at se, om der er nye måder at arbejde på, der er til gavn, og disse forsøg samler vi op og evaluerer med henblik på også at vurdere, om det skal spredes ud lovgivningsmæssigt som en mulighed for hele landet.

En anden ting, der også er vigtig for Venstre at understrege, er, at formålet er at skabe nye former for opgaveløsninger – tankestreg – men ikke ændringer af borgernes rettigheder. Det er løsningen i forhold til borgernes rettigheder, der er det væsentligste, ikke ændringerne eller sænkelsen af de rettigheder til servicestandard, borgerne har i dag i forhold til serviceloven. Tak for ordet.

Kl. 14:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i rækken til hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak for ordet. Der er i hvert fald ét rigtig godt forslag i den her nye serie af frikommuneforsøg, som der lægges op til her. Det er forslaget om, at kommunerne skal have mulighed for at tilbyde psykologbehandling til sygedagpengemodtagere med bestemte diagnoser, hvis den pågældende har vanskeligt ved at få dækket sit behandlingsbehov igennem de eksisterende behandlingstilbud. Det er et rigtig godt forslag, og de rammer, der er lagt ned over det forsøg, er helt efter bogen. Så for vores skyld kan man godt ophøje det til lov med det samme. Vi behøver sådan set ikke at lave forsøg med det, for det er jo en klokkeklar ekstra mulighed, kommunerne får for at give en god hjælp til borgerne. Man kunne ønske, at alle de andre forsøg var udarbejdet efter det samme koncept, nemlig at kommuneforsøg skal være noget, der forbedrer servicen i forhold til borgerne, noget, der giver dem nogle bedre muligheder for at komme videre i livet med de problemer, som de nu har bedt kommunen om hjælp til at løse.

Men sådan opfatter jeg desværre ikke kommuneforsøg, når vi kigger generelt på det, og jeg har jo dog fået lov til at være med til at diskutere det her i to valgperioder. Jeg synes, det meget ofte bærer præg af, at det er systemets ønsker, fordi systemet, altså kommunen, forvaltningen, ofte oplever forskellige rettigheder til borgerne som noget, der begrænser deres muligheder, og det synes jeg er en noget bagvendt måde at gribe det her an på. Det er jo ikke nedfra, disse spørgsmål kommer, og de forsøg, der bliver lagt op til her, kommer jo ikke fra borgerne. Det er jo embedsværket, der har siddet og kigget på: Kunne vi nu ikke få lov til at lave tingene på en lidt anden måde? Det synes jeg også det bærer præg af.

En del af de forsøg, der lægges op til, bærer præg af, at det ikke er borgernes behov, der driver værket, men nogle andre ting, som egentlig burde løses på en helt anden måde. Det betyder så ikke, at

alle de andre forsøg, der lægges op til her, er ubrugelige set fra Enhedslistens side, eller at vi vil vende os imod dem alle sammen. Der er en stor klump, der handler om bedre muligheder for at sikre nogle billige boliger til borgere, som har det, der kaldes et akut boligsocialt behov, og vi synes, det er fornuftigt, at der kan ydes boligstøtte i den forbindelse, og at man lempet lidt på reglerne for visitering til den slags boliger.

Så det er helt sikkert, at der er en række initiativer, der peger i den rigtige retning, hvad det angår. Men lad os nu bare være ærlige: Når forslagene kommer netop nu, skyldes det jo, at regeringen og Dansk Folkeparti har indført et kontanthjælpsloft og en 225-timersregel med det resultat, at mennesker med meget små indkomster i dag har endnu sværere ved at finde nogle boliger, de kan betale. Så set helt overordnet er det jo faktisk en dårlig løsning på det problem, i hvert fald hvis det går hen og bliver permanente ordninger, og det er jo det, man kan frygte, når man hører noget af snakken om det her, altså at det, hvis det går godt, skal ophøjedes til lov og skal gælde alle. Men det vil jo altså bare betyde, og det er også den konkrete virkning af nogle af de her forslag, at mennesker med meget små penge og en akut og alvorlig boligsituation bliver presset ind i såkaldte bofællesskaber, som de jo ikke selv har valgt – og det er vel ellers det, der burde kendetegne et bofællesskab – og at nogle familier får nogle boligvilkår, som måske slet ikke er den bedste ramme for, at de kan trives og få nogle bedre chancer for at klare sig på arbejdsmarkedet og i samfundet. Så det er jo strengt taget nogle lappeløsninger på et problem, som er skabt ad politisk vej.

Vi deler også de betænkeligheder, som Danske Handicaporganisationer og LOS udtrykker i forhold til nogle af de nævnte forsøg på det boligsociale område, og derfor skal de forsøg følges meget opmærksomt. Vores støtte til disse dele af lovforslaget skal ikke tages som udtryk for, at vi så eventuelt også vil støtte permanente ændringer af lovgivningen på baggrund af de modeller, der lægges frem her. For det er jo, hvad man kan frygte at det fører til, sådan at det er permanente og halvdårlige lappeløsninger på det problem, at fattigdommen øges i Danmark, og at der er alt for få boliger, som folk med små indkomster kan betale, hvilket jo alt sammen er et produkt af politiske beslutninger af et flertal her i Folketinget.

Men derudover er der altså nogle ting, der skal pilles ud af det her lovforslag eller ændres ganske radikalt, før vi kan støtte det. Det gælder forslaget om, at kommunen kan give byggetilladelser til byggerier, der fraviger bygningsreglementets krav om tilgængelighed. Vi deler fuldt og helt Danske Handicaporganisationer og Institut for Menneskerettigheders skarpe kritik af det forslag. Det gælder også forslagene om at fravige folkeskolelovens bestemmelser om klassedannelse og holddannelse og muligheden for at fravige loftet på 28 elever i en klasse. Det er et brud med et bærende princip om den udelte skole og en ren spareøvelse.

Så vi er enige med Danmarks Lærerforening og Danske Skoleelevers kritik af de forslag, og vi kan heller ikke tilslutte os, at der skal lempes på kravene til uddannede lærere i de kreative fag. Dermed også sagt, at vi ikke kan tilslutte os forslaget, som det ligger, så vi vil stille ændringsforslag i håb om, at det kan forbedre forslaget.

Kl. 14:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Carl Holst.

Kl. 14:48

Carl Holst (V):

Tak til ordføreren for talen. Når jeg har bedt om ordet, er det lidt i relation til bemærkningen om, at det her jo kun er systemfrikommuneforsøg. Og jeg anerkender, at der måske er meget systemisk i anden runde. Men hvis vi ser på nogle af de tiltag, der har været, ikke mindst på beskæftigelsesområdet, hvor man har åbnet op, så mener jeg faktisk, at det er tiltag, der har haft udgangspunkt i at lytte til

borgerens oplevelse af, at systemet er meget uigennemskueligt for en borger, der er i kontakt med et jobcenteret og beskæftigelsesindsatsen. På den måde deler jeg ikke ordførerens kritik af det punkt.

Jeg vil også gerne anfægte ordførerens bemærkninger om, at fordi man giver en kommune mulighed for noget, så skal det tolkes, som om man hermed presser nogen til noget. Det er jo ikke det samme. Jeg tænker på bemærkningen om bofællesskaber.

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Finn Sørensen (EL):

Jeg gav udtryk for min generelle oplevelse af de lovforslag om frikommuneforsøg, som vi har behandlet i de, nu er det jo så snart to valgperioder, jeg har siddet i Folketinget. Og det er min generelle opfattelse. Dermed er det jo ikke sagt, at der ikke undervejs – det har jeg også givet udtryk for fra den her talerstol – i den store bunke af mange, mange forsøg, som vi har givet mulighed for, også gemmer sig nogle gode forslag. Det har jeg gjort nøje rede for i forbindelse med hvert enkelt lovforslag, ligesom jeg også har gjort det i dag.

Så er jeg bange for, at jeg lige skal have gentaget det sidste spørgsmål, jeg er ked af det.

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 14:50

Carl Holst (V):

Tak for det. Det var ordførerens bemærkning, i forhold til at man med lovforslaget nu tvang folk ind i et bofællesskab, hvilket jo var i modstrid med et bofællesskab. Er ordføreren helt sikker? For det, der lægges op til, er netop, at man nu giver mulighed for det, altså at man giver friheden til det, som det ikke er muligt i dag, for dem, der gerne vil. Jeg tror, at ordføreren skal passe på med at generalisere ud fra, at det, at man har en mulighed, ikke er det samme, som at man påtvinger nogen noget. Tak.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:51

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jo, men man giver kommunerne mulighed for det. Men hvad er det, man giver kommunen mulighed for? Det er at visitere folk – det er jo det ord, der bliver brugt – til et sådant kollektivt bofællesskab. Og deri ligger jo muligheden. Og så synes jeg, at ordet bofællesskab bliver lidt misvisende, for det bliver jo så et af de her tilbud fra kommunen, som det er rigtig svært at afslå. Så får ordet bofællesskab måske en lidt forkert definition. Det var det, jeg mente med det. Tak.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i rækken til hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Jeg vil helt indledningsvis konstatere, at Liberal Alliance selvfølgelig støtter det konkrete lovforslag. Så vil jeg også sige, at Liberal Alliance selvfølgelig er villige til at give hvem som helst æren for at have opfundet begrebet frikommuner, så længe vi bare får mere af

det. Så kan vi lade de store slås om, hvem der har fundet på hvad og hvornår, for det skal bestemt ikke være nogen hemmelighed, at Liberal Alliance selvfølgelig er meget begejstrede for frikommuneordningen. Den giver kommunerne langt større frihed til at finde de bedste løsninger på de problemer, de står med i hverdagen. Og det er jo i virkeligheden sådan lidt at tænke ud af boksen i den danske forvaltning, når vi som nu i den her grad arbejder med nye løsninger og udveksler erfaringer på tværs af kommunerne.

Med det her lovforslag giver vi frikommunerne hjemmel til at gennemføre yderligere forsøg på en lang række områder lige fra kollektive bofællesskaber i ungdomsboliger til fleksible læringsmiljøer i folkeskolen, og derfor støtter Liberal Alliance selvfølgelig lovforslaget. Det gør vi, bl.a. fordi det som sagt giver kommunerne mere frihed, og fordi vi mener, at det er ude lokalt, at man finder de bedste løsninger på lokale udfordringer. Og vi er i Liberal Alliance fuldstændig enige med hr. Magnus Heunicke, når han siger fra talerstolen, at vi her i Folketinget jo ikke har monopol på de gode ideer.

Så vil jeg også anerkende de ordførere, der har nævnt bygningsreglementet som noget, vi selvfølgelig i den her sammenhæng skal være lidt opmærksomme på, både det eksisterende bygningsreglement og kommende bygningsreglementer. Specielt har jeg lagt mærke til den del af forslaget, der beskriver ideer om vederlagsfrit udlån af kommunale grunde til etablering af skæve boliger som et opmærksomhedspunkt i forhold til bygningsreglementet. Tak for ordet.

Kl. 14:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i rækken til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Vi kan melde os i koret af dem, som i hvert fald ikke har fundet på det her. Men det ville vi egentlig gerne have været med til at gøre, for vi er ret vilde med forsøg og forsøgsvirksomhed – og kommunal forsøgsvirksomhed. Vi har sådan et slogan, der hedder: mere samfund, mindre stat. Og det er f.eks., at kommuner får lov til selv at undersøge nye velfærdsløsninger sammen med lokale organisationer og borgere. Nogle gange synes jeg, det er sådan, at ideer, der kan hvirvle støvet helt vildt op herinde på Christiansborg og få folk til at rynke panden rigtig meget, viser sig at fungere rigtig fint, når de så bliver prøvet af i kommunerne.

Vi vil selvfølgelig gerne i udvalgsarbejdet være med til at se på nogle af de småkaster, der bliver nævnt af nogle af de andre ordførere. Jeg vil også godt sige, at selv om vores begejstring for forsøgs-virksomhed er stor, vil vi følge det her nøje, og de her forsøg kan jo stoppes, hvis de skulle vise sig at gå i den forkerte retning. Og hvis de ikke går i den rigtige retning, har vi da bestemt heller ikke tænkt os at stemme for, at de bliver gjort permanente. Med de ord vil jeg sige, at vi støtter den her pakke.

Kl. 14:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren, og vi går videre i rækken til fru Ida Auken, Radikale Venstre.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Den her debat viser jo meget godt, at succeser har mange mødre eller fædre, mens fiaskoer som regel er forældreløse. Og uanset hvem der har fundet på frikommuner, kan man kun glæde sig over, at der er så bred opbakning til det i Folketinget. Jeg synes egentlig, det er en af de ting ved det danske demokrati, som er rigtig, rigtig godt, at

vi tør prøve nogle ting af, at vi tør lære noget af det, give nogle friheder. For det er, som nogle ved, svært, når man bare vil fjerne regler, for der er også tit et formål med regler, så det at gøre det under trykke vilkår, hvor man eksperimenterer og ser, om man kan fjerne noget, uden at borgerne taber alle deres rettigheder, er en rigtig god måde at gøre det på.

Man kan henvise til Donald Trump. Der var ikke grænser for de regler, der skulle fjernes under Donald Trump, men når de begynder at pille ved dem, bliver det aldrig til så forfærdelig meget. Så vidt jeg har hørt, er man nu nået til ikke at lave så forfærdelig mange flere regler i Det Hvide Hus og egentlig ikke tage den her kæmpe afbureaukratiseringsøvelse.

Men frikommuneforsøgene er jo en rigtig god måde at gøre det på, nemlig at gøre det i et eksperimentarie, at gøre det i et lukket rum og finde ud af, hvad der virker, og om borgerne stadig væk er sikret de samme standarder og rettigheder, selv om man fjerner nogle regler.

Vi taler jo meget om papirusseri og bureaukrati og regler og om, at tiden går fra kerneopgaverne, og hvad gør man så ved det? Ja, det er f.eks. at give kommunerne nogle muligheder for at administrere uden en masse regler. Og på den måde kan vi jo se, om velfærden virkelig bliver dårligere, for det kunne også være, den blev bedre, ved at man fjernede nogle regler. Så det gør vi i dag med lovforslag L 61, og det støtter Radikale Venstre.

Kl. 14:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og vi går videre til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak for det. SF's ordfører kunne desværre ikke være her, så jeg vil læse hendes tale op:

SF har allerede tidligere bakket op om frikommuneforsøg, og i nærværende lovforslag er der også denne gang interessante forsøg, som eventuelt kan være med til at forbedre den kommunale indsats for borgere. Men i lighed med det seneste lovforslag har vi også i forhold til dette lovforslag flere bemærkninger og spørgsmål, som vi gerne vil have lejlighed til at drøfte i en kommende udvalgsbehandling af forslaget.

Vedrørende forslaget om deleboliger til unge og enlige kvinder med børn bør det være en forudsætning, at såvel unge som enlige kvinder med børn fortsat har ret til at blive visiteret til egen bolig, mens visitation til kollektive boformer forudsætter, at den unge og/eller den enlige kvinde med børn selv ønsker sådan en boform. Det mener vi bør præciseres.

Vedrørende udlejning af ungdoms- og ældreboliger som udslusningsboliger og udvidet anvendelse af kommunal anvisning af private udlejningsboliger skal vi bemærke, at SF er bekymrede over, at formålet med forsøget primært handler om økonomisk styring, hvilket bedst forstås som besparelser på området. I SF mener vi ikke, at frikommuneforsøg ensidigt må forringe borgerens rettigheder, og vi foreslår derfor, at forslaget tages ud af lovforslaget med henblik på en fornyet bearbejdning, som tager udgangspunkt i et fagligt begrundet forslag.

Vedrørende dispensation for tilgængelighed ved byggeri er det et tilbageskridt for ligestillingen af borgere med handicap. Det bør ikke være et mål med frikommuneforsøg, at man ønsker at slække på rettigheder, og i særdeleshed ikke tilgængelighedskrav i forhold til personer med handicap.

SF er positive over for samarbejde, som sikrer en bedre akutfunktion i kommunerne, men bemærker i øvrigt, at det er vigtigt, at forslaget tager højde for, at der kan ske en tværfaglig personalesammensætning i de akutte sygeplejefaglige teams, sådan som FOA også

påpeger. SF bakker desuden op om Danske Seniorers bemærkninger vedrørende kontinuitet, idet det har betydning for kvaliteten og for borgerens tryghed ved ordningen, at man i videst muligt omfang sikrer, at det er de samme få personer, som tilser borgeren.

SF er stærkt betænkelige ved fleksibilitet, som forudsætter, at loftet over klassestørrelserne fjernes, og SF bakker i den forbindelse op om Lærerforeningens opfordring til, at forslaget tages ud af lovforslaget. Det er ikke et mål at forringe elevernes læringsmiljø, men derimod et mål via forsøgsordninger at fremme det. SF foreslår, at forslaget tages ud af forslaget med henblik på at fremme de fleksible læringsmiljøer uden at forringe eksisterende lovgivning på området.

SF anbefaler, at de nævnte spørgsmål drøftes og behandles i udvalget med henblik på en fælles forståelse og en tydelig præcisering af, at frikommuneforsøg fortsat har som mål at forbedre den kommunale indsats. Tak for ordet.

Kl. 15:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Anders Johansson fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Anders Johansson (KF):

Lovforslaget har til formål at give frikommunenetværk flere forsøgs- muligheder for at etablere ny viden og få praktiske erfaringer, som kan bane vejen for en bedre opgaveløsning, som så igen kan føre til effektivisering og regelforenklung og en bedre styring. Det Konservative Folkeparti hilser naturligvis disse forsøg velkommen.

I forhold til det konkrete lovforslag vil jeg fremhæve et par af elementerne. Lovforslaget åbner op for muligheden for at etablere billige boliger i flere former. Eksempelvis lempes reglerne i forhold til deleboliger og kollektiver, således at der kan etableres ungdomsboliger, ligesom der også åbnes op for, at der i de store byer kan etableres deleboliger til f.eks. enlige mødre, således at de hurtigere kan komme fra et krisecenter. Det er selvfølgelig uhensigtsmæssigt, hvis lovgivningen er så firkantet, at den i nogle tilfælde kan være en bremse for, at kvinder på krisecentre kan komme ud i egen bolig, så vi er glade for, at det er med i frikommuneforsøget her.

Så indeholder lovforslaget også en række andre forsøg om forskellige typer af billige boliger, og der vil jeg så fremhæve muligheden for at etablere midlertidige boliger, altså et forsøg, som går ud på, at socialt udsatte unge får et botilbud, hvor der kan skabes nogle rammer for en relevant tværfaglig og rehabiliterende støtte i deres egen bolig. At der åbnes op for, at der skabes bedre muligheder for at arbejde med de socialt udsatte unge, er noget, som vi fra konservativ side er meget positive over for.

Jeg vil ikke liste alle forsøgene op, men meddele, at Det Konservative Folkeparti selvfølgelig finder det positivt, at der arbejdes kreativt i den kommunale opgaveløsning, så opgaven løses bedre eller billigere, mere smidigt og mere fleksibelt. Det er en tænkning, som vi er store tilhængere af, og jeg håber, at man på den måde med de her forsøg selvfølgelig kan blive ved med at blive klogere på, hvordan vi kan løse opgaverne i den offentlige sektor, i kommunerne osv., på en bedre måde. Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis lovforslaget.

Kl. 15:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 15:02

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll):

Jeg vil gerne takke Folketinget for de bemærkninger, der har været, og som der ligger grundige overvejelser bag, kan man heldigvis høre. Der har været lavet et grundigt arbejde rundtomkring i forhold til at forholde sig til spørgsmålet om frikommunenetværk. Overordnet set er jeg jo glad for, at der er en stor og bred opbakning i Folketinget til ideen om, at kommunerne på den måde kan eksperimentere med at gøre tingene på en anden måde til glæde for borgerne, enten når det er dem, der skal have en bestemt service fra det offentlige, eller, kan man sige, når de er skatteborgere, forstået på den måde, at pengene bliver brugt på den mest fornuftige måde og ikke til eventuelt unødigt bureaukrati.

Der har været nogle bemærkninger til nogle af de konkrete forslag, og dem vil jeg gerne lige komme med et par kommentarer til. Jeg kan forstå, at en række partier har kommentarer til forslag nr. 8, nemlig funktionsbaserede tilgængelighedskrav til nybyggeri og ombygning af eksisterende boliger. Jeg skal indledningsvis bemærke, at forsøget *ikke* afskaffer tilgængelighedskravet, men det er bygningsreglementets detailkrav, der forsøgsvis erstattes af et funktionsbaseret krav. Jeg anerkender fuldt ud, at der kan være brug for at uddybe det og have mulighed for at stille nogle spørgsmål om det, og det synes jeg bare vi skal tage en dialog om. Så kan jeg jo håbe på, at det kan lykkes at forsikre partierne om, at vi også kan gennemføre dette element i lovforslaget. Og i modsat fald må vi jo forholde os til det. Det var både Socialdemokratiets ordfører, Dansk Folkepartis ordfører, Enhedslistens ordfører og SF's ordfører, der nævnte dette forslag.

Så er der et par af ordførerne, nemlig fru Susanne Eilersen fra Dansk Folkeparti og hr. Carl Valentin fra SF, der nævner noget om forslag nr. 2 – det, der handler om deleboliger i forhold til enlige mødre. Hr. Carl Valentin nævnte i al retfærdighed også forslaget i forhold til unge. Vores udgangspunkt er jo, at man i det her tilfælde kan sørge for at få kvinderne hurtigere ud af krisecentrene, og det er sådan set det, som jeg synes er et meget ædelt formål man har i de kommuner. Om der skal laves mere ligestilling på området, må vi jo drøfte i behandlingen. Det er jeg meget åben over for at se på, vil jeg sige til fru Susanne Eilersen. Jeg er nok mere skeptisk over for SF's ønske om at droppe ideen, sådan som jeg hørte bemærkningerne fra hr. Carl Valentin.

Derudover havde både SF og Enhedslisten en række bemærkninger til de to folkeskoleforslag, og der vil jeg bare appellere til, at SF og Enhedslisten vælger samme tilgang, som jeg havde til det seneste lovforslag om frikommuneforsøg. Der gav vi nemlig tilladelse til, at der er nogle kommuner, der nu kan eksperimentere med såkaldte tilkøbsydelse. Det synes jeg er en rædselsfuld idé – en *rædselsfuld* idé. Det er mit politiske synspunkt. Men jeg synes stadig, vi skal give mulighed for at få det afprøvet og se, om min fordom er korrekt, eller om den kunne blive afkræftet.

Det er så her, jeg synes, at det for SF og Enhedslisten, når det kommer til de her skoleforslag, forslag 12 og 13 – måske var det i virkeligheden kun det ene af forslagene for SF's vedkommende, og så undskylder jeg – jo kunne være, at deres fordomme blev afkræftet. Jeg vil sige, at der er intet så befriende som at få afkræftet en fordom. Det synes jeg man skulle prøve at overveje med sig selv, altså om man i lighed med mig en gang imellem siger: Okay, vi sætter gang i et forsøg, som jeg umiddelbart ikke er tilhænger af. Så kan det enten være, at man får den befriende oplevelse, eller at det modsatte sker: at man får bekræftet sin fordom – og så kan det jo være, at man kan få overbevist et flertal i Folketinget om, at det søreme ikke er noget, vi skal gå videre med.

Det er bare for at sige: De her frikommuneforsøg er jo sådan nogle samlelovsforslag, og det vil altid være sådan, at der vil være noget, man synes er fantastisk, og noget, man synes er mindre fantastisk,

hvis vi ellers skal sige, at det er ude lokalt, forsøgene skal komme fra, og ikke noget, vi skal sidde herinde og blive enige om.

Når jeg hører de bemærkninger, der er faldet fra partiernes ordførere, så hører jeg det sådan, at med enkelte tilrettelser er alle partier på nær Enhedslisten og SF klar til at bakke op om forslaget i en eller anden redigeret version. Det kan jo være, at jeg også kan få et eller to flere partier med. Ved det seneste forslag lykkedes det jo faktisk at få otte af Folketingets ni partier til at bakke op. Jeg er parat til at tage en individuel dialog med samtlige af partiernes ordførere, så vi kan få afklaret eventuelle misforståelser eller uenigheder, få slebet det til, så vi kan få så bredt et flertal som muligt.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:07

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ministeren for, at han ligesom forholder sig til de forskellige kommentarer. Det har jeg bemærket at ministeren som regel gør, og det synes jeg er en rigtig behagelig ting. Og selv om vi tit ikke er helt enige, når vi når ned til bundlinjen, synes jeg, det er en rar måde at diskutere på.

Jeg er så bare ked af, at ministeren betegner Enhedslistens syn på de her to – eller tre i virkeligheden – folkeskoleforslag som fordomme. Altså, i vores øjne er det jo nogle meget klare principper, der er skrevet ind i folkeskoleloven, som vi bare ikke ønsker at bryde med. Og for det enes vedkommende har der jo i øvrigt kørt nogle forsøg, så vi har – ligesom Danmarks Lærerforening også siger – svært ved at se, hvad formålet med yderligere forsøg på det her område skulle være. Og så skal det måske lige nævnes, at skoleeleverne da også kan se nogle store problemer i det her. Så det var bare lige for at sige, at en god dialog jo også forudsætter, at man ikke sådan bare stempler de politiske modstanderes konkrete indvendinger som fordomme. Det var bare det. Tak.

Kl. 15:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 15:09

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll):

Nu var det såmænd ikke for at stemple nogen – og i givet fald stemplede jeg jo mig selv præcis samme måde, som jeg stemplede hr. Finn Sørensen. Og hvis jeg kan udsætte mig selv for det, skulle man jo tro, at det ikke var mere ubehageligt, end at det også var muligt for hr. Finn Sørensen at blive udsat for det samme.

Jeg vil sige, at det i øvrigt også gjorde sig gældende med det eksempel, som jeg gav, fra det forrige frikommuneforsøgs lovgivning, at det forsøg, jeg selv var imod, havde man også tidligere lavet som et mindre forsøg, der mindede om det. Det var sådan set ikke for at tage stilling til, om det var velargumenteret eller ikke velargumenteret – det, som Enhedslisten mener på de pågældende områder. Det var kun for at sige, at jeg synes, det er vigtigt, hvis vi skal komme igennem med nogle frikommuneforsøg, at vi alle sammen har et åbent sind, så vi også tillader forsøg, som ikke umiddelbart er en del af vores eget partiprogram og umiddelbart ikke er noget, der ligger inden for vores egen ideologiske skive. For kun på den måde kan vi jo med bred opbakning få igennem Folketinget, at der bliver lavet en række forskellige forsøg.

Kl. 15:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:10

Kl. 15:12

Finn Sørensen (EL):

Tak. Men det er jo der, hvor den her debat tit kører af sporet, ikke? For hvis ministeren lyttede til min ordførertale, kunne han høre, at jeg faktisk nævnte en håndfuld foreslåede forsøg, hvorom jeg sagde: Jamen det er jo egentlig ikke lige Enhedslistens kop te, men det skal ikke nødvendigvis afholde os fra at prøve det.

Vi sætter grænsen, når man, som hr. Carl Holst så udmærket sagde – og min tvivl går så på, om Venstre altid har levet op til det: Vi skal ikke lave forsøg med forringelser af borgernes rettigheder, og så skal vi heller ikke lave forsøg, som selvfølgelig principielt strider imod Enhedslistens politik. Så kan vi ikke bare få den nuance med i debatten, at vi har forskellige opfattelser af, hvad der er vigtigt, når vi skal vurdere sådan nogle lovforslag?

Kl. 15:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 15:11

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll):

Jeg synes altid, det kan være fint at citere Venstres ordfører, men jeg går ud fra, at der var et punktum i den sætning, som hr. Finn Sørensen sagde, så man ikke citerer hr. Carl Holst for at sige, at det er vigtigt, at man sikrer principperne i Enhedslistens politik. Det er jeg godt klar over at man ikke mente, men det var sådan citatet kom til at fremstå i sin helhed.

Der er jo ting her, der strider imod alle partiers principper. Der er også ting her, som er i overensstemmelse med alle partiers principper. Og det er jo fair nok, at Enhedslisten har det synspunkt, at det her vil være en forringelse. Det synes jeg er helt fair. Jeg har ikke det synspunkt, at det enten er en forbedring eller en forringelse. Jeg har det synspunkt, at det, at man kan lave undervisningen på en anden måde, kunne man jo godt finde ud af at der var noget positivt ved, som vi ikke umiddelbart ser det, som det er i dag. Det er så bare det, vi gerne vil have afprøvet.

Kl. 15:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere korte bemærkninger, og der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social-, Indenrigs- og Børneudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland.

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).
(Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 15:12

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

Tak for ordet. Lovforslaget handler om bedre beskyttelse af havmiljøet i det område, der ligger mellem 3 sømil og 200 sømil ud for Grønlands kyster. Den del af havet er dansk kompetenceområde, og derfor skal lovgivningen foregå her fra salen, naturligvis i et tæt samarbejde med Inatsisartut.

Det er særlig sårbart havområde, og alle er enige om, at skibstrafikken er øget gennem de senere år, og at vi kan forvente endnu flere skibe, der enten fisker der, er på vej med turister eller er handelsskibe på vej fra Asien eller Rusland mod havne i Norden eller Nord-europa. Muligheden for gennemsejling ved Nordøstpassagen vil også i fremtiden øge skibstrafikken i området betydeligt. Det er derfor helt nødvendigt at få lovgivningen på plads, så der ikke hersker nogen tvivl om, at vi ikke vil acceptere forurening af det sårbare havmiljø ud for Grønlands kyster. Samtidig er det her, det grønlandske folk får deres fødevarer fra og også henter en stor del af de fødevarer, der eksporteres til andre lande. Det kalder på særlig beskyttelse.

Med lovforslaget indføres der bestemmelser om skibes påvirkning af havmiljøet, f.eks. skibes udtømning af olie og affald, regler om miljøberedskabet, dvs. bekæmpelse af olie- og kemikalieforurening af havet, ligesom lovforslaget også tydeliggør de forskellige myndigheders opgaver og ansvar i forhold til beskyttelsen af havmiljøet ved Grønland. Socialdemokratiet støtter lovforslaget, men vi vil samtidig opfordre ministeren til at lytte til og handle på nogle specifikke områder, som især Departementet for Natur og Miljø og Justitsområdet har påpeget i deres høringssvar. Der er nødt til at være store – som i virkelig store – bøder til de rederier, som forurener, især set i lyset af den omkostningstunge kontrol med det kæmpe havområde. Så det er nødvendigt med hårde sanktioner og bøder over for dem, der overtræder reglerne. Det må stå klart, at vi ikke vil acceptere forurening.

Jeg vil gerne bede ministeren om at forholde sig til spørgsmålet om dumping af havbundsmateriale. Der lægges op til, at det skal være lovligt at dumpe alt, man har hevet op fra havbunden. Departementet i Grønland ønsker en stramning, og det mener jeg at vi skal lytte til. Grønlands politi spørger i deres høringssvar ind til, hvorledes kontrol og tilsyn skal foregå, da de sjældent kommer uden for 3-sømilegrænsen og desuden ikke har fornøden viden til at kunne foretage disse kontroller. Og ja, så kniber det vel også lidt med at finde ressourcerne, altså tiden, til det.

Derudover er der en væsentlig pointe fra Grønlands politi om, at der risikerer at ske en sammenblanding af myndighedsudøvelse mellem efterforskning og tilsyn. Ministeren kunne måske med fordel koordinere det kontrol- og tilsynsbehov, denne lov skaber, med forsvarsministeren, der i øjeblikket er ved forhandle det nye forsvarsforlig. Jeg håber, at ministeren vil forholde sig til disse opråb i sin svartale her om lidt. Lovforslaget har været behandlet i Inatsisartut, og her er der stor og bred tilslutning, og det er der også fra vores side i Socialdemokratiet.

Kl. 15:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Henrik Brodersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Tak, hr. formand. Ud over den udmærkede fremlægning, som den forrige ordfører har givet her, kan jeg kun tilslutte mig forslaget, men har nogle kommentarer, jeg godt vil give det med på vejen.

Baggrunden ligger, som også den tidligere ordfører var inde på, jo i, at der er en stigende aktivitet i området, og der er alt for mange, der kan have interesser i at være i området, og måske ikke kun til den gode side, om man kan sige det på den måde. Det her tager fat om nogle problemstillinger om alt lige fra ballastvand til, hvad man gør med sit affald, sin affaldshåndtering, på havet, og der kan vi sige, at det jo ikke altid er til den gode side.

Jeg tror, man må sige, at med den her lovgivning får man strammet op på rigtig meget af det, der foregår derude, men det kræver jo også, at man har et kontrolorgan, som kan varetage alle de her ting. Når vi har haft den her redegørelse tidligere i dag, hvor vi den ene gang efter den anden bekræftede hinanden i, hvor sårbart det er, så skal man selvfølgelig også kigge inden for 3-milegrænsen og sørge for, at der bliver ryddet op på kysterne på enhver måde. Så er der i det her lovforslag nogle undtagelser om nogle lystfartøjer osv. osv., og det har vi ikke nogen problemer med.

Med den her lovgivning får ministeren jo et hav af bemyndigelser, og der er måske også nogle tilslutninger til nogle konventioner. Det har vi det ikke altid lige godt med. Nu ved vi jo, hvem der er minister i dag, men det ved vi ikke om 10 år, og derfor vil vi da have et skarpt øje på, om det her også bliver kørt sådan nogenlunde efter bogen. Men jeg kan sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 15:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i rækken til hr. Marcus Knuth, Venstre.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Marcus Knuth (V):

Regeringen vil med dette lovforslag sikre et opdateret retsgrundlag for beskyttelse af det grønlandske havmiljø i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Det er efter Venstres opfattelse også nødvendigt, for vi ser og har set – det har jeg også selv oplevet under mit seneste besøg i Grønland – en øget aktivitet i havområderne ved Grønland. Det har skabt et behov for at give den nuværende lovgivning en afpudsning og opdatering, så den sikrer bæredygtighed og en hensyntagen til det dyrebare havmiljø.

Personligt glæder denne prioritering mig også, for er der noget, vi bør værne om, er det naturen og miljøet i Grønland. Det er særdeles skrøbeligt, og der skal selvfølgelig samtidig tages hensyn til samfundsudviklingen.

Helt konkret viderefører dette lovforslag de fleste regler, der er i den gældende havmiljøanordning, i tilrettet og ændret form. Det sker som sagt for at sikre et nutidigt og opdateret retsgrundlag for beskyttelse af havmiljøet. Det drejer sig eksempelvis om bestemmelser om skibes udtømmning af affald og olie, regler om indberetningspligt ved grundstødninger og regler om miljøberedskabet på skibe. Det er alt sammen noget, som der skal være styr på og klare regler om, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for dyre- og plantelivet.

Derudover glæder det mig især, at de grønlandske myndigheder selv har efterspurgt sådanne opdateringer, samt at det grønlandske Landsting allerede i foråret selv tilsluttede sig forslaget. Således støtter Venstre dette forslag.

Kl. 15:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 15:20

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre hr. Marcus Knuth om noget. Når han nu siger, at det skal være på et bæredygtigt grundlag, ville det så ikke være bed-

re at sige, at man forbød udtømmninger til havet, i stedet for bare at sige at jamen vi strammer lidt op – eller f.eks. forbyde brug af heavy fuel olie, som alle lande jo i øjeblikket diskuterer brugen af? Er det ikke bedre at lave forbud og lave klare regler, ellers er der da ikke tale om noget bæredygtigt i reglerne?

Kl. 15:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Marcus Knuth (V):

Jeg mener, at det her er et rigtig, rigtig godt skridt i den rigtige retning. Jeg forstår udmærket, hvad ordføreren mener, men det med de regler, der er lige nu, skal allerede ske med hensyn til miljøet. Det her sørger for, at man går endnu længere med hensyn til miljøet. Men der skal jo nu engang også være mulighed for, at skibe kan sejle i de farvande.

Kl. 15:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ønsker hr. Juhl at stille et spørgsmål mere? Ja. Værsgo.

Kl. 15:21

Christian Juhl (EL):

Hvis nu det her skal være en lov, der ikke bare gælder i lige de næste fjorten dage eller et par måneder frem i tiden, så skal den vel også pege på noget, som er nødvendigt at sige til skibsfarten, netop at udtømmningen skal være forbudt, og netop at man ikke bruger heavy fuel olie i de her følsomme områder. Jeg synes dog godt, at man kunne være så visionær, at man, når man laver en lov, så også siger, at det jo er der, vi kommer hen i løbet af kort tid, og hvorfor så ikke sørge for, at lovgivningen indeholder det.

Kl. 15:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Marcus Knuth (V):

Jeg håber nu, at den her lov kommer til at gælde længere end 14 dage. Men som jeg sagde, skal det her ske med hensyntagen til samfundsudviklingen, til den skibsfart, der allerede er i området. Og så har det her lovforslag allerede fået tilslutning i det grønlandske Landsting, og dermed er det jo noget, som man har udarbejdet og vil håndhæve sammen.

Kl. 15:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Marcus Knuth. Og vi går videre til hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

I Enhedslisten finder vi det meget positivt, at man med lovforslaget skaber et fundament for en bedre beskyttelse af det sårbare havmiljø ved Grønland. Men vi vil gerne minde om, at det selvfølgelig er afgørende for havmiljøet, hvordan de bemyndigelser, der gives med lovforslaget, udfyldes, og hvor mange ressourcer der stilles til rådighed for at implementere og håndhæve dem. Det er der også andre der har stillet spørgsmål om, så det håber jeg ministeren vil give et svar på.

Selv om vi generelt forholder os positivt til lovforslaget, er det dog meget uheldigt, at teksten i lovforslaget flere steder er alt for vag og nogle steder decideret uambitiøs. I bemærkningerne til lov-

forslaget understreges det, at der ved udformningen af reglerne vil blive lagt vægt på ikke at fastsætte strengere krav, end hvad internationale konventioner kræver. Det må vist være en fejl ovre i ministeriet. Man må have skrevet forkert eller været lidt overfladisk i korrekturlæsningen. Der burde vel have stået, at der vil blive lagt vægt på ikke at lave svagere regler, end hvad internationale konventioner kræver. Det håber jeg ministeren kan svare på.

Hvis det skal tages for pålydende, finder vi i Enhedslisten, at det er en meget problematisk tilgang til beskyttelse af et sårbart havområde at sige, at man ikke må gå videre end internationale konventioner. Man bør selvfølgelig sigte efter den bedst mulige bevaring af det grønlandske havmiljø og ikke kun efter, hvad der kan blive enighed om i langsommeligt arbejdende internationale konventioner.

Vi mener desuden, at et de steder i lovforslaget, der også kunne stå skarpere, omhandler udtømmning til havet. Vi mener, at i stedet for, at miljø- og fødevareministeren – som der står nu – kan fastsætte nærmere regler for udtømmning i havet, så bør loven lægge op til, at der indføres et egentligt forbud, sådan at det svarer til den grønlandske havmiljølov, der gælder for søterritoriet, hvor der indgår forbud mod udtømmning, i modsætning til hvad Venstres ordfører antydede. Der er faktisk et forbud i den grønlandske lovgivning.

Vi opfordrer selvfølgelig samtidig til, at Grønland fjerner den undtagelse, de har i MARPOL-konventionen, om udtømmning. For det skal også være sådan, at man ikke bare har en hensigt, men at man rent faktisk også efterlever den. Så det var en lille kærlig hilsen til vores grønlandske venner.

Enhedslisten ser i øvrigt også gerne, at loven lægger op til et forbud mod anvendelse af heavy fuel oil, som er stærkt problematisk set ud fra et miljø-, klima- og sundhedsmæssigt perspektiv. Man har f.eks. indført det i området omkring Svalbard, og selvfølgelig ville det også give mening at indføre det her.

Derudover ser vi gerne, at loven kommer til at sikre et samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder omkring udpegningen af marine beskyttede områder og de sårbare marine områder, som Verdensnaturfonden peger på i deres høringssvar. Hvis man skal i mål inden 2020 i forhold til biodiversitetskonventionen, er det vigtigt at sætte fart på udpegningen, og et samarbejde mellem myndighederne er selvfølgelig forudsætningen for fornuftige udpegninger.

Endelig finder Enhedslisten det positivt, at lovforslaget også dækker områder med havis, men vi vil gerne understrege, at de isfri områder, der ligger som kæmpe søer inde i havisområderne, er særlig vigtige for havområdernes økosystemer. Og man bør med loven sikre, at disse områder holdes helt fri for aktivitet. Tak.

Kl. 15:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

En kort bemærkning fra hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 15:26

Carsten Bach (LA):

Tak, og tak for ordførertalen. Hr. Christian Juhl var jo bl.a. inde på, at vi skal sikre havmiljøet omkring Grønland bedst muligt, og det kan jeg selvfølgelig kun være enig i. Derudover talte hr. Christian Juhl en del om forbud mod det ene og det andet og forbud mod alt muligt. Så jeg vil bare lige høre, om det, hr. Christian Juhl i virkeligheden mener, er, at vi helt skal forbyde skibstrafik ved Grønland i fremtiden.

Kl. 15:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Christian Juhl (EL):

Jeg talte overhovedet ikke om forbud mod alt muligt. Jeg talte om to forbud. Det ene er forbud mod udtømmning i havet, hvilket jo i øjeblikket findes i den grønlandske lov om søterritoriet; det er ikke noget helt specielt. Og det andet er, at vi forbyder anvendelse af heavy fuel oil, hvilket de mest visionære rederier for længst arbejder med. Det er jo ikke noget med at forbyde skibsfart. Det er tværtimod noget med at gøre skibsfarten bæredygtig og sikre, at dem, der tænker på miljøet, også er dem, der har de bedste vilkår. Det har vi alle sammen et fælles ansvar for at sørge for, også Liberal Alliance.

Kl. 15:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken til netop hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Vi behandler i dag lovforslag L 53, fordi der de seneste år jo har været en øget skibstrafik i havområderne ved Grønland. Hr. Marcus Knuth var bl.a. inde på, at vi jo er en række folketingsmedlemmer, der har været så heldige, at vi ved selvsyn har kunnet konstatere det fænomen. Den øgede skibstrafik forventer man vil fortsætte, og det har skabt behov for at se på reguleringen af området for at sikre, at vi fortsat kan beskytte det meget unikke grønlandske havmiljø.

Med det her lovforslag indføres der så bestemmelser om skibes påvirkning af havmiljøet og regler om miljøberedskabet. Derudover tydeliggør lovforslaget de forskellige myndigheders opgaver og ansvar i forhold til beskyttelsen af havmiljøet i Grønland.

I øjeblikket reguleres området af den danske havmiljølov, men med det her lovforslag vil vi få den første selvstændige lov for Grønland om beskyttelse af havmiljøet. Loven vil i vid udstrækning ligne og følge den danske havmiljølovgivning, men den vil selvfølgelig også tage højde for de meget særlige grønlandske forhold. Derfor indeholder forslaget eksempelvis ikke EU-lovgivning.

Lovforslaget er nødvendigt for at sikre et opdateret retsgrundlag for beskyttelse af det grønlandske havmiljø i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Og lovforslaget indebærer samtidig en bedre miljøbeskyttelse. Derfor er vi i Liberal Alliance også positive, og vi vil stemme for forslaget.

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 15:29

Christian Juhl (EL):

Hr. Carsten Bach sagde, at han var enig i, at det her er et sårbart havmiljø. Nu havde han tidligere et spørgsmål til mig, som vi ikke blev helt færdige med at drøfte. Mener ordføreren ikke, at det kan være fornuftigt at forbyde nogle af de værste forurenende stoffer, når nu det er teknisk muligt at lave skibsfart uden de her stoffer, f.eks. heavy fuel oil? Det kan lade sig gøre i Svalbard, som jo også er et meget befærdet område. Hvorfor skulle det så ikke kunne lade sig gøre i det her – som ordføreren selv siger – sårbare havmiljø? Der skal man jo tage særlige hensyn. Der skal man jo passe på at man ikke bare siger: Nå ja, men det må vi jo se på, engang når redderne har brugt pengene på de fremdriftsmidler, som er nødvendige for at tage hensyn; så venter vi til den tid. Er det ikke os, der skal sige: Jo, det er rigtigt, at det er et sårbart miljø, og jo, det er rigtigt, at man så også skal forbyde nogle af de værste stoffer?

Kl. 15:30

Kl. 15:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Carsten Bach (LA):

Tak for spørgsmålet. Når vi får referatet fra mødet, tror jeg, at vi lige skal gå tilbage og se, om jeg anvendte ordet sårbar. Det kan jeg faktisk ikke huske om jeg gjorde. Men jeg sagde i hvert fald unik. Og så vil jeg give hr. Christian Juhl ret i, at der helt sikkert er tale om sårbare havområder og havmiljøer. Og derfor skal vi også være opmærksomme på, hvad vi gør. Men der er også andre ting, vi skal være opmærksomme på, som også er sårbart i og omkring Grønland. Det er sådan noget som økonomisk udvikling og andet. Og det er vi også nødt til at tage hensyn til, og derfor er det her en balancegang. Jeg er helt enig med hr. Christian Juhl i, at det er interessant, hvad der foregår omkring Svalbard, og hvordan man anvender regulering der; det skal vi være opmærksomme på, det skal vi lære af, og vi skal også inddrage de erfaringer, de gør sig der. Men jeg er ikke enig med hr. Christian Juhl i, at et forbud er vejen frem.

Kl. 15:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren har trykket sig ind.

Kl. 15:31

Christian Juhl (EL):

Jamen det nytter ikke noget at snakke udenom, vil jeg sige til ordføreren. Vi har nu i hele vores voksenliv arbejdet med en model, der siger, at vi må prøve at vente og se, hvordan det går, og at det søreme da ikke skal gå ud over virksomhedernes indtjeningsmuligheder. Og hvad har vi nu? Vi har fyldt havene med plastrester, som vi næsten ikke kan komme af med igen, og som det vil tage årtier at rydde op efter. Vi har ødelagt natur og miljø i kvadratkilometervis rundt omkring på den her klode, noget af det totalt uopretteligt. Vi har mange steder ødelagt livet i Vesterhavet. Skulle vi ikke tage at være lidt mere ansvarlige og sige, at vi så må indrette vores produktion og transport efter, hvad naturen kan holde til, og dermed også lave et forbud mod de værste stoffer?

Kl. 15:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:32

Carsten Bach (LA):

Igen tak for bemærkningerne. Hr. Christian Juhls voksenliv har jo så været lidt længere end mit, og derfor kan det så også være, at utålmodigheden har indtruffet sig hos hr. Christian Juhl. Det har den ikke hos mig. Jeg synes, vi skal passe på med at inddrage plastforurening og alt muligt andet i den her sammenhæng. Jeg havde fornøjelsen af at debattere plastforurening i går på Den Blå Planet. Og lige præcis når vi snakker plastforurening, tror jeg, vi savner en hel del viden og indsamling der. Jeg er bare stadig væk ikke enig med hr. Christian Juhl i, at forbud er vejen frem til at løse de her problemer.

Kl. 15:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Nikolaj Amstrup, Alternativet.

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Forslaget er jo blevet grundigt gennemgået af skiftende ordførere. Det er et forslag til den første selvstændige lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Og vi er selvfølgelig som udgangspunkt rigtig, rigtig positive over for et opdateret retsgrundlag, en tydeligere ansvarsfordeling, regler om miljøberedskab og skibes påvirkning af havmiljøet.

Men vi kunne jo godt ønske os, at loven havde været langt mere ambitiøs på miljøets vegne, og faldt da ligesom hr. Christian Juhl også over formuleringen om, at der ville blive lagt vægt på *ikke* at fastsætte strengere krav, end hvad internationale konventioner kræver. Det er da den helt omvendte verden, for i vores øjne er det overhovedet ikke ambitiøst på Grønlands og da slet ikke på det arktiske havmiljøes vegne på den måde at lade sig begrænse af internationale konventioner. I stedet burde vi benytte muligheden for at sætte nogle standarder for, hvilket niveau vi ønskede for de her internationale konventioner. Hr. Christian Juhl har jo også lige nævnt, at der er flere andre steder, vi kan lære af, med hensyn til hvordan man håndterer havmiljøet, f.eks. omkring Svalbard.

Der er så også blevet nævnt både det mulige forbud mod heavy fuel oil, som vi ved teknisk kan lade sig gøre at bruge, samtidig med at man stadig har en fornuftig skibstrafik, og forbuddet mod udtømmning, som i det hele taget vil skubbe til udviklingen mod en mere bæredygtig skibsfart.

Heldigvis er der også fra flere sider blevet gjort opmærksom på – og det har jeg som en sidste kommentar – at vi naturligvis skal være opmærksomme på høringssvaret fra Grønlands politimester. Faktisk siger Grønlands politimester jo, at de opgaver og den tilsynsfunktion, som forslaget er en videreførelse af, har politiet hverken faglig ekspertise til eller ressourcemæssige forudsætninger for. Og det må da bekymre flere andre steder end i Grønlandsudvalget. Jeg tænker, at vi i udvalget må kunne spørge, f.eks. justitsministeren, om det ikke er et problem, at en tilsynsmyndighed selv mener ikke at have muligheden for at opretholde et fagligt kompetent tilsyn.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi stadig støtter forslaget.

Kl. 15:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til fru Ida Aukén, Radikale Venstre.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Ida Aukén (RV):

Det er et meget vigtigt tema, vi står med i dag, for det handler om det meget sårbare og helt fantastiske havmiljø, der er omkring Grønland, som er unik, og som der selvfølgelig skal passes rigtig godt på. Derfor er det et vigtigt skridt, der bliver taget i dag, hvor man får afklaret kompetencespørgsmålet mellem Danmark og Grønland i forhold til det her. Man får afklaret, at de tre sømil fra kysten og indtil 200 sømil er dansk kompetenceområde, og at det derfor skal have sin egen egentlige lov, og det synes vi er en rigtig god idé.

Som en, der selv har arbejdet rigtig meget i internationale sammenhænge både med Ballastvandkonventionen og svovlforurening, ved jeg, hvor vigtig det er at få den forurening reguleret. Det er også godt, at ministeren, så vidt jeg kan se, nu lover at bruge sine beføjelser til at lave et egentligt forbud mod udtømmning i de efterfølgende udmøntninger af det her. Vi vil så gerne spørge ministeren, når han måske går på talerstolen, hvordan det går med det internationale samarbejde om at lave en egentlig fredning af dele af Polarhavet. Altså, hvordan går de forhandlinger? Rykker man fremad, og hvad gør Danmark egentlig på det område? For det er for Radikales ved-

kommende rigtig vigtigt, at vi får rykket videre sammen med de partnere, der selvfølgelig alle sammen med fuld ret har en beføjelse og en interesse i at få fundet ud af at få beskyttet nogle dele.

Så De Radikale kan støtte forslaget.

Kl. 15:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Det her lovforslag skal bl.a. opdatere reguleringen af havområderne ved Grønland for at sikre, at beskyttelsen af havmiljøet ved Grønland modsvarer de stigende aktiviteter og den medfølgende risiko for forurening. Lovforslaget vil være den første selvstændige lov for Grønland om beskyttelse af havmiljøet og vil erstatte den hidtidige havmiljøanordning fra 2004. Der indføres bestemmelser om skibes påvirkning af havmiljøet, f.eks. skibes udtømmning af olie og affald, regler om miljøberedskabet, dvs. bekæmpelse af olie- og kemikalieforurening af havet, ligesom lovforslaget også tydeliggør de forskellige myndigheders opgaver og ansvar i forhold til beskyttelse af havmiljøet ved Grønland.

Det er jo et noget teknisk forslag, men det grundlæggende i det her er vigtigt. Vi skal passe på vores havområder. Vi skal sikre, at de ikke forurenes, og at de skibe, der færdes på havene, behandler havene ordentligt. Som udgangspunkt er vi positive over for forslaget, men vi mener faktisk, at Danmark og Grønland burde have forhandlet en lov, som har et højere beskyttelsesniveau over for de sårbare havområder, som de grønlandske havområder er. Den her regulering minder, så vidt jeg kan se, om den danske regulering, men i vores optik er det værd at diskutere, om man skal gå endnu længere for at beskytte havområderne. Eksempelvis nævner WWF, at de gerne havde set, at flere af forslagens bestemmelser om udtømmning i udgangspunktet var formuleret som et forbud i stil med lovforslagets § 22, der indeholder et forbud mod dumpning.

Sådan har de og Greenpeace flere forslag, som vi synes er værd at se på i udvalgsbehandlingen, men overordnet set synes vi, det er et nødvendigt og godt forslag, som vi bakker op om.

Kl. 15:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører, jeg ser i salen, er fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for lovforslaget. Inuit Ataqatigiit glæder sig over det første selvstændige lovforslag om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone omkring Grønland. Vi bemærker, at det er blevet udarbejdet i tæt dialog med naalakkersuisut og tager højde for de grønlandske forhold. Det betyder bl.a., at der ikke tages højde for en EU-lovgivning, hvilket er hensigtsmæssigt i den her sammenhæng, i betragtning af at Grønland ikke er medlem af EU.

Lovforslaget er tilpasset den virkelighed og de geografiske forhold, der eksisterer i Grønland, hvilket er positivt og et skridt i den rigtige retning. Ofte oplever vi, at kongelige anordninger sætter danske love eller dele af danske love i kraft for Grønland. Disse forhold sig ikke altid til de anderledes samfundsforhold eller anderledes geografiske forhold, som der er på tværs af Danmark og Grønland. Derfor glæder det Inuit Ataqatigiit, at dette lovforslag er den første selvstændige lov for Grønland om beskyttelse af det grønlandske havmiljø.

I Grønland lever vi af havet og de ressourcer, som der er i havet. Fiskeriet er stadig væk vores største hovederhverv, og samtidig ser vi også, at turismen i Grønland siger. En øget aktivitet i havet omkring Grønland øger behovet for klare rammer for beskyttelse af havmiljøet. Hovedbudskabet i lovforslaget er, at forureneren betaler, og det mener vi er rimeligt og er på sin plads. Vi bemærker desuden, at regeringens egen Arktisanalyse på forsvarsområdet konstaterede, at der er et behov for at styrke overvågningen i hele Grønland. Dette gør sig gældende både på land, i luften, men også når det drejer sig om Grønlands havområde.

Fra Inuit Ataqatigiits side er vi særlig optaget af, hvordan regeringen vil styrke overvågningen af skibe, ubåde m.m. i Grønlands farvand i den eksklusive økonomiske zone. Vi opfordrer derfor til, at regeringen er med til at sikre, at der kommer til at være en styrket overvågning i hele Grønland. Lovforslaget bemærker vi bliver fulgt op af en række bekendtgørelser, hvilket vi bakker op fra Inuit Ataqatigiits side, og samlet set tilslutter vi os lovforslaget. Mange tak.

Kl. 15:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg skal gøre det ganske kort som den sidste i rækken her og sige, at vi også tilslutter os lovforslaget. Der er behov for en stærkere lovgivning på det her område, og i forhold til Grønlands egne muligheder for at varetage området mener vi også, at det her er det rigtige. Jeg er også glad for at se, at der virker til at være meget bred opbakning til lovforslaget.

Kl. 15:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og så er det miljø- og fødevareministeren.

Kl. 15:42

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, formand. Og tak til ordførerne for bemærkningerne. Baggrunden for lovforslaget er et behov for at opdatere havmiljøreglerne i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland for derved at sikre en bedre beskyttelse af havmiljøet i området. Jeg er glad for at stå her til førstebehandling af det lovforslag, der skal sikre, at vi har de rigtige rammer og forudsætninger for at imødekomme det hensyn. Beskyttelsen af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, dvs. fra 3 sømil fra kysten og indtil 200 sømil, er dansk kompetenceområde, og området reguleres på nuværende tidspunkt af en kongelig anordning fra 2004, som satte dele af den daværende danske havmiljølov i kraft for Grønland. Havmiljøet i søteritoriet ved Grønland, dvs. inden for 3 sømil, er grønlandsk kompetenceområde.

I de senere år har der været en stigende menneskelig aktivitet i havområderne ved Grønland og yderligere stigninger i skibstrafikken må forventes de kommende år. Derfor er der behov for at opdatere reguleringen af området for at sikre, at beskyttelsen af havmiljøet ved Grønland modsvarer udviklingen og den medfølgende risiko for forurening. Det sker primært ved at opdatere de gældende regler på baggrund af internationale havmiljøregler, som er gældende for Grønland. De grønlandske myndigheder har efterspurgt en opdatering af havmiljøreglerne for den eksklusive økonomiske zone, så reglerne vil svare til reglerne for søteritoriet, hvor Grønland har vedtaget en lignende lovændring. Det skal nævnes, at reguleringen af havmiljøforhold i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland på flere punkter er forskellig i forhold til den danske havmiljølov.

Bl.a. skal reguleringen ikke indeholde EU-lovgivning og regulering vedrørende kyster og havne.

Det overordnede formål med lovforslaget er at beskytte havmiljøet ved Grønland, og forslaget tydeliggør også de forskellige myndigheders opgaver og ansvar i forhold til beskyttelsen af havmiljøet ved Grønland. Lovforslaget indeholder en bestemmelse om skibes påvirkning af havmiljøet, f.eks. skibes udtømmning af olie og affald. Endvidere indeholder lovforslaget regler om miljøberedskabet, dvs. bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havet, og der indsættes regler om behandling af skibes ballastvand, som har til formål at hindre og begrænse indførelsen af invasive arter. For at sikre overensstemmelse med havretskonventionen opdateres de gældende indgrebsbestemmelser, dvs. myndighedernes mulighed for at gribe ind over for skibe, herunder myndighedernes adgang til at udstede påbud eller forbud for at hindre eller bekæmpe forurening af havet eller luften.

Som noget nyt indføres en 5-årig i stedet for en 2-årig forældelsesfrist for visse overtrædelser af loven, og det svarer til den gældende forældelsesregel i den danske havmiljølov. Baggrunden for den 5-årige forældelsesfrist er, at der kan ske skjulte overtrædelser, f.eks. ulovlig udledning af olie, hvor overtrædelserne først opdages på et langt senere tidspunkt.

Lovforslaget blev behandlet på det grønlandske Landstings forårssamling 2017, som den 18. maj 2017 tilsluttede sig det danske lovforslag. Jeg håber, at Folketinget er enig i, at Danmark skal vedtage lovforslaget, og det foreslås at træde i kraft den 1. januar 2018.

Med hensyn til en del af det, der blev adresseret, vil jeg blot nævne i forhold til det, den socialdemokratiske ordfører sagde, at med hensyn til bødedelen er der i lovforslagets bemærkninger til § 45 tilkendegivelser om det, altså forstået på den måde, at Forsvarsministeriet kommer til at se på den del af det. I forhold til dumpning er der i lovens § 20 en klar tilkendegivelse af, at dumpning ikke er tilladt, og at der kan gives en særlig tilladelse til det, men så kræver det meget, meget grundige undersøgelser osv. af det, der eventuelt måtte kunne dumpes. Og i forhold til det, som den socialdemokratiske ordfører også adresserede, altså hele miljøovervågningsdelen, er der i dag et meget, meget tæt koordinations samarbejde mellem de grønlandske og de danske myndigheder på det felt.

I til den radikale ordførers bemærkninger om fredning af Polarhavet vil jeg sige, at det ligger lidt uden for rammerne af det lovforslag, som vi behandler, men jeg vil gerne sende et statusnotat over til den radikale ordfører, så ordføreren kan få et overblik over, hvad der egentlig foregår, og hvor vi er tidsprocessuelt med det.

Jeg ser frem til den videre behandling.

Kl. 15:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Grønlandsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Implementering af dele af udvindingsaffaldsdirektivet og MCP-direktivet).

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).
(Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 15:46

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Det er et ganske teknisk lovforslag, der giver anledning til, at man kan lære helt nye begreber. Det er et lovforslag, der implementerer to direktiver, henholdsvis direktivet om udvindingsaffald og MCP-direktivet.

Lovforslaget giver ministeren mulighed for at fastsætte regler for udvindingsaffaldsanlæg vedrørende deres drift og forurening. Så vidt jeg forstår, har vi ikke sådanne anlæg i Danmark, men man kan sige, at vi er rustet, ifald nogle sådanne skal opføres. I forhold til MCP-direktivet er det nye, at borgere og ikke alene organisationer kan få aktindsigt i MCP-anlæg, altså i fyringsanlægs forurening og lignende.

Det mener vi er fornuftige forslag, og Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Kl. 15:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Da jeg skulle fremlægge forslaget for min folketingsgruppe her til morgen, startede jeg med at sige, at det nok var det kedeligste forslag, jeg i lang tid havde læst. Det er jo ikke, fordi det ikke er vigtigt, men det er bare meget, meget kedeligt og meget, meget tørt. Jeg synes, at den socialdemokratiske ordfører meget kort og præcist har fortalt, hvad det handler om, og vi kan også sagtens støtte det fra Dansk Folkepartis side.

Jeg har blot en enkelt kommentar, og den er, at bare når man sidder og kigger på den første side, kan man se, at der er en masse bemyndigelser til ministeren. Jeg føler mig simpelt hen, hver gang der står sådan noget, forpligtet til at sige, at det er muligt, at vi har en fornuftig minister nu, men det ved vi jo ikke om vi har næste gang. Det skal man jo altid bemærke. Så bemyndigelser til ministeren er en uskik. Hvis man har så god en sag, som man selv synes man har, så man kan overbevise alle andre og man bare skal have lov til det, så synes jeg, det er rigtigt at tage det ned i Folketingssalen, og så kan vi alle sammen gøre det meget kort. Det skal bare være min kommentar.

Men Dansk Folkeparti støtter sagen.

Kl. 15:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 15:49

Kl. 15:51

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det er et langt, teknisk forslag, men øvelsen her går jo ud på at komme med de korteste ordførertaler, så da lovforslaget er blevet gennemgået af begge de to foregående ordførere, kan jeg bare sige, at da det her jo er ganske fornuftigt, støtter Venstre selvfølgelig også det her lovforslag. Og så skulle jeg hilse fra Liberal Alliance og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 15:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til fru Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Maria Reumert Gjerding (EL):

Mange tak for det. Som andre også har været inde på, handler det her lovforslag om at implementere to EU-direktiver. Det første er udvindingsaffaldsdirektivet, og det har i virkeligheden begrænset reel betydning i Danmark, eftersom der her meget sjældent foretages udvindinger eller efterforskninger, der skaber den her type affald. Der har været en enkelt prøveboring efter skifergas i Nordjylland, der skabte affald af den her karakter. Det andet direktiv, som lovforslaget skal gennemføre, er det såkaldte MCP-direktiv, der handler om at regulere luftforurenende stoffer fra fyringsanlæg, f.eks. fjernvarmeanlæg. Direktivet skal give mulighed for indsigt i oplysninger om f.eks. egenkontrol og driftjournaler hos virksomheder eller overvågningsdata, der viser, om f.eks. emissionsgrænseværdierne er overholdt. Det er en åbenhed, som Enhedslisten støtter, så derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 15:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre til hr. Nikolaj Amstrup, Alternativet.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Da vores miljøordfører, hr. Christian Poll, ikke kunne være her i dag, har jeg taget en ganske kort meddelelse med fra ham: Alternativet kan støtte forslaget.

Forslaget handler om to ret forskellige sager, hvoraf den om oplysningspligt for MCP-anlæg er helt oplagt for Alternativet at støtte. Det giver større åbenhed, som det også fremhæves i bemærkningerne til forslaget.

Den anden del af forslaget handler om at få implementeret udvindingsaffaldsdirektivet korrekt i dansk lovgivning. I Danmark er det udvinning af skifergas, det handler om. Alternativet er meget optaget af, at hvis der en dag ulykkeligtvis skulle blive givet tilladelse til udvinning af skifergas, bør der være maksimal sikkerhed for, at danske myndigheder kan håndhæve regler, der sikrer maksimal beskyttelse af mennesker, grundvand, miljø og natur.

Derfor kan vi støtte forslaget.

Kl. 15:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre til fru Ida Auken, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Jeg skal gøre det rigtig kort, for lovforslaget er blevet gennemgået af forskellige andre ordførere, og jeg kan bare sige, at Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og det gav heller ikke anledning til nogen korte bemærkninger. Så er det fru Trine Torp, SF.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Ja, det går hurtigt i dag, så det bliver lidt den samme melding fra SF om, at lovforslaget gennemfører EU-lovgivning i dansk ret, og at vi fra SF's side på det generelle plan ikke har nogen kommentarer til det. Det synes vi er fint.

Vi synes, det er positivt, at EU-retten medvirker til, at enkeltpersoner kan få adgang til oplysninger hos virksomheder, der er omfattet af MCP-direktivet. Det er også positivt, at der nu vil ske forbeholdninger, sådan at røgen fra især mindre anlæg og biomasseanlæg vil indeholde færre partikler, kvælstofforbindelser osv.

Så SF kan støtte forslaget.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Jeg ser ikke flere ordførere... jo, det gør jeg. Fru Mette Abildgaard, Konservative Folkeparti.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Beklager, det gik en lille smule hurtigere her i salen, end jeg lige havde forudset. Men jeg vil gøre det ganske kort og meddele, at Det Konservative Folkeparti bakker op om det her lovforslag.

Kl. 15:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Det gav heller ikke anledning til nogen korte bemærkninger. Så er det miljø- og fødevareministeren.

Kl. 15:53

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, formand, og tak til ordførerne for bemærkningerne. Jeg er glad for, at vi, de forskellige ordførere og jeg, kan stå her i dag for at få opdateret og implementeret to EU-direktiver, dels direktivet om håndtering af affald fra udvindingsindustrien, også kendt som udvindingsaffaldsdirektivet – vi er ude i de mundrette ord her – dels direktivet om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra mellemstore fyringsanlæg, det såkaldte MCP-direktiv.

Gennemførelsen af udvindingsaffaldsdirektivet har en lang historie bag sig. Det betyder, at implementeringen har taget en del år. Lovforslaget er, for så vidt angår udvindingsaffaldsdelen, foranlediget af en begrundet udtalelse fra Kommissionen den 26. februar 2016. I forbindelse med svaret på den begrundede udtalelse blev regeringen opmærksom på, at den eksisterende regulering i bekendtgørelse om håndtering af udvindingsaffald fører til, at det ikke er alle affaldsanlæg, der er reguleret af udvindingsaffaldsdirektivet, der kan opnå godkendelse. Det har ikke været hensigten, og lovforslaget skal rette op på det, så der fremover kan godkendes anlæg, der ikke opfylder definitionen for at være et deponeringsanlæg, og hvor der udelukkende kan håndteres udvindingsaffald. Danmark har oplyst Kommissionen, at der vil blive rettet op på det i 2017. Vi forsøger

nu at sætte punktum ved at indsætte de nødvendige bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven og efterfølgende tilrette de administrative bestemmelser.

MCP-direktivet er omvendt et nyt EU-direktiv, som har til formål at nedbringe luftforureningen fra en række mellemstore fyringsanlæg. I Danmark har vi længe haft en national regulering på området, men for resten af EU forventes direktivet på sigt at bidrage til en væsentlig nedgang i forureningen.

Lovforslaget har to formål: For det første at sikre mulighed for en fuld implementering af udvindingsaffaldsdirektivet ved at tilvejebringe lovregler og hjemmelgrundlag for at regulere anlæg for håndtering af udvindingsaffald, så der fremover også kan fastsættes regler for anlæg og håndtering af udvindingsaffald, hvor der udelukkende håndteres udvindingsaffald, og for det andet at tilvejebringe den nødvendige hjemmel til at gennemføre et enkelt punkt i MCP-direktivet om at kunne indhente oplysninger om emissioner og lignende hos virksomheder, når enkeltpersoner anmoder om det. Med lovforslaget indsættes derfor en bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om det. Bestemmelsen er formuleret, så ministeren også i andre bekendtgørelser kan fastsætte tilsvarende regler, hvis det er nødvendigt for at opfylde EU-retlige forpligtelser. For den resterende del af MCP-direktivet er det nødvendige hjemmelgrundlag i miljøbeskyttelsesloven allerede til stede.

Implementeringen af direktiverne sker dels ved lovændringerne, dels ved udstedelse af bekendtgørelser i forlængelse heraf. Med udvindingsaffaldsdirektivet er der indført et regelsæt på EU-plan, som skal sikre, at udvindingsaffald håndteres mest forsvarligt for at undgå ulykker. I Danmark foretages der sjældent udvindinger eller efterforskninger, som skaber udvindingsaffald. Hidtil har der kun været foretaget en prøveboring i Nordjylland, og aktuelt er der ikke kendskab til planer i Danmark om etablering af anlæg for håndtering af udvindingsaffald.

Med lovforslaget kan vi dermed sætte punktum for flere af Kommissionens åbningsskrivelser på et område uden den dog store praktiske betydning for Danmark. For emission af forurenende stoffer og forbrænding i mellemstore fyringsanlæg er ikke allerede tidligere reguleret på EU-plan, og vi har allerede på nær et enkelt punkt om at kunne indhente oplysninger om emissioner og lignende hos virksomheder, når enkeltpersoner anmoder om det, en national lovgivning, som dækker reglen i direktivet. Med de ord vil jeg ønske en god viderebehandling af lovforslaget i udvalget.

Kl. 15:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse og lov om havstrategi. (National liste med handelsforbud m.v. over for visse invasive arter og nyaffattelse af bilag 1 til lov om havstrategi). Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).

(Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 15:57

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Velkommen til hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Sidste lovbehandling var lidt teknisk, men nu skal vi til at tale om noget andet. Jeg ved ikke, om dræbersnegle kan komme med, men vi skal i hvert fald tale om invasive arter. Vi behandler nemlig et lovforslag, som skal skabe grundlaget for at bekæmpe invasive arter i Danmark. Det er vigtigt, da spredningen af invasive arter kan få store konsekvenser for dansk biodiversitet.

I Socialdemokratiet mener vi, at det er centralt for biodiversiteten, at man nationalt har implementeret EU's forordning om invasive arter og EU-listen med forbudte invasive arter. Vi mener i forlængelse heraf, at den supplerende nationale liste over plantesorter og dyrearter, der er specifikt invasive i Danmark, er et skridt videre ad den vej, som vil gøre noget positivt for vores biodiversitet.

Det er min overbevisning, at en national liste vil mindske den trussel, som invasive arter udgør over for dyr og planter, som oprindeligt findes i den danske natur. Man kan sige, at det ikke er hver dag, vi ser et grønt forslag fra regeringen, så vi glæder os over det, når det sker.

I Socialdemokratiet mener vi, at begrænsningen af invasive arter er vigtig, og derfor bakker vi selvfølgelig op om forslaget. Vi har ligeledes, da vi sad i regering og lavede »Naturplan Danmark«, ønsket en styrket indsats mod de invasive arter, og derfor er det positivt, der nu bliver lagt op til en national liste.

Ministeriet lægger op til en fornuftig vægtning af erhvervs- og naturhensyn, både i forhold til de kriterier, arter skal opfylde for at komme på en national forbudsliste, og også i relation til de overvejelser, der er omkring overgangsordningen, som forslaget indeholder. I forhold til den tekniske justering af bilag 1 til havstrategiloven mener jeg, at justeringerne er fornuftige. De tilvejebringer en ensartet og konsekvent implementering af havstrategirammedirektivet. På den baggrund kan Socialdemokratiet støtte det samlede lovforslag.

Kl. 15:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Som den tidligere ordfører siger, drejer det her sig om forslag til ændring af lov om naturbeskyttelse og lov om havstrategi og om invasive arter. Vi fik for et stykke tid siden en handlingsplan mod invasive arter, og min daværende sekretær printede et fint billede af en tøjand med små briller og satte den uden på mappen og sagde: Er det sådan nogle her? Og nej, det var det selvfølgelig ikke, men det var ganske morsomt.

Når man læser handlingsplanen mod invasive arter, så ser man, at der står, at arters udbredelse er dynamisk, og det er derfor en konkret vurdering, om arter, der forekommer tæt på Danmark, skal betegnes som hjemmehørende arter. Det er den ene ting, som jeg vil sige.

Den anden ting er, at der også står: Invasive arter er en delmængde af ikke hjemmehørende arter, som optræder invasivt, og som forårsager uønskede påvirkninger på de naturlige økosystemer eller på økonomi, samfund og menneskers sundhed.

Så begynder man jo at tænke sig lidt om og sige: Hvad er det så, der er uønsket? Hvad er det, der er ønsket? Når jeg siger det, er det selvfølgelig også med henvisning til nogle af bemærkningerne i lovforslaget, hvor det helt klart bliver gjort op, at hyben er uønsket, men at det er ulve ikke. Det er jo en diskussion, vi altid kan tage. Det er ikke så meget det, jeg egentlig vil ind på, men det fortæller i hvert fald mig, at det her også er meget med at vurdere, hvad man synes, der skal være her, og hvad man synes, der ikke skal være her.

Der står også, at man ikke regner det for sandsynligt, at man kan fjerne alle f.eks. hybenbuske. Det vil simpelt hen koste for meget. Sådan har jeg i hvert fald læst det. Så der er dels det, at der er noget, der kan være invasivt, dels det, at der er noget, der kan være uønsket, dels det, at der er noget, der kan være ikke hjemmehørende. Men så er der også hele den her problematik med, hvad vi så skal gøre, og om vi overhovedet skal gøre noget. Som hr. Christian Rabjerg Madsen startede med at sige: Er det dræbersnegle, vi taler om, så tror jeg, at der er rigtig mange, der gør en masse, for man vil helst ikke have ødelagt alle mine afgrøder hjemme i urtehaven eller mine blomster for den sags skyld. Men er det naboens hybenhæk, så tror jeg måske snarere, at man går ind og spørger, om man må plukke hyben og lave lidt marmelade, for det smager faktisk ret godt. Så der er jo en forskel.

Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at der igennem de sidste 300 år i Danmark er registreret i alt 2.462 ikke hjemmehørende arter. Det er mange. 1.798 af dem var plantearter, der var 600 dyrearter og 4 svampearter. Der skal vi jo i hvert fald finde ud af, hvad vi gør, og derfor synes jeg også, det er rigtig godt, at ministeren laver en national liste og siger: Hvad er det, der skal på, hvor er det, vi skal lave en indsats, og hvad skal vi så rent faktisk gøre? Jeg har siddet i kommunalpolitik i mange år, og bjørneklo er jo noget af det, som man bekæmper rigtig, rigtig mange steder, og det går sådan nogenlunde, vil jeg sige. Jeg tror, det er rigtig godt, at vi har lavet nogle lidt strengere krav og nogle strengere regler, for så håber man da også på, at man kan få dem fjernet helt.

I forhold til den tekniske justering af bilag 1 til havstrategiloven har vi i Dansk Folkeparti ikke nogen bemærkninger. Jeg tror dog lige, jeg vil slutte af med en ting, for der var nogle, der gjorde mig opmærksom på den. Det er jo netop det her med definitionen af ikke hjemmehørende arter og af invasive arter. Jeg fik at vide, at sikahjorte oprindeligt ikke hørte til i Danmark, og at fasaner er importeret fra Kina. Det er jo bare sådan noget, vi ikke tænker over i dag, for i dag har vi bare fasaner. Vi sætter dem sågar selv ud, hvis vi synes, at de skal det. Men jeg synes, det i hvert fald giver stof til eftertanke. Så med de ord vil jeg sige, at Dansk Folkeparti godt kan støtte det.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:03

Maria Reumert Gjerding (EL):

Jeg bliver nødt til at protestere og insistere på en vis saglighed i den her diskussion. Jeg vil lige læse op for ordføreren, hvad invasive arter er: Det er dyr og planter, der spredes til områder, som de ikke selv ville kunne sprede sig til, og som har en negativ effekt på den oprindelige biodiversitet. Det er ikke arter, som Dansk Folkeparti ik-

ke bryder sig om. Det er bare lige, så vi har det skåret ud i pap. Derfor inkluderer invasive arter ikke ulven. Den har selv spredt sig, den er kommet hjem til den danske natur, og den har en positiv betydning for biodiversiteten. Vi kan sagtens diskutere ulve, men det er ikke og bliver aldrig nogen sinde en invasiv art.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:04

Pia Adelsteen (DF):

Men det synes jeg sådan set heller ikke jeg sagde. Jeg sagde netop, at når man læser det, så er definitionen jo netop anderledes, og det gør, at hyben er invasiv, men det er ulven ikke. Det var sådan set det, jeg sagde. Så på den vis er vi jo sådan set enige. Men jeg sagde også, at når man læser selve handlingsplanen, står der, at invasive arter er en delmængde af ikke hjemmehørende arter, som optræder invasivt, og som forårsager uønskede påvirkninger – uønskede påvirkninger – på de naturlige økosystemer eller på økonomi, samfund og menneskers sundhed. Derfor vil det jo altid være en vurdering, i hvert fald sådan som jeg læser det. Det er ikke det samme, som at vi skal diskutere ulve, for det hører ikke under her, for det er ikke en invasiv art. Det er jeg sådan set fuldstændig enig med fru Maria Reumert Gjerding i.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Vi siger tak til ordføreren. Og så er det hr. Erling Bonnesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:05

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Formålet med lovforslaget her er at skabe et grundlag for en fokuseret og effektiv forebyggelsesindsats over for introduktion og spredning af visse invasive arter, der er problematiske i Danmark. Og lovforslaget indebærer, at miljø- og fødevareministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udarbejdelse af en national liste over invasive arter, der er problematiske i Danmark, og indføre en række forbud mod arter omfattet af listen. Lovforslaget indeholder endvidere en teknisk justering af havstrategiloven, der har til formål at sikre en mere sammenhængende og konsekvent adgang til tilstandsvurderingerne i medfør af havstrategirammedirektivet.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til Venstre. Så er det fru Maria Reumert Gjerding fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Maria Reumert Gjerding (EL):

Mange tak. Lovforslaget her har til formål at begrænse skadevirkningerne af invasive arter, bl.a. ved at der udarbejdes en national liste over invasive arter, der kan være til skade for den danske natur, og det bliver muligt at indføre handelsforbud. Der findes indførte arter af f.eks. blomster, som kan pryde de danske haver og være til glæde for haveejerne uden at skabe problemer i dansk natur. Så findes der andre arter, som, hvis de udsættes i dansk natur, breder sig uhæmmet, f.eks. fordi de ingen naturlige fjender har i de danske økosystemer, og som i værste fald udrydder hjemmehørende danske arter. Invasive arter kan have en meget negativ effekt på den danske biodiversitet, og det er derfor meget positivt, at der nu bliver bedre mulig-

heder for at sætte ind over for disse arter. Så der er ros til miljøministeren for dette lovforslag.

En anden del af lovforslaget handler om en teknisk justering af bilag 1 til havstrategidirektivet. Det ser meget tilforladeligt og rent teknisk ud, men i Enhedslisten kan vi altid godt blive lidt nervøse, for vi kender ministerens kærlighed til havbrug og andre ting, så det vil vi tillade os at dykke lidt nærmere ned i i udvalgsbehandlingen for at være helt sikre på, at der udelukkende er tale om tekniske justeringer. Men overordnet set er vi positive over for lovforslaget.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Carsten Bach, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:08

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for ordet. Med lovforslag L 55 vil Danmark udnytte en mulighed i EU's forordning fra 2014 om invasive ikkehjemmehørende arter til selv at kunne udarbejde en tilsvarende national liste over invasive arter, der er problematiske i Danmark. Det handler altså om en liste over arter, hvor spredningen af arten vil have en skadelig indvirkning på biodiversiteten og relaterede økosystemer i Danmark. I »Handlingsplan mod invasive arter«, der er udkommet i foråret 2017, kan man se forslaget til de arter, der kan optræde i den første udgave af den nationale liste. I Liberal Alliance finder vi det meget meningsfuldt at skabe grundlag for en fokuseret effektiv forebyggelsesindsats over for spredning af invasive plante- og dyrearter, eksempelvis signalkrebsen, der er problematiske i Danmark, og derfor støtter Liberal Alliance selvfølgelig lovforslaget.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak for det. Vi går videre til hr. Nikolaj Amstrup fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Jeg skal gøre det nærmest så kort, som det kan lade sig gøre. Alternativet stemmer for disse opstramninger og præciseringer, da de øger beskyttelsen mod såvel invasive arter som beskyttelsen af havmiljøet generelt.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Det var prisværdigt kort. Så går vi videre til fru Ida Auken, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Så vil jeg være lidt længere om det, for jeg synes, det er en spændende diskussion om invasive arter. Og vi fik jo fra fru Maria Reumert Gjerding en lille introduktion til de invasive arter, og jeg kan så tilføje, at der findes flere slags invasive arter. Der findes de indførte, som er dem, man ligesom med fuldt overlæg har indført, og så findes der de *indslæbte* arter, og det synes jeg er en vidunderlig betegnelse – altså arter, man måske ikke lige var opmærksom på at man tog med ind over grænsen og udsatte i den danske natur. Jeg kan nævne den brune rotte og dræbersneglen, som vist også hedder den iberiske skovsnegl, hvis man ikke skal bruge det folkelige navn. Dem er der selvfølgelig ikke så meget diskussion om at vi skal prøve at komme af med, så godt vi kan. Så er der sådan noget som skvalderkål og

vinbjergsnegle og dådyr og fasaner, som også Dansk Folkepartis ordfører nævnte. Og faktisk var det også først for nylig, det gik op for mig, at fasanen ikke er hjemmehørende i den danske natur. Der kan vi jo blive overrasket alle sammen. Men når man tænker over det der dyr og ser det løbe langt vejen, kan man måske godt se, at fjerpragten ikke nødvendigvis passer ind i et dansk marklandskab, men måske i noget lidt mere eksotisk.

Men det er jo altså sjovt – nej, sjovt er det ikke, men man kan lave meget sjov med invasive arter. Jeg kan huske en tidligere minister, som havde en kampagne, der hed: If you can't beat them, eat them. Den minister prøvede simpelt hen at få danskerne til at spise invasive arter, fordi man så håbede, at der faktisk ville komme sådan direkte efterspørgsel, der kunne gøre det ud for udrydningskampagner.

Men i lovforslaget i dag er der ikke nogen, der skal ud og spise bjørneklo alle andre spændende giftige ting, men der er en bemyndigelse til ministeren til at tage yderligere arter ind i en dansk sammenhæng og yderligere initiativer, og det kan vi selvfølgelig støtte fra radikal side.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak for det. Så er det SF's ordfører, og det er fru Trine Torp, der er på vej. Værsgo.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Det var, fordi jeg sad og blev så betaget af De Radikales ordførers tale, så jeg tænkte, at der vel kommer endnu mere af samme slags.

Jeg vil sige, at det her forslag også er en gennemførelse af EU-lovgivning, og her har regeringen så valgt at udarbejde en national liste over invasive arter. Der kan fagligt argumenteres for den her tilgang, men vi er i SF måske nok lidt nervøse for, om regeringen vil vægte det erhvervsvenlige lidt mere, end godt er, men vi vil altså vælge at se positivt på muligheden for også at kunne regulere arter, som måske ikke har stor bevågenhed i andre lande endnu. Men hænderne farer automatisk ned og holder lidt på lommerne, når ministeren kommer med forslag, der ændrer havstrategiloven. Som bekendt har regeringen valgt at give Danmark en forureningskvote, fordi den mener, at Kattegat er underforurenet – det såkaldte miljømæssige råderum – og ministeren må derfor undskyldte, hvis vi kommer til at bruge tid i udvalget på den her del og det så viser sig, at frygten er fuldstændig ubegrundet. Men det røde flag er altså hejst her, og vi vil stille spørgsmål til denne meget tekniske del under udvalgsbehandlingen.

Overordnet set er vi på det foreliggende grundlag positive over for lovforslaget, men har vores forbehold i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Jeg nåede næsten at notere et kryds i min kalender for at markere denne historiske dag, hvor Enhedslistens ordfører, fru Maria Reumert Gjerding, fra talerstolen roste regeringen for sit grønne tiltag. Om fru Maria Reumert Gjerding er det tidligere blevet sagt, at hun er rejsende i bekymringsindustrien, og til sidst blev der også rejst en lille bekymring, så jeg undlod at færdiggøre krydset i kalenderen i

dag, men det kan være, det kommer en anden dag. Ikke desto mindre synes jeg, det er et rigtig fint lovforslag, vi behandler her i dag. Som tidligere talere har været inde på, handler det om at forebygge, dels introduktionen af de her invasive arter i Danmark, dels den videre spredning, når skaden er sket. EU har haft sin liste i nogle år efterhånden, men det giver god mening, at vi også får en dansk pendant.

Den endelige liste ligger først fast, når der har været en høringsproces om det her, og jeg vil egentlig gerne rose ministeren for en god, inddragende proces i forhold til det, og det tror jeg der er en del grønne organisationer der sætter pris på. Så må vi se, hvordan den endelige liste kommer til at se ud, men mon ikke både canadisk balsamin og japansk pileurt – og jeg har ingen idé om, om jeg udtaler det rigtigt – kommer med på den endelige liste. Men vi kan i hvert fald i Det Konservative Folkeparti kun rose det her lovforslag, og vi bakker i sagens natur op om det.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Så må vi kunne give ordet til en vel tilfreds miljø- og fødevareminister, da der er fin opbakning til det her lovforslag. Værsgo.

Kl. 16:15

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, formand. Jeg vil tillade mig i generositetens tegn at sætte et kryds ved rosen fra Enhedslisten, så tak for den.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi er udfordret af invasive arter, som udfordrer vores miljø og udfordrer vores natur, og derfor har vi også et klart ønske om at få gjort noget ved den problemstilling. Lovforslaget indeholder jo elementer af det i forhold til vores arbejde, lige så vel som vi også har en teknisk tilpasning af bilag 1 i havstrategiloven, som er en nødvendig konsekvens af en nylig tilpasning i EU's havrammedirektiv.

Vi foreslår, at der skal være en national liste, og vi tager et godt skridt i retning af det i dag. Og så kommer vi jo til, hvilket også den konservative ordfører nævnede, at køre en høringsproces omkring de elementer, der skal fremgå af listen. Vi lægger vægt på, at vi meget håndgribeligt får gjort noget ved den her problemstilling, så vi undgår de invasive arter eller får bekæmpet dem, der er her.

Jeg ser frem til det videre arbejde og takker for debatten.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af jernbaneloven. (Certificering af virksomheder, der udfører opgaver for andre end jernbanevirksomheder og infrastrukturforvaltere).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 04.10.2017).

Kl. 16:16

Forhandling

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første i rækken er hr. Daniel Toft Jakobsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Daniel Toft Jakobsen (S):

Tak for det. Med det her lovforslag åbnes der op for, at virksomheder fremover kan blive sikkerhedscertificeret til kørsel på eget ansvar på jernbanenettet, ikke bare som i dag, når virksomhederne udfører opgaver for jernbanevirksomheder og infrastrukturforvaltere, men også, når kørsel på jernbanenettet sker som led i udførelsen af opgaver for f.eks. kommuner eller Vejdirektoratet eller andre. Det finder vi i Socialdemokratiet som udgangspunkt meget fornuftigt.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, stiller Banedanmark med virkning fra 1. januar 2018 krav om, at alle entreprenører, der udfører opgaver for Banedanmark, skal have et sikkerhedscertifikat og også egen ansvarsforsikring, hvis de i forbindelse med udførelsen af opgaver for Banedanmark skal køre og færdes på det åbne jernbanenet. Det her lovforslag betyder så bl.a., at de selv samme virksomheder så også vil kunne bruge det her certifikat, når de skal køre på banen, når det handler om opgaver for andre end Banedanmark. Det mener vi som sagt giver ganske god mening. Det giver selvfølgelig også god mening, at de virksomheder, som vil blive certificeret efter de her regler, bliver underlagt de samme sikkerhedsmæssige regler og krav, som jernbanevirksomheder i dag er underlagt; det er jo også en del af det her lovforslag.

Der er ikke kommet så mange høringssvar til lovforslaget, men Dansk Metal bemærker, at det for dem er afgørende, at den her certificering efter den her bestemmelse alene kommer til at gælde for arbejdskørsel og ikke persontransport eller godstransport. Som jeg læser lovforslaget, er det jo også præcis det, der bliver tilfældet, men det må ministeren eventuelt gerne lige bekræfte.

Som sagt er vi grundlæggende positive over for forslaget.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Den næste er hr. Kim Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Kim Christensen (DF):

Tak. Umiddelbart kunne det her jo ligne et meget uskyldigt forslag. Man ændrer § 11, så nu også andre end lige entreprenørerne kan køre rundt ude på skinnerne og fragte materialer rundt osv. osv. Det giver umiddelbart meget god mening. Jeg var ret rundtosset, da jeg læste lovforslaget, fordi det henviser til den ene paragraf, og den henviser så til den anden paragraf, og sådan bliver man så ellers kørt rundt i systemet, så man bliver ikke ret meget klogere af at læse lovforslaget.

Så det, jeg i hvert fald vil under udvalgsbehandlingen, er at finde ud af, hvad det her har af konsekvenser for de virksomheder, der

skal køre derude. Der er øgede krav til forsikringer osv. osv. Hvis det her har nogle økonomiske konsekvenser, der gør, at f.eks. alle de lidt mindre entreprenører sådan set er afskåret fra at begå sig i det her marked, så vil det blive Banedanmark, der bestemmer prisen fremadrettet, og det ønsker jeg under ingen omstændigheder.

Så jeg håber, at vi får en god og grundig udvalgsbehandling. Jeg har allerede her en A4-side med spørgsmål, som jeg kan forberede ministeren på, men det synes jeg at vi tager under udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Og den næste i rækken er hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, hr. formand. Med lovforslag L 26 ændrer vi jernbanelovens § 11, hvilket andre kolleger allerede har forklaret. Ændringen omhandler virksomheders mulighed for at blive sikkerhedscertificeret til på eget ansvar at køre på jernbanen i forbindelse med arbejdskørsel.

Det er vigtigt at påpege, at der med det her lovforslag ikke ændres på sikkerhedsniveauet på jernbaneområdet. Det er ikke noget, vi overhovedet vil gå på kompromis med. Ved erhvervelse af sikkerhedscertifikat skal virksomheden herefter arbejde efter de gældende retningslinjer og procedurer, som allerede er fastsat i sikkerhedsledelsessystemet. Derved vil den danske jernbanes høje sikkerhed og så sikres fremover.

Med lovforslaget giver vi som sagt virksomheder mulighed for at køre på jernbanen under eget ansvar, altså ved arbejdskørsel, og overordnet set vil lovforslaget indebære, at vi fjerner en unødigt barriere i forbindelse med virksomhedernes forretningsmuligheder i forhold til jernbaneloven. Og det vil være en ændring til gavn for erhvervslivet og til syvende og sidste for samfundet som helhed.

Til slut vil jeg gerne takke branchen for deres rolle i udformningen af lovforslaget. Jeg mener altid, det er vigtigt at inddrage og være i kontakt med branchen, når vi laver lovforslag, som berører virkelighedens verden. Derfor vil jeg gerne anerkende og rose ministeren for netop at have inddraget branchen i processen.

Venstre støtter lovforslaget, og jeg skulle hilse fra min konservative kollega og meddele, at De Konservative også støtter lovforslaget.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til Venstres ordfører. Og så er det hr. Henning Hyllested, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Jeg må indrømme, at jeg i hvert fald på nuværende tidspunkt ikke ved, hvad jeg skal stille op med det her lovforslag. Jeg er ligesom ordføreren fra Dansk Folkeparti noget forvirret over, hvad det her i virkeligheden går ud på, eller rettere hvad konsekvenserne af det bliver. Jeg kan forstå, at det her er foranlediget af, at Banedanmark jo her pr. 1 januar 2018 kræver, at folk, der arbejder på det åbne jernbanelinjen, som vi kalder det, nu ikke længere kan være omfattet af Banedanmarks sikkerhedscertifikat og den ansvarsforsikring.

Sådan har det været indtil nu, og der opstår mit første spørgsmål: Er det så, fordi Banedanmark ikke længere vil det, eller er der kommet for mange firmaer til, som opererer på jernbanelinjen? Eller er det noget lovgivningsmæssigt eller krav fra EU, eller hvad ved jeg,

som siger, at Banedanmark ikke længere må, om jeg så må sige, bruge sine egne sikkerhedscertifikater og ansvarsforsikring på andre firmaer? Det kunne jeg godt tænke mig at få oplyst i første omgang.

Som jeg siger, har jeg lidt svært ved at forholde mig til det. For hvorfor skal den her ændring i virkeligheden til? Jeg tror selvfølgelig, at problemet, hvis der er et problem, er opstået, i takt med at Banedanmark jo udliciterer mere og mere af deres arbejde i marken. Tidligere var det Banedanmark, der stort set forestod alt arbejde og selv havde folk og maskiner, og hvad det hedder, til at forestå arbejdet på jernbanelinjen og vedligeholde eller for den sags skyld lave nyanlæg osv.

Sådan er det ikke mere. Vi har jo bl.a. set udlicitering af hele deres forstafdeling, eller hvad sådan noget hedder, altså dem, der klipper træer ned, og jeg skal give dig, skal jeg, og vedligeholder i forhold til eldriftsservitutten osv., så træerne ikke vælter ned over elledningerne og alt det der. Det er også blevet udliciteret eller privatiseret.

Jeg er også godt klar over, at der nu på den danske jernbane er kæmpestore anlægsarbejder i form af en ny bane København-Ringsted, signalprogram, elektrificering osv. osv. Det er jo i hvert fald ikke noget, som Banedanmark fuldt ud selv forestår. Jeg går ud fra, at det så er i den forbindelse, at det pludselig er blevet et behov, og det synes jeg selvfølgelig er en kedelig udvikling. Men omvendt må jeg jo sige, at vi er kommet dertil.

Jeg har også lagt mærke til, at der i bemærkningerne til lovforslaget er nævnt, at en af de ting eller firmaer, eller hvad man skal sige, som kunne blive omfattet af det her, og som skal kunne søge sine egne sikkerhedscertifikater og stå med sin egen ansvarsforsikring, er værksteder. Værksteder? tænker jeg så. Jamen, i øjeblikket kender jeg kun til, at DSB har nogle værksteder, og det har Arriva vel også, og lokalbanerne har sikkert også nogle værksteder.

Jeg tænker selvfølgelig straks, for jeg er paranoid på det her område, at nå, ja, DSB står over for at skulle købe nye tog, og i den forbindelse opererer de med muligheden for, at leverandøren af de nye tog selv skal kunne forestå noget værkstedsvirksomhed, og så gør man det klart på den måde. Det er jo ikke en udvikling, Enhedslisten bryder sig om, må jeg ærligt indrømme, og det er derfor, jeg er sådan lidt skeptisk, men også i tvivl om, hvad jeg egentlig skal stille op med det her haløj.

Jeg kan forstå, at man vil give plads til, at der kan arbejdes for kommuner og Vejdirektoratet og for den sags skyld også andre, som der står. Det er så ikke arbejde, der udføres for en jernbanevirksomhed eller en infrastrukturforvalter, og så er det, jeg tænker: Hvad skal de på det danske jernbanelinjen? Der kan sikkert godt opstå en situation, men hvorfor kan det ikke omfattes af, at DSB, Arriva, Banedanmark og lokalbanerne lejer sig ind, hvad de vel egentlig har gjort indtil nu?

Jeg synes ikke, der er for meget plads på det danske skinnenet i forvejen, og jeg er helt klar over – det kan jeg jo læse – at selv om der skal tildeles kanaler, og det er så i øvrigt noget, Banedanmark gør, så opstår der jo forsinkelser i togtrafikken rundt omkring. Hvis man så har nogle kontrakter med nogle private firmaer om, at de skal gøre noget inden for en bestemt tid, fører det så til erstatningskrav mod Banedanmark, fordi man f.eks. ikke kan overholde den tidsfaktor, man har forudskikket, fordi det er Banedanmark, der står for kanalerne? Det kan godt være, at det er et fuldstændig tænkt eksempel, men alligevel.

Ærligt talt er jeg lidt skeptisk over for at slippe alle mulige firmaer med eget certifikat løs på jernbanelinjen, hvilket man jo godt kan høre. Men omvendt er jeg også med på, at hvis arbejdet bliver lettere af det, og vi er i den situation, vi efterhånden er, med en masse private entreprenører på området, så er man selvfølgelig også nødt til at tilpasse sig det.

Ja, det er så mine noget forvirrede og ikke særlig klare bemærkninger til det her lovforslag.

Kl. 16:31

Kl. 16:28 (Ordfører)

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Vi siger alligevel tak til ordføreren. Og den næste er fru Christina Egelund, Liberal Alliance.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Lovforslaget her har til formål at fjerne en barriere, som hindrer bestemt virksomheder i fleksibelt at udføre deres erhverv. Det giver nemlig certificerede virksomheder mulighed for at køre på jernbanen, også når de ikke udfører opgaver for en infrastrukturforvalter eller jernbanevirksomhed.

Generelt stiller offentlige myndigheder, vi, alt for mange forhindringer i vejen for erhvervslivet, og det er virkelig noget, der hæmmer væksten. Det skal være lettere at drive virksomhed i Danmark, hvis vi skal blive et rigere samfund, og det skal vi. Derfor er det godt, at ministeren med det her lovforslag tager fat på det arbejde, der er, med at få fjernet nogle af de her forhindringer.

Med de ord skal jeg meddele, at Liberal Alliance støtter lovforslaget.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Nikolaj Amstrup, Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Som det er blevet sagt af andre ordførere, giver forslaget hjemmel til at sikkerhedscertificere entreprenørvirksomheder, så de kan køre på jernbanen på eget ansvar, og det er vi som udgangspunkt meget positive over for. Men jeg blev dog også en smule bekymret over både hr. Kim Christiansens og hr. Henning Hyllesteds rundtossethed, da jeg af erfaring ved, at når d'herrer er rundtossede på transportområdet, er der som oftest et eller andet at komme efter. Jeg bed for mit vedkommende meget mærke i muligheden for, at dette kunne give nogle begrænsninger for mindre virksomheder i forhold til forsikringer og måske omkostninger til certificering, som mindre virksomheder ikke ville have mulighed for at honorere.

Med de bekymringer, som jeg er sikker på at vi tager med og får gravet dybt i under udvalgsbehandlingen, kan Alternativet også støtte forslaget.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Ida Auken, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:30

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Det her er en helt logisk opdatering af loven i forhold til virkeligheden, så arbejder med at udbygge og vedligeholde jernbanerne kan foregå bedst muligt. Der er stort set ingen høringssvar, og de få, der er, tager kun godt imod forslaget. Det er en helt fredelig og naturlig opdatering, og Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak, det var en præcis udlægning. Så er det hr. Carl Valentin, SF. Værsgo.

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Mange tak. Forslaget til ændring af jernbaneloven omhandler § 11, der beskriver virksomheders mulighed for at blive sikkerhedscertificeret til at køre på banen under eget ansvar. Lovændringen vil betyde, at virksomheder, der er certificeret efter paragraffen, kan få mulighed for at køre på banen, også selv om de ikke udfører opgaver for en infrastrukturforvalter eller en jernbanevirksomhed.

Lovforslaget virker umiddelbart fornuftigt nok, og jeg vil bestemt ikke afvise, at SF kan bakke op om det. Det er dog afgørende for os, at der kommer klarhed om de sikkerhedsmæssige ting, som Dansk Metal sætter fokus på i sit høringssvar. Hr. Henning Hyllesteds havde også flere betænkeligheder ved lovforslaget, som jeg deler. Vi vil derfor tage det op i den kommende udvalgsbehandling.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Og så er vi nået til transport-, bygnings- og boligministeren. Værsgo.

Kl. 16:31

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for det. Og tak til ordførerne for den positive modtagelse af forslag om ændring af jernbaneloven. Forslaget har til formål at forbedre forretningsmulighederne for de virksomheder, der er sikkerhedscertificeret til selv at køre på banen på eget ansvar efter lovens § 11. Det kunne f.eks. være entreprenørvirksomheder. Lovforslaget vedrører ikke jernbanevirksomheder som DSB, Arriva eller DB Cargo, der transporterer passagerer eller gods.

Som det er i dag, må en virksomhed, der er certificeret efter § 11, kun selv køre på banen, når virksomheden udfører opgaver for enten en infrastrukturforvalter eller en jernbanevirksomhed. I alle andre tilfælde er virksomheden tvunget til at betale en jernbanevirksomhed for at transportere virksomhedens materiel, da virksomheden ikke selv må køre på banen, medmindre virksomheden udfører opgaver for en infrastrukturforvalter eller en jernbanevirksomhed.

Helt konkret betyder begrænsningen, at en virksomhed, som er certificeret efter § 11, ikke selv må køre på banen, når virksomheden udfører opgaver eksempelvis for en kommune eller for Vejdirektoratet. Virksomheden må heller ikke selv køre på banen, når virksomheden alene skal fra A til B, f.eks. når virksomheden skal fra en afsluttet opgave til dér, hvor virksomheden skal påbegynde en ny opgave. Dette sker, på trods af at virksomheden har brugt tid og penge på at blive sikkerhedscertificeret til selv at køre på banen, og på trods af at virksomheden er underlagt de samme sikkerhedsmæssige regler som den jernbanevirksomhed, der skal transportere virksomhedens materiel.

Jeg foreslår, at begrænsningen fjernes. Jeg foreslår, at en virksomhed certificeret efter § 11 får mulighed for at køre på banen, også når virksomheden ikke udfører opgaver for en infrastrukturforvalter eller en jernbanevirksomhed. Herved forbedres virksomhedens forretningsmuligheder, da virksomheden bliver fri for at betale en jernbanevirksomhed for at transportere virksomhedens materiel, når den ikke udfører opgaver for jernbanevirksomheder eller infrastrukturforvaltere.

Jeg ser frem til den videre behandling her i Folketinget, og jeg står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte opstå i den forbindelse. Tak for ordet.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transport-, Bygnings- og Boligudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget

Det sidste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til taxilov.

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 04.10.2017).

Kl. 16:34

Forhandling

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første i rækken er fru Mette Reissmann, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Tak for det. I februar i år indgik et bredt flertal bestående af regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, SF og Socialdemokratiet en bred aftale om en ny taxilov, der skal træde i kraft den 1. januar 2018, og resultatet af den aftale er det forslag, som vi førstebehandler i dag.

Ønsket om en modernisering af taxibranchen har været meget stor fra en bred kreds af aktører. Det har for Socialdemokratiet været afgørende at skabe mere konkurrence i taxibranchen. Det sikrer vi helt konkret ved at afskaffe antalsbegrænsningen, sådan at der fra 2018 til 2020 årligt frigives 500 nye tilladelser, og efter de 3 år afskaffes antalsbegrænsningen helt.

Derudover afskaffer vi også den geografiske begrænsning, og på den baggrund øger vi i antallet af vogne, mens det bliver lettere at drive taxivirksomhed. Det kommer også i sidste ende forbrugerne til gode.

Taxibranchen skal nu også til at vænne sig til at tænke som virksomhedsledere og forretningsfolk og ikke bare som vognmænd, der kører med en tilladelse, der skal afleveres, når man ophører som vognmand. Nu skal man også til at tænke strategisk, investere med omtanke, og i øvrigt skal der måske også stilles krav indadtil i organisationen.

Vognmændene bliver introduceret til det nye begreb universaltilladelse. Tanken er, at vognmanden har mulighed for at anvende tilladelsen til forskellige former for kørsel. Vognmanden kan således lave en aftale med et kørselskontor om udførelse af taxikørsel, men han eller hun kan også vælge at udføre kørsel for et taxi- eller trafik-selskab. Det åbner mulighed for, at kørselskontorerne kan lave fleksible aftaler med vognmanden, der f.eks. ønsker at køre taxi lejlighedsvis, når der er brug for ekstra kapacitet.

Helt grundlæggende sikrer vi med det her forslag, at aktørerne på taximarkedet får nogle klare spilleregler, hvor det for Socialdemokratiet har været afgørende at sikre, at der betales skat af chaufførernes indtægter, og at taxikørsel foregår på gode løn- og arbejdsvilkår med respekt for den danske arbejdsmarkedsmodel.

Vi sikrer også, at salg af kørsel til private kunder skal ske gennem et kørselskontor. Kørselskontoret skal dermed tage et større an-

svar for, at der er styr på skattebetalingerne. For at understøtte dette viderefører vi ligeledes kravet om taxametre og sædefølere. Derved mener vi at vi bedst muligt kan sikre fair konkurrence, effektiv skatteinddrivelse og forbrugerbeskyttelse. Det styrker endvidere forbrugerbeskyttelsen, at der oprettes en klageadgang, og at chauffører også skal gennemføre en godkendt chaufføruddannelse og udvidet køreprøve.

Med aftalen lukker vi altså ikke døren – vi lukker ikke døren – for teknologiske landvindinger, da aftalen slår fast, at yderligere digitalisering af branchen fortsat skal være mulig. Eksempelvis bliver det muligt på forhånd at beregne en pris for en taxitur, hvilket interesserede forbrugere kan benytte sig af.

Debatten om taxiloven, og det er ikke nogen hemmelighed, har været meget præget af Uber, og i den forbindelse er det jo vigtigt for mig at sige, at Socialdemokratiet ikke er modstander af Uber og ny teknologi. Vi insisterer til gengæld på, at aktører på taximarkedet skal konkurrere på lige vilkår, og at alle taxichauffører skal betale skat, og det skal teknologiudviklingen til enhver tid kunne understøtte.

Derfor er det selvfølgelig utrolig vigtigt at sige, at vi er åbne for også at skulle diskutere det her fremadrettet, i takt med at de evalueringer, der er lagt ind i loven, forekommer.

For at sikre en taxilov, der sikrer god service i hele landet, stilles der også færre krav til kørselskontorerne i landdistrikterne, mens det også bliver muligt for kommunerne at købe sig til taxiudlejninger, og kombineret med ophævelsen af antalsbegrænsningen skulle dette gerne medføre flere vogne i hele landet, så vi mener også, at landdistrikterne er dækket ind i den nye lov. I byerne har der til tider været en udfordring med at dække den efterspørgsel, der jo er.

Fremover er der mulighed for at øge kapaciteten, der vil sikre et større udbud af taxier, som vil give bedre kundebehandling, mindre spildtid og bedre økonomi. Og jeg er med på, at det kræver tilvænning for nogle vognmænd, at de kan flytte vognene rundt, alt efter hvor kunderne og opgaverne er. Men jeg tror på, at det nok skal kunne lade sig gøre.

Det er også intentionen, at den nye taxilov skal sikre flere handicappede biler, da det igennem indførelsen af en universaltilladelse bliver muligt både at køre almindelig taxikørsel og handicapkørsel. Det er vi særlig glade for. Det bliver derved lettere at bygge en forretning op med handicapkørsel, når man kan kombinere det med almindelig taxikørsel. Derudover bliver alle chauffører uddannet i at hjælpe gangbesværede, handicappede m.v.

Fremtidens kørselskontorer bliver herre i eget hus, og det betyder, at et kørselskontor kan smide den vognmand ud, der nægter at leve op til den aftalte service. Og for at sikre, at den nye taxilov efterleves, hæver vi også med lovforslaget bødeniveauet, sådan at spændet bliver fra 5.000 kr. for mindre forseelser til 35.000 kr. for alvorlige forseelser. Det er vurderingen, at det vil have en præventiv effekt i forhold til at sikre, at loven overholdes.

Sidst, men ikke mindst, skal loven evalueres tre gange, første gang efter 1 år, og her får vi allerede lejlighed til at se på, om udviklingen i taxibranchen i forhold til kunderne og samfundet og inden for branchen som sådan er gået som forventet.

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at den nye taxilov er svaret på de udfordringer, som branchen står over for.

På den baggrund bakker Socialdemokratiet op om lovforslaget og ser frem til udvalgsarbejdet.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:40

Henning Hyllested (EL):

Jeg skal bare høre: Man erkender vel – det kan jeg også høre på ordføretalen – at her finder en deregulering og liberalisering sted af erhvervet, og det er så med det formål at skabe øget konkurrence i taxibranchen. Men er det ikke rigtigt, at den konkurrence først og fremmest ville blive i byerne, hvor der er noget at køre med, og at i og med man ophæver antalsbegrænsningen og den geografiske begrænsning, vil man opleve, at taxierne søger ind til byerne i stort tal og selvfølgelig især på de tidspunkter, hvor der for alvor er noget at køre med, altså fredag aften, lørdag aften, eller når der er begivenheder osv. osv. Betyder det ikke, og er Socialdemokratiet slet ikke nervøse for, at der vil opstå en usund konkurrence mellem alt for mange taxier i byerne, og altså en konkurrence, som nødvendigvis vil blive på løn og arbejdsvilkår, især på de vilkår, der hedder, hvor længe man skal køre for at opretholde en ærlig indkomst som taxichauffør, som taxivognmand?

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Mette Reissmann (S):

Det her lovforslag er jo et resultat af langvarige diskussioner i den kreds af partier, der har medvirket til at lave aftalen, der danner baggrund for lovforslaget. En af de ting, der har været drøftet, og hvor Socialdemokratiet selvfølgelig har lagt meget stor vægt på, at man skulle være påpasselig, var, at der ikke må finde hverken skattesnyd eller social dumping sted. Vi er ikke interesserede i at skulle øge, man kan sige antallet af working poor blandt taxichauffører. En af de ting, vi bl.a. har tænkt os, er jo selvfølgelig at følge udviklingen nøje, både hvad angår udviklingen af konkurrence i landdistrikterne, men også hvordan det kommer til at forme sig i byerne, og i særdeleshed hvordan det er, vi kommer til at håndtere de her forskellige problemer, som hr. Henning Hyllested adresserer.

Så til spørgsmålet om, om jeg er nervøs for, hvorvidt det fuldstændig er ulidsiggørsligt, vil jeg sige: Nej, det er jeg ikke. Jeg deler ikke den nervøsitet, som hr. Henning Hyllested udtrykker, men jeg er meget opmærksom på problemstillingen. Derfor ser jeg også frem til, at vi høster de erfaringer og i øvrigt tager det op til drøftelse i aftalekredsen, når det er, den første evaluering skal forekomme.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:42

Henning Hyllested (EL):

Erfaring fra andre lande siger jo, at når man først slipper rigtig mange løs på det her marked, og der bliver jo altså også en lidt nemmere adgang for både chauffører og vognmænd til at blive henholdsvis chauffører og vognmænd, det ligger jo i det, og når man så samtidig ikke sætter noget loft over antal tilladelser og heller ikke har nogen geografisk begrænsning, kommer der rigtig mange til erhvervet. Der kommer også mange for lige at prøve at se, om det nu går, og efter kort tid viser det sig så, at det ikke går. Så fiser man ud af erhvervet igen, men man har måske været med til i mellemtiden at presse lønniveauet og niveauet for arbejdsvilkår.

Det er jo den erfaring, der også er gjort i andre lande, ikke mindst i Sverige. Jeg ved godt, at man i Sverige totaliserede, og nu er man i virkeligheden på vej tilbage. Og jeg ved godt, at der i den her taxilovgivning er forsøgt sat nogle forskellige ting ind, men jeg vil sige, at jeg synes måske, at man skulle have bygget på den eksisterende

ende taxilovgivning og så stille og roligt, hvad skal man sige, liberalisere den.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Mette Reissmann (S):

Jeg kender jo godt hr. Henning Hyllesteds synspunkter på de her ting qua det forhold, at hr. Henning Hyllested deltog i nogle af diskussionerne, før man besluttede sig for at forlade kredsen. Men jeg vil så igen understrege, at vi er opmærksomme på de problemstillinger, og netop af samme årsag er de her evalueringer lagt ind. Vi ønsker ikke svenske tilstande. Det har vi hele tiden gjort meget klart ikke er det, vi har til hensigt. Men omvendt har vi også lyttet til taxibranchen og til de interessenter, som er knyttet til den, og i særdeleshed også til kunderne, både erhvervskunder, men også private kunder, om, hvilket ønske de har haft til en modernisering, og det har været nødvendigt at skulle modernisere. Og man har ikke skønnet, og det mener Socialdemokratiet heller ikke, at det har været tilstrækkeligt at bygge videre på den eksisterende lov. Der måtte det til, som nu er det, vi behandler i dag.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i rækken, og det er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Man kan jo sige, at nogle nok vil sige, at det er en skidt dag, men jeg vil sige, at jeg synes, det er en god dag, når vi nu førstebehandler den taxalov, som vi vel efterhånden har brugt et par år på at nå frem til at blive nogenlunde enige om. Sådan er det jo altid, når man laver et forlig, så må man give, og man må tage. Dansk Folkeparti er nu rigtig godt tilfredse, for vi føler mest, vi har taget i den her sag. Men det har været en svær øvelse, fordi man skulle tage rigtig mange hensyn i forhold til at liberalisere sådan en lovgivning. Man skulle tage hensyn til stort set alle. Der er dog en enkelt, som jeg ikke har taget så meget hensyn til. Men jeg synes alligevel, vi har fået en taxalov, vi har fået en liberalisering, som også var ønsket, i hvert fald af visse dele af branchen, og som jeg også personligt synes var nødvendig. Vi kan ikke blive ved med at køre med hest og vogn, vi er simpelt hen nødt til også at tilpasse os samfundet og den udvikling, der sker. Bl.a. synes jeg, at det, at man nu kan drive sin virksomhed i selskabsform, er en enorm styrke, og at man kan spare op i sin virksomhed. Men hvis man omvendt starter en taxaforretning, risikerer man altså ikke hus og hjem, hvis man nu skulle mislykkes med foretagendet.

Så er der hele landtaxaproblematikken. Den har vi i Dansk Folkeparti været rigtig bekymret for, men jeg synes, vi alligevel har fået lavet nogle ting, som jeg håber kan dæmpe op for det, men det er klart, at vi skal være meget vågne i den her fase frem mod en evaluering. Jeg er tilfreds med, at jeg ved, at Landdistrikternes Fællesråd og Dansk Taxi Råd har lavet et samarbejde, hvor de selvfølgelig kigger meget kritisk på, hvordan det udvikler sig ude i landdistrikterne.

En af de ting, som jeg ikke synes vi lykkedes med, var hele OST-problematikken. Der er nogle elendige løn- og arbejdsvilkår på det marked, ikke mindst afstedkommet af at kommuner og regioner bruger laveste fællesnævner, når de skal bruge transport. De kan ikke få det billigt nok, og det går altså ud over det, fordi det desværre er et marked, der er ramt af en vis lovløshed i forhold til overenskomster. Vi mindes alle L 118, hvor vi jo sad i en stor rundkreds og diskutere-

de, om vi kunne skabe nogle ordentlige løn- og arbejdsvilkår for den her sektor, og det endte så med ikke at lykkes, fordi 3F blokerede for det. Så det er blot til almen viden, at det er 3F, der sådan set bærer ansvaret for, at der er elendige forhold rent lønmæssigt for den her branche. Vi håber at få det løst, men det lykkedes ikke i den her taxalovgivning, og det ærgrer mig.

En anden ting, vi heller ikke nåede så frygtelig langt med, er hele flexproblematikken. Flex taxa var jo ment som en ting, der skulle virke de steder, hvor man nedlagde busruter, men i dag er det nærmest blevet sådan en dør til dør-funktion, men til en tiendedel af, hvad det koster at tage en taxa. Det er i øvrigt betalt af kommunekassen og af skatteborgernes penge. Den ordning er Dansk Folkeparti ikke tilfreds med i den nuværende form, så vi havde håbet, at vi også kunne komme nærmere en løsning på det.

Men alt i alt synes jeg, vi har fået en taxalov, der frem for alt skaber lige og fair konkurrence, og en taxalov, hvor der ikke er plads til fustentaster, lykkeriddere og pirater som f.eks. Uber. Men der er også masser af andre pirater i den her branche. Det har vi opnået, og det var også det, der var formålet med taxaloven, nemlig at vi gav hvervet nogle muligheder, samtidig med at vi har fået skabt en lige og fair konkurrence.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Der er et par ordførere, der ønsker at stille korte spørgsmål. Hr. Henning Hyllested, Enhedslisten, er den første.

Kl. 16:48

Henning Hyllested (EL):

Hr. Kim Christiansen er jo rigtig glad for den del af taxilovgivningen, som gør, at man nu kan danne selskaber. Men er hr. Kim Christiansen slet ikke nervøs for den tendens, som vi har set alle mulige andre steder, hvor man, om jeg så må sige, kapitaliserer en hel branche, et helt erhverv, og hvor vi får et indtog af udenlandske taxisel-skaber og kapitalfonde, som vi jo har set det i Sverige, hvor kapitalfonde har sat sig på en stor del af taximarkedet, hvilket har ført ringere service med sig langt hen ad vejen i forhold til det at bestille en taxi og for den sags skyld også på prisniveauet?

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:49

Kim Christiansen (DF):

Nej, det er jeg egentlig ikke så bekymret for, for jeg tror, at den risiko så rigeligt bliver opvejet af, at en lille vognmand, som gerne vil starte for sig selv – måske ude i et distrikt, hvor der ikke er så stor kundetæthed, men for den sags skyld også i storbyerne – kan starte det her f.eks. som en IVS. Det koster 1 kr. Så man kan sige, at han kan starte en virksomhed i selskabsform og altså ikke skal ind og smide hus og det hele ind som en risikodækning, hvis det nu mod forventning ikke rigtig skulle gå godt med den her forretning. Så jeg tror, at der er gevinster ved det. Dem, der så lykkes med det, kan jo opbygge en egenkapital, og ja, kan de sælge den videre til en kapitalfond, så er det ikke noget, der ville gøre mig noget.

Kl. 16:50

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:50

Henning Hyllested (EL):

Det er vel også et af de problemer, der er med det her. Man lempet jo adgangen til at kunne få en tilladelse, både som vognmand og som

chauffør. En af mine betænkeligheder – den vil jeg da høre om hr. Kim Christiansen deler – er netop, at vi nu får en masse, ja, jeg har kaldt dem lykkeriddere hen ad vejen og pirater, og hvad vi ellers kan finde på at benævne dem, ind i branchen. De prøver den lige af, for nu er det blevet nemmere at komme ind, og så prøver de den lige af, og det gik så ikke, og så trækker de sig ud igen. Og i mellemtiden har man ligget og kørt på nogle vilkår på et niveau, som ligger langt under niveauet for de vilkår, vi trods alt kender, og som er generelle i dag for taxachauffører. Er hr. Kim Christiansen ikke nervøs for, at det er det, der bliver udviklingen, sammenholdt med at vi altså får de her store selskaber, kapitalfonde, som i virkeligheden kommer til at dominere? Og vi vil formentlig komme til at se udbredelsen af de såkaldte arme og ben-firmaer, de såkaldte vognmænd, som jo i realiteten ikke er det.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:51

Kim Christiansen (DF):

Jeg er ikke bekymret, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, i forhold til taxibranchen. Der, hvor min bekymring kunne ligge i forhold til lykkeriddere og nogle, der vil hurtigt ind og hurtigt ud, kunne være i forhold til OST-tilladelser, altså at drive den form for kørsel, hvor man byder ind på vognløb – det ved vi jo begge – med 220 kr. i timen. Der har vi jo i forvejen set en masse lykkeriddere gå ind på det der marked. Det fik vi desværre ikke løst med den her taxilovgivning. Men i forhold til selve det at starte en taxivirksomhed er jeg ikke bekymret, for man skal altså alligevel investere nogle penge i form af kameraer, taxameter, sædefølere, alt muligt udstyr osv. osv., og også en ordentlig bil af en vis kvalitet, der opfylder miljøkrav osv. Så jeg synes, at vi har fået sat en klods i i hvert fald med hensyn til det der med, at man bare kunne købe sådan en gammel Opel Kadett på nettet, og så kunne man ligge og køre taxi og så i øvrigt lade være med at betale skat af det. Det har vi fået lukket for. Så jeg er ikke så bekymret.

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Næste spørger er hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:52

Rasmus Prehn (S):

Først og fremmest vil jeg gerne sige mange tak til hr. Kim Christiansen for det meget gode samarbejde, vi har haft, i forbindelse med udarbejdelsen af den her taxalov. Der er jo ikke nogen tvivl om, at med den her lov får vi sikret, at der netop er miljø- og klimakrav til de her biler. Vi får også sikret, at der fremadrettet også skal være skattebetaling i taxabranschen, og det er helt afgørende. Derfor er vi i Socialdemokratiet glade for, at vi har haft det her tætte samarbejde med Dansk Folkeparti på det her område.

Men der er alligevel noget, der skurrer lidt i mine ører, når jeg hører hr. Kim Christiansen tale her, nemlig at hr. Kim Christiansen giver udtryk for, at det er 3F's skyld, at der er et område her, hvor det nærmest er Wild West og der ikke er nogle ordentlige vilkår. Er det ikke korrekt, at Socialdemokratiet faktisk havde fremsat et lovfor-slag her i Folketinget, hvor vi lagde an til, at man skulle reetablere retstilstanden fra før NORTRA-dommen, og at hvis det var sådan, at Dansk Folkeparti havde villet ordnede forhold på det her område og havde stemt for vores forslag, så havde vi været nogle af de her problemer kvit nu? Så Dansk Folkeparti kunne have gjort en forskel ved at stemme ja til vores forslag. Er det ikke korrekt?

Kl. 16:53

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.
Værsgo.

Kl. 16:56

Kim Christiansen (DF):

Det er fuldstændig korrekt. Og det er lige så korrekt, at hvis ikke den socialdemokratiske regering havde rullet det forslag tilbage, som bl.a. Dansk Folkeparti sammen med den tidligere Venstre-regering havde været med til at lave, om, at der kun skulle kunne være én OST-tilladelse for hver taxitilladelse, så havde vi slet ikke haft den her diskussion. Men der blev man jo skræmt af regionerne i forhold til DUT-krav og sådan noget. Så der har været forskellige bevæggrunde bag, at vi har reageret, som vi har.

Når vi ikke ville stemme for Socialdemokratiets forslag, var det jo, fordi vi altså ikke er sat i verden for at give al magt til LO og de røde fagforeninger. Og nu skal vi ikke diskutere L 118 – det er jo ikke det, det handler om i dag – men der handlede det netop om, at der skulle *alle* være med ved bordet, også de gule fagforeninger, og så de gule arbejdsgiverforeninger. Det ville 3F ikke være med til, og derfor brød de forhandlinger jo sammen, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn, og det synes jeg er beklageligt. Jeg ved, at vi to har et varmt ønske om at få de forhandlinger genoptaget, og så kan vi måske få alle til at bide sig lidt i tungen og så få det her op at stå – vi har haft masser af deputationer om det – ikke mindst til glæde og gavn for alle de mennesker, der går derude og arbejder til en på papiret fornuftig løn, men hvor man så bare har dobbelt så mange timer som dem, man får løn for. Og vi skal jo have sådan noget stoppet.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:55

Rasmus Prehn (S):

Nu var det altså ikke sådan, at det alene skulle være de røde fagforeninger, som hr. Kim Christiansen siger, men de mest *repræsentative* fagforeninger – dem, der er mest populære, dem, der tegner flest overenskomster, og dem, der har de rigtige vilkår. Det var jo det, der skulle gælde. Og hvis vi kan finde frem til det, er vi fra socialdemokratisk side glade, og så må vi samarbejde om det. Og jeg håber også, at hr. Kim Christiansen vil tage imod en udstrakt hånd fra Socialdemokratiet om at fortsætte det samarbejde i forhold til at få sikret ordentlige vilkår på det her område, også når det gælder at sikre rimelige regler i forhold til de her OST-tilladelser. For der er et gedefarvandet derude, hvor der er urimelige vilkår, og det skal vi prøve at få rettet op på. Så jeg vil gerne opfordre til, at vi fortsætter samarbejdet om at få det løst.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:55

Kim Christiansen (DF):

Det er fuldstændig korrekt, at det var formuleret som »de mest repræsentative«. Men det må vi jo så også bare sige er 3F på det her område, og der vil vi ikke give dem et monopol. Længere er den egentlige ikke.

Men til det sidste vil jeg sige, at vi fremadrettet gerne samarbejder med Socialdemokratiet og med alle andre partier, som vi kan lave nogle fornuftige aftaler med.

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Der er nogle fødsler, der går let, næsten ligesom at smutte en mandel, og så er der andre fødsler, som er meget sværere. Og vi må nok sige, at det lovforslag, vi behandler her i dag, har haft lidt af en svær fødsel. Det er i hvert fald noget, der har været længe undervejs. Vel 4-5 år, mindst, har vi nok diskuteret det her. Jeg har selv deltaget i et utal af taximøder rundtomkring i landet. Vi har længe erkendt, at der var behov for at modernisere taxiloven, et behov for at få liberaliseret tingene, få fjernet unødvendige barrierer, få fjernet gamle stive regler osv., få en ny dynamik ind i erhvervet, få en effektivisering til gavn for både erhvervet, men så sandelig også for kunderne.

Derudover har det været et vigtigt mål for Venstre at sikre en fair konkurrence i erhvervet. Det er en væsentlig del af liberal politik netop at sikre fair konkurrencevilkår, så ingen kan snyde på vægten, men man konkurrerer inden for nogle fair rammer, og så er det også vigtigt mål, at vi sikrer en god taxidækning, både i byerne, men så sandelig også på landet. Også på det her punkt ønsker vi et Danmark, der hænger sammen.

Det har været en svær fødsel. Det har bølget frem og tilbage, men vi fandt jo sammen den 9. februar i år om en meget bred aftale, og der vil jeg gerne kvittere for de øvrige partier, der er med i den aftale, og kvittere til ministeren for, at det netop er lykkedes at lande en bred aftale. Det er vigtigt, fordi den brede aftale gør, at der bliver stabilitet på området, at der bliver vished, i stedet for at det er sådan noget, der bliver ændret, hver gang man skifter regering.

Nu får vi stabilitet. Det betyder ikke, at det her er støbt i beton, for vi er jo netop blevet enige om, at det her skal evalueres. Der skal være en evaluering allerede efter 1 år og efter 3 år og efter 6 år, og det er jo, fordi vi godt ved, at der formentlig bliver behov for nogle justeringer af det, vi har lavet her, når vi nu ser, hvordan det fungerer ude i virkelighedens verden. Der er det jo sådan, at hvis man står med et kort og kigger ud over terrænet og der ikke er overensstemmelse, ja, så er det altså terrænet, der passer. Sådan er det også i den her virkelighed. Og derfor: Hvis den her lov, som svarer til kortet, ikke rigtig passer med virkeligheden, så må vi justere. Det skal vi politikere ikke holde os for gode til.

Men det, det drejer sig om her, er altså, at vi fjerner nogle barrierer. Vi indfører en universaltilladelse, som udstedes af styrelsen, så det er ikke længere kommunerne, der udsteder nogle taxibevisninger, da vi ophæver antalsbegrænsningen efter en overgangsperiode på 3 år – jeg synes, det er godt, at der er en overgangsperiode – således at erhvervet kan tilpasse sig de nye forhold, og den geografiske begrænsning ophæves også. Det er jeg sikker på bliver til stor gavn for både kunderne og for branchen.

Så har det været vigtigt, at vi har en indsamling af data i forbindelse med taxikørsel. Det er jo primært, fordi vi vil sikre, at der betales skat af det her. Vi gider ikke at have sort kørsel i det her land. Det er praktiseret meget i udlandet. Der tror jeg ikke at det er alting, der bliver opgivet til skattevæsenet. Men det gider vi ikke her i Danmark, så det er vigtigt, at vi har den her elektroniske indhentning og opbevaring af data, som også er et væsentligt element i lovforslaget.

Det har også været vigtigt, at der er en tryghed for kunderne. Det er derfor, vi går ind og stiller vandelskrav. Det er derfor, vi har nogle uddannelseskrav til chaufførerne, og der synes jeg at vi er landet på et fornuftigt niveau. Det er noget, vi har drøftet meget under forhandlingerne, nemlig hvor vi skulle lande det her. Jeg synes, at vi er

landet på et ganske fornuftigt niveau. Men det, der er helt centralt, er altså, at alle kommer til at betale skat. Der bliver ordnede forhold på området.

Så er der et par punkter, hvor der har været udtrykt en del bekymring. Det kan vi også se af hørings svarene. Det er f.eks.: Hvad vil det her nu betyde for landdistrikterne? Vil det blive sådan, at samtlige taxaer nu flokkes inde i byerne som fluer om en sukkermad, og så er man ligeglad med at køre ude i landdistrikterne? Det er da selvfølgelig en bekymring, man kan have ude i landdistrikterne, men vi har også indbygget nogle elementer, der gør, at vi imødekommer den bekymring. For det første gør vi det altså nemmere at drive et kørselskontor ude i landdistrikterne. Der er markant lavere kapitalkrav, og det er jo netop i erkendelse af, at det skal være lettere at etablere sig ude i landdistrikterne.

Et andet punkt, jeg synes er vigtigt, er, at hvis det viser sig, at der er en given kommune, hvor der er forholdsvis langt mellem husene, ikke rigtig er nogen taxidækning med den her liberalisering, ja, så får kommunalbestyrelsen altså en mulighed for at udbyde kørslen i et givent område. Det kan være for hele kommunen, eller det kan være i en del af kommunen, hvor der er et problem. Og det er jo helt naturligt, for det er jo også kommunen, der bestiller musikken, når vi taler om den kollektive busdrift ude i kommunen.

Kl. 17:01

Det er også kommunen, der bestiller musikken, når vi taler flex-ture, der jo er sat i verden for at erstatte de store tomme busser, der har kørt rundt i mange år i mange dele af landet. Som min gode kollega Kim Christiansen var inde på, er der nogle steder, hvor det med flex-turene nok er gået over gevind, når man efterhånden kan bruge dem til at køre på diskotek med midt om natten – der gik ikke nogen busser. Men ellers er flex-ture en rigtig god idé, fordi det ikke er fornuftigt, at der kører store busser rundt.

Men alt det der samles jo hos kommunen. Det er også kommunen, der bestiller den offentlige servicetrafik, som jo også påvirker taxaerhvervet. Hvis kommunen vælger at udvide sin offentlige servicetrafik i meget store pakker, og der måske så er nogle langt væk i det regionale trafikelskab, der byder på det, jamen så er det klart, at det så bliver lidt sværere for den lokale vognmand i den forbindelse at få noget kørsel og eksistere. Derfor er det naturligt, at det er kommunen, der udstyres med den her mulighed, fordi det er der, det samles. Det er på det kommunale niveau.

Jeg tror på, at det her vil være med til at sikre en fornuftig dækning. Men hvis det skulle vise sig ikke at være tilfældet, så er vi klar til at justere. Det er derfor, jeg er glad for, at vi har den evaluering allerede efter et år. Det er vi enige om er meget centralt. Det vil være et kernepunkt. Faktisk er vi enige om partierne imellem, at der bør nedsættes et udvalg nu, der fokuserer og nøje følger, hvordan det her nu fungerer i landdistrikterne. Det vil jo så være et oplæg til, hvis vi skal justere noget efter et års tid.

En anden ting, som vi evaluerer efter et år, er jo den teknologiske udvikling. Den går rivende stærkt, og hvad betyder det, der kommer ny teknologi hele tiden? Giver det anledning til nogle ændringer og yderligere moderniseringer? Det kunne det meget vel gøre, men lad os se, hvordan udviklingen er. Det er også noget af det, vi følger nøje.

Alt i alt synes jeg, at vi har fundet en rigtig god balance med den her taxilov. Vi får ordnede forhold på området, vi får en fair konkurrence, vi får ny dynamik og ny fleksibilitet til gavn for kunderne og erhvervslivet, og det tror jeg på ender op med, at vi får et større udbud af biler, og at vi får en bedre service, bedre kvalitet, men hvis det skulle vise sig, at vi tager fejl, så er vi klar til at justere på tingen, når vi har haft det første år med den her nye lov.

Venstre støtter lovforslaget, og jeg skulle hilse fra Det Konservative Folkeparti lige, at det gør de også. Tak.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er nogle korte bemærkninger, og den første er fra Henning Hyllested.

Kl. 17:04

Henning Hyllested (EL):

Jeg er rigtig glad for, at hr. Kristian Pihl Lorentzen opererer med muligheden for, at man kan tage fejl, og at man så kan rette ind. Det er jo et sundt og godt udgangspunkt. Men i begyndelsen af ordførertalen sagde hr. Kristian Pihl Lorentzen, at der var sådan et almindeligt bredt ønske i branchen om, at der nu skulle ske noget, og at vi i bund og grund skulle have en helt ny taxilov. Det er godt nok ikke min erfaring, og jeg ved ikke, om vi har snakket med de samme mennesker. Jeg er faktisk af den opfattelse, at det her først og fremmest er et ønske, som er opstået i dele af det københavnske taxierhverv, især fordi man jo i København har de meget, meget store taxivognmænd, og det er i høj grad et ønske hos dem. Når jeg er kommet sådan rundt i provinsen – og det gør jeg jo dog meget, og jeg kører meget med taxa i provinsen – synes jeg ikke, at det er et udtalt ønske derfra, at der skal ske noget drastisk, som jeg jo altså mener at den nye taxilov er. Kan hr. Kristian Pihl Lorentzen genkende det, som jeg her siger om den erfaring, jeg har, eller har vi besøgt to forskellige verdener?

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er også kommet en del rundt i provinsen – faktisk bor jeg derude – så jeg ved godt, at der er delte meninger om det her. Det er der ofte, når vi taler om noget nyt. Og der er selvfølgelig nogle, der er nervøse for, hvad det her nu betyder, og som siger, at nu gik det lige så godt, og at de har kørt sådan i 25 år. Men med den udvikling, der er sket i vores samfund, er vi altså også nødt til at få taxierhvervet med i en modernisering, og derfor er der da helt klart nogle, der ser spørgsmål her og er bange for, hvad det her bringer. Og det er også derfor, jeg siger, at hvis det viser sig, at det bringer noget ubehageligt med sig, som vi ikke ønsker fra politisk side, må vi være klar til at justere.

Men jeg tror på, at det her bliver rigtig godt. Men jeg ved godt, at der er nogle derude, der er bekymrede, og det er også derfor, at vi på tværs af partierne bl.a. siger: Lad os nu se, hvordan det fungerer i landdistrikterne, og om de tiltag, vi har indbygget, er tilstrækkelige, og ellers må vi jo justere på det. Men jeg er godt klar over, at det jo ikke er alle, der er superbegeistrede for det her. Men sådan er det. Hver gang man laver noget forandring, er der nogle, der bygger læghegn, og andre, der bygger vindmøller.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:06

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er ikke, fordi jeg synes, jeg har oplevet – ude i provinsen, hvor vi begge kommer fra – at der har været en modvilje mod, at der skulle ske noget nyt eller man skulle være med på udviklingen. Jeg oplever egentlig heller ikke, at taxibranchen sådan i vidt omfang har haltet bagefter. I diskussionerne her de sidste par år har jeg tit selv brugt eksemplet med den her app, som Uber pludselig introducerede. Jeg har i lang tid haft apps på min telefon fra 4x35 og fra Esbjerg

Taxa og fra Aarhus Taxa, og hvad det hedder alt sammen. Og de kunne gøre nøjagtig det samme som Ubers app kunne, og jeg kunne også rate chaufføren, og jeg skal give dig, skal jeg. Altså, det er jo ikke, fordi der på den måde har været en modvilje i branchen mod at være med. Det, man måske har været imod, er selvfølgelig den her meget drastiske disruption, som jeg mener finder sted nu i branchen, med i den grad at åbne op for tilladelser og ikke at sætte begrænsninger for tilladelser og dermed give plads til mange, mange flere vognmænd i en – efter min mening – usund konkurrence.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen det er også derfor, jeg synes – for det er jo en ny situation, der opstår – at det er godt, at vi har en overgangsperiode på 3 år, så man netop kan nå at tilpasse sig. Jeg synes også godt, at jeg vil kvittere over for branchen for, at man netop har taget ny teknologi til sig, altså apps osv. Det er jo i rivende udvikling. Men det, jeg synes er helt centralt her – og det vil jeg tro at Enhedslisten også hilser velkommen – er, at vi får ordnede forhold. Nu er det sådan, at for dem, der vil leve af at tjene penge på at køre med andre mennesker – og det er rigtig godt, at der er nogen, der vil det – er der nogle retningslinjer, som de må leve op til, og som er ens for alle. Det tror jeg er rigtig godt.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:08

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil da også gerne benytte lejligheden til at takke Venstres ordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, for det konstruktive samarbejde, der har været på det her område, i forhold til at få en moderne taxalovgivning, men også en lovgivning, der sikrer, at der bliver betalt skat på det her område, og at der bliver klima- og miljøkrav til bilerne. Det er positivt.

Hr. Kristian Pihl Lorentzen giver udtryk for, at det her flextrafik er ved at gå lidt over gevind, og at der er nogle eksempler derude på, at folk bruger det i stedet for en taxa. Det lyder jo rimelig foruroligende, men kan hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke bekræfte, at vi rent faktisk spurgte specifikt ind til det her rygte i forbindelse med forhandlingerne, og at vi fik tal, der viste, at langt, langt det meste flex-turskørsel altså foregik på steder, hvor der var nedlagt en bus, eller hvor folk skulle bruge det til hospitalskørsel og den slags, altså ikke som erstatning for en taxa? Kan hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke bekræfte det?

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:09

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, det kan jeg bekræfte, og jeg vil gerne gentage, at grundlæggende synes jeg, at flextrafik er positivt der, hvor det går ind og erstatter de tomme busser, som kørte rundt. Det var dyrt, og det var ikke særlig miljøvenligt, at der kørte store tomme busser rundt. Så grundlæggende er flextrafik rigtig godt. Men der er altså stadig væk nogle enkelte kommuner, hvor jeg synes det er gået over gevind, når man for skatteydernes penge begynder at køre rundt med unge mennesker til diskotek midt om natten. Det er ikke meningen med det, synes jeg.

Men jeg respekterer det kommunale selvstyre, og derfor er det jo op til kommunerne at gøre det, hvis de vil bruge pengene på det der. Jeg synes bare ikke, det er fornuftigt. Men det er også derfor, kommunerne skal forholde sig til, at hvis man gør det der, bliver det jo svært for de almindelige taxavognmænd at leve, når der kører sådan nogle flexbiler rundt med skatteydertilskud i bagdelen.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:09

Rasmus Prehn (S):

Så tror jeg, vi er helt enige. Altså, det er jo ikke det, der er meningen med flexkørsel, og det er heller ikke noget, der er særlig udbredt på det her område. Og hvis det er, er det, fordi der er nogle kommuner, der specifikt har valgt det, og det kan man så tage stilling til her i forbindelse med kommunalvalget.

Det virkelige problem på det her område er jo nok nærmere nogle af de OST-biler, der kører rundt derude, hvor der er uorganiseret arbejdskraft, hvor der er løndumping, og hvor der er meget tvivlsomme arbejdsvilkår. Vil Venstre være med til at sikre nogle spilleregler på det her område, så vi ikke har de her nærmest wild west-agtige forhold, der gør sig gældende i nogle af de her biler, hvor folk ikke får en ordentlig løn, og hvor de skal køre solen sort for overhovedet at tjene en månedsløn?

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:10

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg synes, at alle, der udbyder en eller anden opgave, skal tænke sig godt om inden, og hvis en kommune eller en region skal have udbudt noget kørsel, er det jo op til dem at fastsætte nogle krav til det. Da vi eksempelvis udbød bygningen af Femernforbindelsen, stillede vi netop nogle sociale krav om, at der skulle være lærlingepladser, og alt muligt andet. Det gjorde vi fra statens side. På tilsvarende måde bør man selvfølgelig, når man som kommune og region udbyder noget, forholde sig til den slags. Og hvis man får nogle priser ind, som er ufattelig lave, så man kan se, at det kan de næsten ikke eksistere for, må man jo forholde sig til det politisk derude. Det kan vi ikke gøre herinde. Det er derfor, vi har de lokale og regionale folkevalgter.

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen for dagens storslåede indsats. Vi går videre til hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Som bekendt valgte Enhedslisten at holde sig ude af aftalen om en ny taxalovgivning, men vi var med i stort set hele forhandlingsforløbet. Det gjorde vi, fordi det efter vores mening lykkedes at liberalisere erhvervet i en helt unødigt grad, og det skal ses i lyset af, at vi faktisk mener, at den eksisterende lovgivning ville være det bedste udgangspunkt for at foretage helt klart nødvendige ændringer, men slet ikke i det omfang, som vi nu er havnet på. Vi mener, at den hidtidige foreningsstruktur kombineret med en lovgivning, der sikrede et gennemreguleret erhverv, faktisk har bevist sin duelighed og været medvirkende til, at vi i dag har et erhverv – det tror jeg alle erkender – der er sundt og altovervejende befolket af vognmænd og

chauffører, der gør, hvad de kan, for at få et ærligt udkomme af arbejdet med at transportere personer.

Altså, vi tror ikke på, at det, vi står med nu, er et bredt ønske i branchen. Jeg var inde på det i et af mine spørgsmål, og jeg har direkte henvist til, at vi ikke tror, at det, man nu åbner op for, nemlig – hvad skal man sige – muligheden for kapitalisering af erhvervet og muligheden for selskabsdannelser og sådan noget, er et bredt ønske. Vi har i hvert fald en klar frygt for, at de allestedsnærværende kapitalfonde nu vil gøre deres indtog i taxibranchen, for det har de gjort alle mulige andre steder, så hvorfor skulle de ikke gøre det i Danmark? Og det synes vi faktisk ikke er positivt i forhold til den måde, det foregår på i dag.

Det lykkedes faktisk transportministeren, man kan næsten sige i ly af diskussionerne om Uber, at komme igennem med en efter vores mening helt uhørt liberalisering og deregulering af et velreguleret erhverv. Så mens alle var optaget af ikke at give plads til Uber i den nye lovgivning – det var vi også i Enhedslisten meget optaget af, men det var efter vores mening i virkeligheden afklaret, næsten inden vi kom i gang med forhandlingerne – så trillede der altså en efter vores mening historisk deregulering igennem. Det er jo slet ikke noget dårligt politisk håndværk fra transportministerens side, men det var bare ærgerligt, at det egentlig kun var Enhedslisten, der sådan for alvor havde øje for den problematik.

Vores største anke og der, hvor vi ser den største fare i forbindelse med det her lovforslag, er selvfølgelig, som jeg har nævnt, antalsbegrænsningen, som ophæves, og det, at den geografiske begrænsning ophæves. Vi tror, at det giver en usund konkurrence i byerne, hvor kunderne jo først og fremmest er, og vi er ikke sikre på, at vognmænd og chauffører kan være sikre på, at de overhovedet kan opretholde en tilstrækkelig indkomst. Og vi tror på, at erhvervet vil blive præget af chanceryttere – og konkursryttere for den sags skyld – som lige skal prøve, om det går, og som så ellers forlader erhvervet efter kort tid, når de opdager, at det ikke gik. Det er efter vores mening et realistisk scenarie med de her lempede adgangskrav, man indfører nu, hvor det bliver nemmere at blive både chauffør og vognmand.

Så er der hele spørgsmålet om overenskomstbestemmelsen. I det her lovforslag er det så indskrevet i § 10. Det er det helt uafklarede spørgsmål, som jo også har betydning for både godskørselsloven og busloven, fordi det stort set er de samme formuleringer, man opererer med der. Derfor er det helt afgørende at få en afklaring på det, og det efterspørges også i en stribe høringsvar, herunder fra Transportgruppen og DI Transport, men det giver lovforslaget jo altså ikke. Det er noget, vi i Enhedslisten er meget optaget af, og det var derfor, vi i forhandlingsforløbet i flere omgange efterlyste en løsning, men vi gjorde det såmænd også inden. For den nuværende retstilstand, som jo er defineret af højesteretsdommen af 4. februar 2015, er ganske enkelt helt uholdbar.

Hvis man er i tvivl om det, kan man bare se på, hvordan det har udviklet sig til det rene wild west på området for OST-tilladelser, som jo bruges i flextrafikken. Jeg synes, det er uforståeligt, at ministeren, når han nu har chancen, ikke skærer igennem og én gang for alle får lavet en formulering, der genopretter retstilstanden fra før højesteretsdommen, hvilket jo alle beder om.

3F har foreslået en formulering i deres høringsvar, DI Transport henviser til det protokollat, som er indgået med 3F ved overenskomstforhandlingerne til brug for en formulering. Der er cirkulæret om arbejdsklausuler i det offentlige, hvor der er en formulering, som meget ligner ILO-konventionens formulering om, at man skal være sikret løn, herunder særlige ydelser, arbejdstider og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til i kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmar-

kedsparter – i det her tilfælde altså i Danmark – som gælder for hele det danske område. Det er også den, som ATAX henviser til.

Så altså, hvorfor bliver der ikke skåret igennem her? Man kunne næsten tro, det var ministerens ønske at bevare de nuværende uholdbare forhold, hvor alt flyder, og hvor der gives helt uholdbare bud på 215-220 kr. i timen i flextrafikken. Det er også meget sigende i den forbindelse, at såvel de almindelige bemærkninger som bemærkningerne til § 10 og høringsnotatets bemærkninger er meget, meget kortfattede – for nu at sige det meget mildt. Og det får mig til at tro, at ministeren må anse det for en hvepserede, og at den gældende § 5, stk. 5, derfor blot videreføres i det nye lovforslags § 10, i stedet for at ministeren sætter sig sammen med de største aktører i erhvervet og får sat tingene på plads.

Nå, jeg har vist overskredet min tid. I et så omfattende lovforslag er der meget, jeg gerne ville have kommenteret, men det tillader tiden ikke, så jeg ser frem til en endog særdeles grundig udvalgsbehandling.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en lille ekstra mulighed, idet der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn. Værsgo.

Kl. 17:17

Rasmus Prehn (S):

Nu har jeg rost de øvrige kolleger for de gode forhandlinger og sådan noget, og så synes jeg, at selv om hr. Henning Hyllested og Enhedslisten valgte ikke at være med til sidst, skal hr. Henning Hyllested have lidt ros, for det var faktisk et meget godt forløb, vi havde under de her forhandlinger, hvor Enhedslisten ved at være med i forhandlingerne på mange måder var med til at trække i en rigtig positiv retning og komme med konstruktive indspil. Så jeg synes sådan set, at Enhedslisten skulle overveje, om ikke generelt man skulle være mere realpolitisk og være med i nogle af de her ting, for der kommer nogle gode resultater ud af det.

Så siger hr. Henning Hyllested, at han ikke anerkender det her med, at der generelt i branchen skulle være et ønske om den her lovgivning. Det er jo helt op til hr. Henning Hyllested selv at fortolke det, men kan hr. Henning Hyllested ikke bekræfte, at Dansk Taxi Råd og 3F, som jo er dem, der organiserer henholdsvis taxavognmændene og så chaufførerne, sådan set har udtalt sig positivt, altså at den her lov er et skridt i den rigtige retning?

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Henning Hyllested (EL):

Jo, det sidste kan jeg bekræfte, altså at DTR og også 3F har udtalt sig sådan. Det er helt klart min opfattelse, at DTR i høj grad taler på vegne af den københavnske taxabranche, som jeg sagde. Det finder i hvert fald ikke opbakning blandt nogen af de taxaforeninger, jeg har snakket med ude i provinsen. Det er også rigtigt, at 3F bakker op om det her, og jeg må ærligt indrømme, at det forstår jeg simpelt hen ikke, for mine drøftelser med mange af 3F's tillidsmænd på det her område har vist, at de er voldsomt bekymret for den stigende konkurrence, der vil opstå, ikke mindst i byerne, hvor taxaerhvervet jo er udbredt, og hvor man har de mange medlemmer. Så hvorfor man i Transportgruppen i 3F, det er endda min egen gruppe, er endt med at bakke op om det her, forstår jeg ikke. Det kan jeg helt åbent sige.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Rasmus Prehn (S):

Det kan jo være, fordi det er et skridt i den rigtige retning i forhold til den underminering, der var lagt op til, hvor det var ren wild west, der var alternativet. Det kunne jo være derfor. Men kan hr. Henning Hyllested ikke være enig i, at det, der skal til, er så, at vi får taget det næste skridt i forhold til at få retableret retstilstanden fra før NOR-TRA-dommen, så vi får de mest repræsentative overenskomster til at gælde på det her område, og så vi sikrer, også når regioner og kommuner laver udbud, at man opererer med en eller anden form for social klausul? Vi hørte jo nærmest Venstres ordfører ikke bruge ordet social klausul, men det var lige før, han sagde, at man må stille nogle krav op, som sikrer, at der er ordentlige vilkår. Er det ikke den her retning, vi skal gå i for at sikre – i hvert fald på det her OST-tilladelsesområde – at der kommer mere skik på tingene, for der er altså steder, hvor den måde, det fungerer på, simpelt hen ikke er acceptabel?

Kl. 17:19

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Henning Hyllested (EL):

Jo, det er jeg helt enig i, og jeg gjorde også meget ud af i min ordførertale at sige, at det her er et udestående problem, og jeg synes, det er ærgerligt, at man ikke benytter en ny taxalovgivning til at tage hul på det her. Jeg er meget enig i, at så længe det flyder, som det gør, kunne man jo rette op på noget af det, netop ved at trafiksselskaber, regioner og kommuner stillede krav om sociale klausuler i deres udbud. Det gør de for norges vedkommende i dag, og nogle steder fungerer det faktisk godt, og der er ved at komme kontrolmekanismer op at køre, også drevet frem af bl.a. 3F. Men der er stadig væk store områder, Midttrafik, Sydtrafik, som jo afviser at have noget med det at gøre, og de vil ikke supplere deres udbud med sociale klausuler. Så jo, helt klart er det det største udestående problem, vi har i øjeblikket.

Kl. 17:20

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Henning Hyllested for dagens indsats, og velkommen til fru Christina Egelund, Liberal Alliance.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak, formand. Det glæder mig, at vi i dag behandler en liberalisering af taxaerhvervet i Danmark, for det er en liberalisering. Den geografiske begrænsning ophæves, så man kan køre taxa i hele landet, hvis man får en tilladelse. Der indføres én type tilladelse for erhvervs-mæssig persontransport i biler; antalsbegrænsningen ophæves, så danskerne vil få bedre mulighed for at få fat i en taxa, og det er tiltrængt; kunderne vil få mulighed for at aftale en fast pris med deres taxachauffør – alt sammen tiltag, som gør det lettere for de enkelte vognmænd og chauffører at drive deres virksomhed, og som vil gøre det til en bedre oplevelse at være taxakunde i Danmark.

Det er vist ikke nogen hemmelighed, at vi i Liberal Alliance gerne var gået endnu videre i liberaliseringen af lovgivningen. Vi så gerne, at man havde givet nye former for taxakørsel lettere muligheder for at operere i Danmark. Vi glæder os dog over, at også de nye virksomhedsplatforme med vedtagelsen af det her lovforslag er tættere på at kunne operere i Danmark, end de har været tidligere.

Så samlet set er der kun en lille dråbe malurt i det liberale bæger, for overordnet set er det et rigtig godt, liberalt lovforslag, som vi behandler, fordi det giver borgerne og erhvervet nye muligheder. Det

ophæver en række begrænsninger, og det styrker konkurrencen på taxamarkedet til gavn for alle. Liberal Alliance støtter lovforslaget.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 17:23

Kim Christiansen (DF):

Det var fru Christina Egelunds bemærkning om, at med det her lovforslag var man trods alt kommet tættere på, at nye virksomheder, nye teknologier kunne operere i Danmark. Så er der noget i forslaget, jeg ikke har læst. Jeg ved ikke, hvordan man kan nå til den konklusion.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Christina Egelund (LA):

Den konklusion når jeg – den opremsning, som også er i min tale – ved at vi jo fjerner nogle forhindringer og vi liberaliserer markedet, og det tror jeg også ordføreren sagde i sin egen tale, og generelt gør det lettere og mere fleksibelt at drive taxavirksomhed i Danmark. Så i forhold til det udgangspunkt, man har, før det her lovforslag vedtages, får vi trods alt et mere liberalt marked, et marked, hvor det vil være lettere at etablere sig, også for nye typer af virksomhedsplatforme.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:24

Kim Christiansen (DF):

Jeg er enig så langt, at der jo kommer en nemmere adgang til tilladelser. Men vi er jo også enige om, at der stadig væk er en taxalov, at der er nogle krav, der skal opfyldes. Så det her med platforme, som vi lige hørte til allersidst, er jeg ret sikker på ikke er en del af det her. Så er det, fordi Liberal Alliance prøver at tale noget op, som de ikke fik igennem i forhold til loven, og det er selvfølgelig helt legitimt, men der vil jeg bare ligesom få det manet i jorden – der er altså ikke her tale om nemmere adgang for nye platformsøkonomier. Der er en reguleret branche, og der nogle krav til at kunne køre taxa i Danmark. Så er det klart, at for dem, der vil det, er der kommet en nemmere adgang – det er rigtigt.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Christina Egelund (LA):

Jeg skal bekræfte det, som hr. Kim Christiansen siger, altså at vi ikke med det her lovforslag afskaffer taxaloven. Der vil stadig væk være en regulering på det her marked, og det synes jeg også jeg anerkendte i min ordførertale. Det, jeg bare siger, og som jeg glæder mig over, er, at vi med den her lov liberaliserer markedet, og det gør det jo alt andet lige mere fleksibelt, både for nye operatører, men jo også for de nuværende operatører på markedet at fungere og drive en mere fornuftig forretning. Og det synes jeg grundlæggende er rigtig sundt.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn (S):

Tak til fru Christina Egelund for at være med her i debatten. Nu er det jo ikke sådan, at vi har haft det held at have fru Christina Egelund med i de forhandlinger, der har været, om taxalovgivning. Der har vi jo haft glæde af partifællen hr. Villum Christensen. Men det er jo glædeligt, at Liberal Alliance, som ellers virkelig har kørt en kampagne for, at vi sådan set bare skulle have fuldstændig wild west-forhold på det her område, har været med til at tage ansvar for en lovgivning, der sikrer, at der skal betales skat, og at der skal være miljø- og klimakrav i de her taxabiler. Det vil jeg gerne kvittere for – det er jo positivt, at man kan gå konstruktivt ind og være med i det.

Alligevel vælger fru Christina Egelund at åbne for, at det er ærgerligt, at der ikke er plads til nogle af de her nye spændende firmaer. Og det er jo ikke sådan, som også vores fremragende ordfører, fru Mette Reissmann, var inde på, at vi er imod ny teknologi, det kan vi sagtens se for os, men kan fru Christina Egelund ikke anerkende, at et af de problemer, der har været med bl.a. Uber, er, at der ikke rigtig har været nogen af de steder, hvor de har fungeret, hvor der er blevet betalt skat, og at der faktisk er sket det, at i store byer som New York og London og Paris har man valgt at dømme dem ude, fordi der ikke var tilstrækkelig styr på det med skattebetalingen, og at det derfor er rigtig godt, at vi her i Danmark har fået en lov, der har mere styr på de her ting?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Christina Egelund (LA):

Jamen indledningsvis vil jeg sige tak for anerkendelsen af, at vi jo så endte med at finde hinanden til sidst. Det kan jeg tage en meget lille del, faktisk ingen del af æren for. Jeg er her som stedfortræder for hr. Villum Christensen, som spørgeren jo også så rigtigt siger.

Jeg ved ikke, hvad det er for nogle westernfilm, hr. Rasmus Prehn har set, det er i hvert fald ikke de samme, som jeg har set. For i de westernfilm, jeg har set, er det sådan nogle scenarier med cow-boyer og indianere, der skyder efter hinanden på salonen, og det er ikke ligefrem den retstilstand, som vi i Liberal Alliance havde forestillet os på taxamarkedet. Så jeg ved ikke helt, hvad det er for nogle westernfilm, hr. Rasmus Prehn kender, som jeg ikke kender. Men vi taler jo her om velkendte uenigheder, og det er også noget af det, som har gjort, at det har taget noget tid at finde hinanden på det her område. Det ikke nogen hemmelighed, og det har vi heller ikke lagt skjul på i mit parti, at vi gerne ville liberalisere mere end det, man har gjort, men derfor glæder vi os selvfølgelig over de gode liberale skridt, som tages med det her lovforslag. Og så kan jeg jo bare bekræfte, at vi selvfølgelig er et parti, der mener, at enhver virksomhed, der opererer i Danmark, skal betale den skat, som man nu har bestemt de skal.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Rasmus Prehn (S):

Jamen jeg er rigtig glad for den her sidste pointe om, at man selvfølgelig skal betale skat, når det er, at man kører taxa. Det er derfor, at

Kl. 17:25 der også er lavet det lovforslag, som vi behandler her. Og så vil jeg gerne understrege, at den her metafor om wild west altså ikke refererer til cowboyer og indianere, lasso og tjubang, men simpelt hen til en eller anden form for lovløshed, hvor det er rent anarki og der ikke er nogen regler, og jeg synes lidt, at Liberal Alliance i noget af det, de fik sagt i forbindelse med den her debat, lød, som om de hellere ville have et anarkistisk samfund end et retssamfund. Og der er jeg glad for, at man så alligevel har valgt her til sidst at indskibe sig i en lov, der sikrer, at vi fortsat har et retssamfund på det her område også.

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:28

Christina Egelund (LA):

Jeg er da glad for, at hr. Rasmus Prehn ikke har set westernfilm, hvori indianerne kørte rundt i Uber, for det lød egentlig meget sjovt, og så ville jeg da være gået glip af noget spændende. Altså, vi vil ikke det vilde vesten på det her område, og det mener jeg heller ikke det er at tale det åbent i en dagsordenen, hvor man ser positivt på nye teknologier. I min optik er Uber en fremragende virksomhed. Det er der også et stort antal danskere der synes, for ellers havde de formentlig ikke downloadet appen og været glade for at benytte sig af den, noget, som mange af os jo også gør, når vi rejser i udlandet. Så det er jo et spørgsmål om at finde en regulering, som giver mening i forhold til de enkelte lande.

Men det giver ikke mening med den der fuldstændig blanke afvisning af, at man ser positivt på f.eks. en virksomhed som Uber eller andre, som jo danner nye virksomhedsplatforme på baggrund af moderne teknologi. Så jeg synes, at nok kan hr. Rasmus Prehn beskylde os for at ville det vilde vesten, men på den anden side synes jeg også, at man i debatten måske har været lidt rigeligt optaget af at skulle befinde sig i 1950.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:29

Henning Hyllested (EL):

Det var sådan set de sidste bemærkninger, som fik mig lidt op af stolen her. For jeg bliver pludselig i tvivl om, hvorvidt det er Liberal Alliances eller fru Christina Egelunds opfattelse, at det faktisk er godt med et gennemreguleret, nej, lad os sige et velreguleret erhverv, hvor der bliver stillet krav til aktørerne og i dette tilfælde til vognmænd og til chauffører. Der stilles ikke bare nogle kapitalkrav om, at de skal komme med så og så mange penge for at kunne komme til at køre, men der stilles også krav til uddannelse, krav til vandel og krav i det hele taget. Er det bl.a. ikke det, der har været med til at sikre, at vi i dag trods alt står med et erhverv, som er gennemreguleret, og som også er et godt og sundt erhverv, hvor der i princippet faktisk ikke er plads, selv om de findes inden for alle erhverv, til alle mulige mærkelige banditter, som jeg plejer at kalde dem?

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:30

Christina Egelund (LA):

Jamen der er nok ikke nogen tvivl om, at reguleringsiveren, når det kommer til erhvervspolitik, ikke er den samme i Liberal Alliance, som den er i Enhedslisten. Altså, i nogle af de politiske regimer, som

minder mere om det, Enhedslisten abonnerer på, end det, Liberal Alliance abonnerer på, er der bare rigtig mange dårlige eksempler på, at det går rigtig galt, når man fra statens side vil overregulere eller direkte styre forskellige liberale erhverv. Derfor er det min grundindstilling og Liberal Alliances grundindstilling, at erhverv skal have lov til at operere så frit som muligt og selvfølgelig kunne gøre det inden for nogle lovgivningsmæssige rammer, som giver mening. Vi er jo ikke anarkister i Liberal Alliance. Men det er godt for borgerne, når markedet får lov at råde så frit som muligt.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:31

Henning Hyllested (EL):

Men lige præcis det emne, den branche, vi snakker om, taxierhvervet, har jo indtil nu været et af de meget regulerede erhverv. Og jeg er helt med på, at Liberal Alliance havde nogle andre krav til en ny taxilov, som man ikke kom igennem med, og det er fair nok, det er sådan, det er politisk. Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om man synes, at den hidtidige lovgivning og de hidtidige reguleringer af erhvervet har ført til, at taxierhvervet i dag er usundt. Jeg sagde i mit første spørgsmål, at det synes jeg bestemt ikke det er. Jeg sagde også i min ordførertale, at vi tværtimod står med et gennemsundt erhverv. Tidligere, da det var mere frit, hvis vi går 20 eller 30 år tilbage, var det fyldt med banditter, og der blev snydt, så det drev, inden for branchen.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Christina Egelund (LA):

Jamen lad mig sige det sådan, at hvis vi i Liberal Alliance syntes, at status quo var rigtig godt og sundt, tror jeg, spørgeren sagde, ville vi jo ikke have lagt os i brechen for at lave noget om. Det ville vi ikke have gjort. Vi kan bare se, at en af konsekvenserne af den nuværende regulering f.eks. er, at det i det her efterår eller siden i sommer har været ret vanskeligt at opdrive en taxa i København, specielt på nogle tidspunkter af døgnet. Vi har set den københavnske hotelbranche råbe vagt i gevær i bekymringen for, at de ikke kunne yde den service at skaffe deres kunder en taxa. Det er konsekvensen af for streng regulering, og det kan man godt abonnere på, hvis man er til den slags, men det er vi ikke.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Christina Egelund for dagens indsats, og velkommen til hr. Nikolaj Amstrup fra Alternativet.

Kl. 17:33

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Mange tak. Forslaget her er blevet grundigt gennemgået af alle aftalepartierne, som vi jo ikke er en del af. Jeg har desværre ikke deltaget i forhandlingerne, men selv hvis jeg havde, så havde jeg nok ikke stemt for forslaget. Det, at vi behandler et forslag til en taxilov og kalder det en taxilov, det, at det er en ren branchelovgivning, er vel også i virkeligheden sigende for, hvad vi i Alternativet mener er grundlæggende galt med lovforslaget, nemlig at det er et lovforslag, der lovgiver for nutiden og i høj grad for fortiden, men desværre ikke særlig meget for fremtiden. Og det er slet ikke, fordi jeg ikke mener, at taxikørsel bliver en del af fremtiden. Det tror jeg i allerhøjeste

grad at den gør. Faktisk tror jeg, at det bliver en langt mere integreret del af de måder, vi transporterer os rundt på, et slags led i kæden for at komme fra A til B i mobility as a service, men et fleksibelt led, der kan se ud på rigtig mange forskellige måder, alt efter hvor, hvornår og hvem der har behovet for transport.

Jeg så da gerne et led, der så lidt mere ud som en endnu mindre og mere miljøvenlig bil, som en fællesejet bil, som en bil, der på tidspunkter af døgnet, hvor der ikke var brug for den til taxikørsel, lavede noget ganske andet, og også for den sags skyld ultimativt som en selvkørende bil. Men det er desværre ikke den form for fleksibilitet og fremtidssikring, der bliver lagt op til med det her lovforslag. Kravene om den meget gammeldags teknologi som sædefølere, taxametre og fastmonterede kameraer er meget rigide, og de stopper reelt mulighederne for at bruge den teknologiske udvikling, som vi står midt i, på en konstruktiv og fremtidsorienteret måde. Alle de her funktioner kunne reelt udføres af en mobiltelefon, samtidig med at der automatisk blev indberettet skat, for selvfølgelig – og lad det være helt klart – mener vi naturligvis også, at ethvert firma, der opererer på dansk grund, skal betale ordentlig skat. Men det kunne den her teknologi jo netop også bruges til, nemlig at lave de her automatiske indberetninger, hvis ellers vi fik SKAT opdateret med en API, som kunne tage imod den.

Vi overlader på den måde mulighederne for at være teknologiske frontløbere til andre lande, og det mener jeg er en absolut fejltagelse og meget kortsigtet. Vi kunne lave en anden type lovgivning med en fleksibel overgang, der selvfølgelig skulle opretholde en god sikkerhed, men som også rent faktisk gav de etablerede udbydere på markedet mulighed for at udvikle sig i langt højere grad teknologisk og samtidig gav plads til nye og spændende løsninger på markedet for mobilitet.

Der er naturligvis også dele af lovforslaget, som vi er tilfredse med, f.eks. den større geografiske fleksibilitet og antalsbegrænsninger, men det er desværre ikke nok til at få os til at stemme for en lov, som vi i grundsubstansen opfatter ikke som visionær, men som reaktionær. Så Alternativet kan ikke støtte forslaget.

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er et par korte kommentarer, og den første er fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:36

Rasmus Prehn (S):

Jamen tak for det her alternative indslag. Det er jo interessant at høre. Noget af det, jeg fæstnede mig lidt ved, var Alternativets modstand mod kameraer i de her taxabiler. Det er sådan, at de her kameraer i taxaerne jo kom på som et obligatorisk krav, fordi der var mange situationer, hvor der skete voldelige overgreb i taxaer. Der var eksempler på voldtægt. Der var eksempler på, at også chaufføren blev voldeligt overfaldet. Derfor valgte man så at have den her overvågning, sådan at man kunne sikre, at folk kunne være trygge, både når de passede deres arbejde som chauffør, men også når folk blev kørt hjem alene i nattelivet og kunne blive udsat for overfald.

Er det en ny sådan retspolitisk alternativ linje, at der skal være frit slag for voldtægt og voldelige overgreb, og at vi derfor ikke skal have de her kameraer?

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:37

Nikolaj Amstrup (ALT):

Jeg tror, at hr. Rasmus Prehn ville blive noget overrasket, hvis jeg svarede ja til det spørgsmål. Og nej, det er det naturligvis ikke. Men

som jeg også sagde i min ordførertale, er de her ting mulige med f.eks. mobiltelefoner og andre ikkefastmonterede enheder. Der er en konstant udvikling i kamerateknologi og i øvrigt også i intelligent kamerateknologi, der identificerer, hvad der sker, og hvem der er på billederne. Så vi mener ikke, at det er nødvendigt med de her meget rigide regler i forhold til det, men at man også kan løse det med andre teknologiske muligheder.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:38

Rasmus Prehn (S):

Vi er jo helt med på, at man kan forestille sig alt i fremtiden. Ordføreren var også inde på, at vi får selvkørende biler, og på et tidspunkt får vi formentlig også flyvende biler, og det skal vi selvfølgelig være parat til, for det er der jo ikke nogen der er imod. Og hvis det kommer, må vi tage højde for det. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at i de modeller, der har været, hvor man alene har været app-baseret, har der ikke været nogen videoovervågningsfunktion, som har kunnet sikre chauffør og passagerer tilstrækkeligt, som videokameraet gør i dag? Kan Alternativet ikke bekræfte det?

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Nikolaj Amstrup (ALT):

Jo, og med fare for at love noget på virksomheders vegne er jeg helt sikker på, at det meget, meget hurtigt ville blive en del af app-udviklernes absolutte fokuspunkt, hvis det blev en del af en dansk lovgivning. Vi skal jo heller ikke undervurdere, at vi har muligheden for med lovgivningen at drive de her teknologier frem, og det er også i sammenhæng med, hvad jeg sagde, nemlig at vi kunne være teknologiske frontløbere på det her område.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Ida Auken fra Det Radikale Venstre.

Kl. 17:39

Ida Auken (RV):

Mange tak. Fra Radikales side deler vi sådan set Alternativets frustration over, at der er kommet meget teknologispecifikke krav med i det her. Men jeg skal bare forstå ordføreren rigtigt: Alternativet vil simpelt hen hellere beholde den eksisterende taxalovgivning?

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:40

Nikolaj Amstrup (ALT):

Vi er ikke glade for den eksisterende taxalovgivning. Vi mener blot, at forslaget her er så bremsende for den udvikling, der kunne have været, at vi har meget, meget svært ved at støtte forslaget.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:40

Ida Auken (RV):

Nu kan man sige, at der jo ikke er flertal i Folketinget for at fjerne de ekstra teknologikrav. Så det valg, man har som folketingspolitiker, er, om man vil have den eksisterende lovgivning, eller om man have den nye her, hvor man f.eks. giver mulighed for at lave fri etableringsret, altså lave selskaber, og hvor man ikke har den her kommunebegrænsning. Så det må jo forstås sådan, at hvis man stemmer imod det her lovforslag, er det eneste andet alternativ til det – undskyld ordvalget – den eksisterende lov. Så jeg kan næsten ikke forstå ordføreren på anden måde, end at man så hellere vil have den eksisterende lov end det, som vi politisk kan komme frem til i et demokrati, hvor der skal være flertal for tingene.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:41

Nikolaj Amstrup (ALT):

Det, der i vores øjne også sker med den nye lovgivning, er, at vi stopper udviklingen af den her lovgivningstype i minimum 1 år. Det er nok grundlæggende den største årsag til, at vi stemmer imod.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det hr. Kim Christiansen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:41

Kim Christiansen (DF):

Tak. Det, jeg egentlig bare lige ville høre til, var, at jeg kunne forstå på Nikolaj Amstrup, at når nu man ikke bruger den her iPhone og den her nye platform og økonomi, men i stedet for af hensyn til både chaufførers og passagerers sikkerhed har committet sig til noget så simpelt som et kamera og noget så simpelt som et taxameter, der i hvert fald med stor sikkerhed kan fastslå, at der har været en indtægt, og at der derfor skal betales noget skat, så lider vi nærmest et teknologisk tilbageskridt i forhold til resten af verden. Det er vel at male med en lige lovlig stor pensel, er det ikke det? Altså, vi forhindrer da ikke med det her nogen i at udvikle andre teknologier.

Jeg anerkender iPhonens glimrende egenskaber, den kan sikkert bruges til mange ting. På et eller andet tidspunkt kunne man måske forestille sig at den kunne overflødiggøre politikere. Men mener hr. Nikolaj Amstrup virkelig i ramme alvor, at det her er lig med et teknologisk tilbageskridt for Danmark?

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:42

Nikolaj Amstrup (ALT):

Det korte svar er ja. Vi mener, at det er lig med et teknologisk tilbageskridt, i og med at vi opretholder en teknologi, som på nuværende tidspunkt kunne gøres langt mere fleksibel. Teknologien er her, men vi vælger ikke at bruge den. Det betyder også, at vi, når vi sammenligner os med andre lande, naturligvis kommer bagefter i den udvikling.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:42

Kl. 17:45

Kim Christiansen (DF):

Jeg opfatter det som sådan en generel tilbagegang, fordi vi ikke bruger den her teknologi. Ja, det er nok muligt, men jeg tror ikke, man vil stoppe med at udvikle på det her, heller ikke i Danmark. Og jeg synes stadig væk, at det måske var lige at male med en lidt stor pensel at kalde det et teknologisk tilbageskridt, at vi committer os til det sikre og sikrer en fair og lige konkurrence på taxamarkedet, for det er det, vi har gjort ved at stoppe de her iPhonepirater.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:43

Nikolaj Amstrup (ALT):

Nu har jeg grundlæggende hverken noget godt at sige om iPhonepirater eller om andre pirater. Det er i vores øjne ikke det, det handler om. Der er jo heller ikke nogen grund til at ville gøre den teknologi, som allerede eksisterer, ulovlig, men ikke desto mindre kunne man godt give plads til en nyere teknologi.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:43

Henning Hyllested (EL):

Jamen altså, én ting er jo den her teknologiske udvikling. Den synes jeg også man skal give plads til, og den kan jeg nu heller ikke se at der ikke er plads til i forslaget til taxilov. Jeg har allerede i flere omgange skitseret, at taxibranchen faktisk allerede under den eksisterende lovgivning trods alt har fulgt med, og at jeg synes, at det her med at udråbe Uber til det helt nye og store i den her forbindelse i virkeligheden var lidt overdrevet. Men én ting er hele teknologien på taxiområdet, men noget andet – og det vil jeg gerne høre Alternativet om, for jeg kommer lidt i tvivl nu – er kravene til det at transportere rundt med fremmede personer.

Synes Alternativet ikke, at det faktisk grundlæggende er en rigtig god idé, at der bliver stillet nogle også skrappe krav til vognmænd og til chauffører for at kunne få lov til at ligge og fragte folk rundt, og at vi ikke får det regime, som Uber jo stod for, nemlig at det kunne gud og hvermand i virkeligheden gøre – altså at man rent faktisk skal have en tilladelse for at ligge og bedrive det her erhverv?

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:45

Nikolaj Amstrup (ALT):

Jo, naturligvis mener vi også, at der skal være krav både sikkerhedsmæssigt og miljømæssigt. Det, vi også gerne så – og nu ved jeg jo, at hr. Henning Hyllested også er interesseret i at få opfyldt mobilitetskravene ude i landdistrikterne – var bare, at man kunne være mere fleksibel på det her område. Hvis man forestillede sig, at en landsby havde en fællesejet bil, der ikke nødvendigvis var indrettet som en taxa, men levede op til nogle specifikke krav, så kunne de have en fleksibel løsning, som samtidig ikke krævede, at den her bil var en taxa hele tiden. Det er den type fleksibilitet, vi efterspørger.

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Henning Hyllested (EL):

Det er jeg meget enig i, og jeg mener faktisk også, at vi har åbnet op for den slags ordninger i forbindelse med den forligskreds, vi har om bedre og billigere kollektiv trafik, hvor vi har en pulje til støtte for kollektiv trafik i yderområderne, og hvor vi jo netop opererer med de her landsbybusser og muligheden for at etablere landsbybusser, som faktisk er efter det koncept, som hr. Nikolaj Amstrup efterlyser.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:46

Nikolaj Amstrup (ALT):

Tak. Ja, den type findes, og det er fantastisk, at det kan drives på frivillig basis. Det, der også kunne være interessant, var, hvis den kunne give nogle, om jeg så må sige, fleksible, selvskabte seniorjobs, altså også give en vis indtjening samtidig med fleksibiliteten i landdistrikterne.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Nikolaj Amstrup for dagens indsats. Og vi kan med glæde byde velkommen til fru Ida Aukén fra Radikale Venstre.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Ida Aukén (RV):

Endelig står vi her og førstebehandler en ny taxilov. Efter mange års debat er det endelig lykkedes at samle et flertal for en mere moderne og tidssvarende lov end den, vi kender. Loven er et udtryk for et kompromis mellem partierne her i Folketinget.

Radikale Venstre støtter loven, fordi vi mener, den er bedre end den gamle, men havde vi 90 mandater, havde vi også lavet loven anderledes. Det gælder især kravet om taxameter, som vi synes er forældet og gammeldags. Loven medfører til gengæld en række moderniseringer, som Radikale Venstre er glade for. Først og fremmest bliver der fri etableringsret. I dag bestemmer hver kommune, hvor mange taxaer der må være, og hvem der skal have en tilladelse, altså kan én person ikke starte sit eget firma. Taxa er det eneste erhverv, jeg kan komme på, hvor det gælder. Tænk, hvis man sagde til en tømrersvend, at han ikke måtte starte selv, fordi de eksisterende virksomheder ikke skal have konkurrence. Loven i dag er absurd og urimelig, og vi er glade for, at taxamarkedet gives fri.

I dag må man heller ikke drive taxa i selskabsform. Det er også en forkert og urimelig begrænsning, som forhindrer nytænkning og innovation. Loven fjerner den hindring, og det er vi glade for.

Endelig fjernes også kommunebegrænsningen. I dag må en taxavognmand kun køre i den kommune, man har fået tilladelsen i. Det er også mærkeligt. Loven gør det muligt at drive virksomhed i hele landet og ikke kun i én kommune. Det støtter Radikale Venstre også varmt.

Radikale Venstre ønskede, at miljøkrav og krav om uddannede chauffører blev fastholdt. Vi er glade for, at det også endte sådan. Det betyder, at den grønne overliger fortsat holdes højt.

I princippet kan deleøkonomi godt lade sig gøre med den her lov, og den vil også kunne muliggøre, at vi tager nogle flere skridt i retning af mobilitet som en service. I dag kører en bil i gennemsnit 5 pct. af tiden, og det vil sige, at 95 pct. af tiden holder en bil altså stille og er unyttig. Det vil da være langt bedre, at vi kan få flere biler ud at køre meget mere af tiden, og det er jo det, man kan, når man begynder at skifte over til et system, hvor man har mobilitet og altså

transport som det vigtige og ikke ejerformer, altså om man nu ejer sin egen bil.

Man kan med det her lovforslag godt bruge sin private bil til at køre taxa, men man skal installere et gammeldags taxameter, og det ærgrer os, men det var et ufravigeligt krav fra Dansk Folkeparti, SF, Enhedslisten og Socialdemokratiet. Et taxameter koster mange penge og er helt og aldeles umoderne. Vi synes, at man skulle have åbnet for andre teknologier, f.eks. apps. Taxameteret vil efter vores mening mest af alt gavne bestemte virksomheder og dermed mindske konkurrencen.

Argumentet for taxameteret er, at det sikrer skattekontrol. Skattekontrol er vigtigt, også for os, men taxameteret er ikke nødvendigt. Loven forpligter virksomhederne til at indberette til SKAT, og SKAT oversendte under forhandlingerne et notat med et forslag om at afsætte penge til mere skattekontrol på taxaområdet. Radikale Venstre synes, det havde været en vej at gå frem for at pålægge alle en gammeldags teknologi, som primært gavner bestemte aktører og gør det dyrere for mange at drive taxavirksomhed.

Til slut vil jeg også nævne OST-problematikken. OST står for offentlig servicetrafik og er kørsel med f.eks. skolebørn, handicappede og patienter. Her vælger man at stille helt andre krav, f.eks. stiller man her ikke krav om taxameter, og det betyder, at taxaer har svært ved at vinde udbuddene om offentlige opgaver, da de er for dyre. Og det er urimeligt over for taxaerne, synes vi. De partier, som har pålagt taxaer taxameteret, var ikke villige til, når det var det offentlige, der skulle betale de ekstra penge, det koster, at det også skulle gælde der, og det synes vi er en lille smule paradoksalt, for på den måde får man opretholdt forskellen mellem offentlig trafik og taxa, desværre.

Samlet set mener Radikale Venstre at den her lov er bedre end den nuværende, og derfor stemmer vi for, selv om vi håber at kunne få ændret den igen på et senere tidspunkt, så den bliver mere klar til en moderne virkelighed.

KI. 17:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Ida Auken. Der er et par korte bemærkninger, den første er fra hr. Rasmus Prehn.

KI. 17:50

Rasmus Prehn (S):

Jamen først og fremmest tak til fru Ida Auken for indlægget her. Vi er jo sådan set rigtig enige om, at det er meget bedre end det, der var, at det er et skridt i den rigtige retning, så det er positivt.

Det, der undrer mig lidt, er, at fru Ida Auken får det til at lyde lidt, som om der er en horde af maskinstormere, der bare har siddet og set sig sur på fremtiden og så er imod de her appbaserede løsninger, og det er jo ikke virkeligheden. Altså, sagen er den, at vi faktisk fik tjekket igennem, hvad det er, de her apps kan, og vi fik tjekket op på nogle af de lande, som har prøvet de her løsninger af. Og der kan vi se, at det simpelt hen ikke sikrer skattebetalingen tilstrækkeligt. Så det er jo ikke udtryk for en eller anden modstand imod en appbaseret løsning. Det er alene en modstand imod, at man ikke har den tilstrækkelige tryghed om skat. Og derfor har vi været enige om, at indtil vi med 110 pct. sikkerhed kan sige, at appløsningerne kan sikre skattebetaling, så kører vi videre med et taxameter.

I øvrigt er det ikke særlig dyrt. Er ordføreren klar over, hvad sådan et taxameter koster, inden det bliver skruet op til, at det er smadderdyrt?

KI. 17:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det får vi at høre nu, det er ordføreren.

Ida Auken (RV):

Tak for det. Altså, vi synes jo først og fremmest, at man kunne kigge på andre måder. Selvfølgelig kan man bruge en app langt hen ad vejen, hvis man tager nogle af de platforme, der er. Hvis vi forestiller os, at nu har man kaldt en taxa eller et andet køretøj via en digital platform, og vi så forestiller os, at nu aftaler chaufføren og personen lige, at de hopper af, så kan det selvfølgelig ses i gps'en, og det kan ses i de mobile pay-oversigter, som SKAT også har mulighed for at kigge i. Hvis man vil bruge pengene til skattekontrol, tror vi på, at man vil få en lige så sikker løsning og samtidig muliggøre, at folk ikke skal ud og købe de her taxametre.

Nu er jeg jo ikke transportordfører, men mit bud vil være, at prisen for et taxameter ligger omkring 10.000 kr., men det kan hr. Rasmus Prehn helt sikkert oplyse mig om. Han har sikkert dagsprisen.

KI. 17:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

KI. 17:52

Rasmus Prehn (S):

Nu siger fru Ida Auken, at I tror, at det kan lade sig gøre med en app. Det var der jo mange der troede i de her forhandlinger, og derfor hidkaldte vi eksperter på området, og vi indkaldte også erfaringer fra udlandet, og der var det altså bare sådan, at man ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne få garanti for, at der var styr på det med skatten, og det var derfor, vi valgte at lave den løsning, som vi har nu.

Kan man så forestille sig en løsning, hvor man kan kontrollere det i fremtiden? Ja, det kan man godt. Det er også derfor, at den her lov skal evalueres igen osv., og hvis det er, at man har en tilstrækkelig sikker appbaseret løsning i fremtiden, kan man introducere den. Og de billigste af de her taxametre, der er derude, kan man få for under 5.000 kr., så det er ikke sådan, at man bliver ruineret, hvis man skal etablere det her i sin bil, men til gengæld er vi helt sikre på, at der er styr på det med skatten. Man kan ikke bare slukke og koble af, nej, bordet fanger, og man skal indberette, når man har en kørsel, og så er der ikke nogen mulighed for at køre uden om fællesskabet ved ikke at betale skat.

KI. 17:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

KI. 17:53

Ida Auken (RV):

Nu var jeg i sagens natur ikke til den høring, da jeg ikke er ordfører på området, men min vurdering som it-ordfører er, at man selvfølgelig kan køre det over en digital platform og så samtidig se, når der bliver koblet af. Det har både virksomheden og SKAT en fælles interesse i, altså at se på mønstre, se på, om der kommer penge ind på Mobile Pay. Jeg tror faktisk, en app-løsning med skattekontrol oveni vil være en mindst lige så sikker løsning, om ikke endnu sikrere.

KI. 17:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det hr. Kim Christiansen – der ikke længere er i så godt selskab som før.

KI. 17:54

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Og nu skal jeg nok være sød, for jeg ved godt, at fru Ida Auken ikke er ordfører på det her område.

Indledningsvis kunne jeg forstå en ambition om, at hvis man nu fik 90 mandater, ville man ændre på det her. Og så er jeg straks meget mere rolig, for det tror jeg ikke kommer til at ske.

Nu har vi fået belyst det her med prisen på et taxameter. Og grunden til, at jeg tager ordet alligevel, er egentlig, at jeg godt lige vil mane den her myte i jorden, som bl.a. Det Radikale Venstre nu kommer med, og som Liberal Alliance og andre også er kommet med, om, at det er voldsomt dyrt at etablere sig som taxavognmand. Det er det altså ikke. Det koster det udstyr, som er i bilerne – den samlede pris på det. Det er altså ikke meget andet end fire vinterdæk og fire alufælge. Så det er ikke den her store omkostning, som man vil gøre det til. Det var bare lige en bemærkning til ordføreren.

Jeg forudser også, at der kommer den her myte om, at man favoriserer nogen. Nu er der altså nogle få firmaer, der laver taxametre – det er der ikke så mange der gør. Der er heller ikke så mange, der laver iPhones eller tablets, eller hvad de hedder, men det er jo ikke for at favorisere dem, går jeg ud fra, at De Radikale hellere havde foretrukket en løsning, der lå på iPhone. Og vi favoriserer jo heller ikke bestemte bilmærker, bare fordi vi stiller nogle miljøkrav. Det gør vi, fordi det er sund fornuft, og for at sikre en lige og fair konkurrence. Og det er egentlig bare min kommentar, altså om ikke ordføreren synes, at det i hvert fald er et meget godt udgangspunkt at sikre, at der er en fair konkurrence.

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:55

Ida Auken (RV):

Tak for det. Og igen, som ikke over-ekspert på det her område, og da jeg ikke er transportordfører, vil jeg sige, at man så må vende spørgsmålet om og sige, at man ikke mener, at der i forhold til OST-spørgsmålet, altså med den offentlige servicetrafik, skal stilles krav om alle de her teknologier, fordi det bliver for dyrt for det offentlige at betale for, at alle dem, der skulle køre for den offentlige service- trafik, skulle have de samme teknologikrav. Så hvis man mener, det er for dyrt for det offentlige, hvorfor mener man så ikke det er det for borgerne? Hvorfor mener man ikke, det er en fordyrende effekt, hvis man stiller det krav til andre slags taxaer? Det spørgsmål vil jeg gerne vende om til Dansk Folkeparti og bede om et svar på – nu har hr. Kim Christiansen jo været på talerstolen.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:56

Kim Christiansen (DF):

Nu fik vi byttet rollerne lidt om. I min ordførertale gjorde jeg rede for, at jeg ikke synes, at OST er verdens bedste opfindelse, fordi det netop meget nemt bliver laveste fællesnævner, så man har nogle elendige løn- og arbejdsvilkår. Det vil vi gerne sikre i hvert fald ikke også skete for taxabranschen. Derfor har vi de her krav til taxaer, altså netop for at sikre, at der også bliver kørt nogle penge ind, og at der også bliver betalt noget skat osv. osv. Så i forhold til OST-delen er vi sådan set meget enige – det kan vi sagtens finde en løsning på på et eller andet tidspunkt, og jeg imødeser et DUT-krav fra kommunerne med stor sindsro, for jeg synes ikke, det er i orden, at man har den favorisering af den der type biler.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:57

Ida Auken (RV):

Altså, sådan som jeg forstår den her problematik, kunne man også gå den anden vej og sige, at hvis man stoler på, at det fungerer i det offentlige, kan det også fungere med taxaer, og så kan man samtidig sikre, at taxaer faktisk kan køre de her OST-opgaver. Det vil sige, at man i en lille kommune, hvor der måske ikke er så stort et marked til at køre med private borgere, måske kan sige, at hvis man aldrig i Djursland, eller hvor det nu er, får opgaverne fra det offentlige, hvorfor skulle man så køre rundt med personer? Og det er jo der, hvor vi siger, at så må man hellere give kommunerne den mulighed, også for at det er lige vilkår, og at man lige så godt kan bruge en taxa, så man også kan dække sin kommune i andre tider.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mange tak til fru Ida Auken for dagens indsats. Vi byder velkommen til hr. Carl Valentin fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:58

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Mange tak. SF er en del af aftalen bag den nye taxalov og støtter derfor også lovforslaget. Helt grundlæggende har der været behov for at modernisere taxabranschen, og det sker med aftalen på en både ansvarlig og fremsynet måde. Det bliver nemlig lettere at få en taxalicens, prisfastsættelsen ensartes, mens de vigtige krav til bilernes indretning opretholdes. Mindst lige så vigtigt er aftalen med til at sikre fair og lige konkurrencevilkår i Danmark, ingen usolidarisk underbydning, skrantende sikkerhed eller skattefifleri, for sikkerhedsforholdene bevares, der sikres kontrol med skattebetaling, så alle bidrager til fællesskabet, og lovbrud sanktioneres.

Jeg har dog bemærket, at 3F i sit høringssvar påpeger, at der kan være tvivl om fortolkningen af lovforslagets § 10, hvor vi selvfølgelig antager, at bestemmelsen skal forstås sådan, at de pågældende kollektive overenskomster skal være indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter, hvilket vi regner med at få fastslået i udvalgsarbejdet. Men alt i alt støtter SF som nævnt lovforslaget, og vi ser det som en ansvarlig og balanceret modernisering af taxabranschen, hvor den fair konkurrence sikres.

I det hele taget er jeg stolt af og glad for, at SF under en borgerlig regering kan være med til at sikre en taxalovgivning med fokus på ordnede arbejdsvilkår. Transportministerens drømme om en voldsom liberalisering af taxaloven er blevet kørt over. Tak for ordet.

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det siger vi også. Tak til hr. Carl Valentin. Der er ikke flere ordførere, så jeg foreslår, at vi går over til transport-, bygnings- og boligministeren. Værsgo.

Kl. 17:59

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for det. Nu vil jeg starte med noget, der måske er en hemmelighed for mange her i salen, nemlig at tilbage i 1993, hvor jeg netop var flyttet til Aarhus, stillede jeg op til kommunalvalget som 20-årig for Venstre. Jeg var valgt af Venstres Ungdom til at stille op på Venstres liste. Det var en meget lidt succesfuld kampagne. Jeg havde ingen penge til at føre kampagne for, jeg havde ingen penge til at få trykt triesager eller plakater, så jeg var meget lidt synlig og blev naturligvis heller ikke valgt. Det mest betydende element i min valgkamp var, at jeg fik optrykt ét læserbrev i Århus Stiftstidende, som handlede om én ting, nemlig at det kommunale hyrevognsnavn i Aarhus skulle nedlægges. Læserbrevet argumenterede passioneret

for, at den planøkonomi, der var på taxiområdet i Aarhus, med et hyrevognsnavn, der bestemte antallet af vogne, der kunne være der, og hvordan de måtte køre, skulle afskaffes. Der skulle i stedet være fri etableringsret og fri konkurrence for forbrugernes skyld.

Jeg tror ikke, at det hyrevognsnavn dengang frygtede for sit liv i Aarhus. Dertil var min kampagne for lille og for ubetydelig. Men jeg kan konstatere, at når den her lov bliver vedtaget og træder i kraft den 1. januar 2018, så er mit valgløfte fra 1993 i Aarhus om at nedlægge det kommunale hyrevognsnavn blevet ført ud i livet, selv om jeg ikke blev valgt til byrådet i Aarhus dengang – tak for applausen, hr. Henning Hyllested – og derfor glæder jeg mig selvfølgelig i dag, og jeg glæder mig over den positive modtagelse af lovforslaget, som ordførerne her har givet. Det er jo også i overensstemmelse med den aftale, vi har lavet.

Aftalen om modernisering af taxiloven, som danner grundlaget for lovforslagets udformning, var lang tid undervejs, og det er ingen hemmelighed, at de forskellige politiske grundholdninger gjorde det svært at lande en aftale. Men det gjorde vi, og det er jeg både stolt over og glad for, for lovforslaget er tiltrængt.

Formålet med lovforslaget er at fjerne nogle af de mange begrænsninger, der i dag er på området for erhvervsmæssig persontransport i biler. Ved at fjerne nogle af begrænsningerne får erhvervet bedre mulighed for at konkurrere på forskellige parametre, f.eks. på pris eller service over for kunderne. Og lad mig nævne de tre vigtigste begrænsninger. I dag er det forbudt at være vognmand, altså tilbyde kørselsservice erhvervsmæssigt i selskabsform. Det må kun være en enkeltmandsvirksomhed. Det forbud ophæves. I dag er det forbudt at køre uden for kommunegrænsen og hente kunder, der gerne vil køre med en. Det forbud ophæves. Og det sidste, men efter min mening allervæsentligste punkt, er, at antalsbegrænsningen også ophæves, sådan at alle nu i dag kan etablere sig som vognmænd og få lov til at køre taxa som erhverv i egen virksomhed.

Lad mig her knytte en kommentar til hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten, som, synes jeg, har det også for en socialist mærkelige synspunkt, at arbejderne ikke skal have lov til at blive kapitalister. Taxachaufførerne skal ikke have lov til at spare op til egen bil eller låne til egen bil og så drive vognmandsvirksomhed som selvstændige. De skal med lovgivningen tvinges til fortsat at være chauffører hos en vognmand, der har det privilegium at kunne få lov til at være kapitalist på området med egen virksomhed. Det er jo sådan en førkapitalistisk holdning, som hr. Henning Hyllested her synes godt om, altså dér i privilegiesamfundet, før man åbnede op for fri adgang og næringsfrihed osv., hvor det var adelen, der sad på det hele. Det er idealet for en erhvervspolitik i Danmark på taxaområdet. Der er nogle få mennesker, der skal have det privilegium at kunne få lov til at være vognmænd, og alle andre, der gerne vil ind i branchen, kan kun få lov til at være ansatte hos vognmanden. Lovgivningen skal sørge for, at de ikke får lov til at blive vognmænd. Det synspunkt forstår jeg ikke. Jeg forstår det ikke, uanset hvilket udgangspunkt man har, men jeg forstår det heller ikke, hvis ens udgangspunkt er, at man er socialist som hr. Henning Hyllested.

Samtidig indfører vi nye og mere moderniserede krav om opsamling af data. Dataindsamlingen har flere formål. For det første skal den gøre det muligt for myndighederne at føre kontrol med erhvervet. For det andet skal indsamlingen af data om nødvendigt kunne bruges i forbindelse med klagesagsbehandlingen, således at fakta om en given taxatur altid vil være til stede, altså en fordel for forbrugerne. Taxivirksomhederne bruger allerede i dag i et vist omfang data til at få et overblik over deres forretning, deres omsætning pr. vogn, dækningsgraden pr. vogn, hvor bilerne er henne osv. Fremover vil der, fordi vi afskaffer en række begrænsninger i erhvervet, være endnu bedre muligheder for, at taxivirksomhederne kan effektivisere og udvide deres forretning. Taxivirksomhederne får med andre ord mu-

lighed for at vokse, fordi antalsbegrænsningen og den geografiske begrænsning fjernes.

I det hele taget kan den enkelte virksomhed fremover indrette sig, som den finder det mest hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med, hvad kunderne efterspørger. Med lovforslaget indføres én type tilladelse og ét sted, hvor der skal søges om tilladelse. Ved at centralisere behandlingen af alle ansøgninger i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen vil der ud over en ensartet behandling af alle ansøgninger også ske et ensartet tilsyn af, at de, der har fået en tilladelse, fortsat lever op til kravene. På den måde sikres det også, at konkurrencen på taximarkedet sker på mere lige vilkår. Alle skal leve op til de stillede krav, og risikoen eller sandsynligheden for kontrol vil ikke afhænge af, hvor i landet et firma har til huse.

Den nye ramme skaber med andre ord mulighed for, at der kan konkurreres på en fair og lige måde. I forhold til priserne åbnes der også op for en større konkurrence, idet det landsdækkende prisloft vil være på et niveau, der sikrer, at der bliver muligheder for både at konkurrere under loftet, samtidig med at der sikres mulighed for et økonomisk grundlag for taxibetjening overalt i landet.

I forhold til taxibetjening i landdistrikter bliver det nemt at være et lille kørselskontor i et landdistrikt, idet kapitalkravet kun er på 40.000 kr., og de samme 40.000 kr. kan bruges som kapital for at få en tilladelse til erhvervsmæssig persontransport. Desuden vil disse små kørselskontorer ikke blive underlagt kravene om dataindsamling i de første 3 år efter lovens ikrafttræden. Jeg er meget tilfreds med, er det er aftalt, at der udarbejdes flere evalueringer af loven, med henblik på at vi kan analysere, hvordan de nye rammer påvirker branchen. Kommer der mange nye spillere på banen? Sker der noget med efterspørgslen? Hvordan bliver priseniveauet?

Vi vil også i evalueringerne se særskilt på taxibetjeningen i landdistrikterne, da vi jo som bekendt har haft særlig fokus på det. Et andet vigtigt element i evalueringerne bliver at holde øje med den teknologiske udvikling inden for kontrolsystemer og med udenlandske erfaringer på det felt. Udviklingen går utrolig stærkt inden for dette felt, og det gælder om at have fingeren på pulsen.

Jeg vil gerne afslutte med endnu en gang at takke for de positive bemærkninger. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen i denne positive ånd og vil selvfølgelig svare på udvalgets spørgsmål hurtigst muligt, således at vi forhåbentlig kan nå at få vedtaget lovforslaget, 4 uger før loven skal træde i kraft. Tak.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til ministeren. Og der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested. Værsgo.

Kl. 18:08

Henning Hyllested (EL):

Ja, det er klart. Jeg kan selvfølgelig ikke undlade at komme med en kort bemærkning, når nu ministeren mener, at jeg repræsenterer et synspunkt, som ligger rigtig, rigtig mange år tilbage. Man bliver sådan helt gjort til det, som vi kaldte nogle fra Sovjetunionen i sin tid, nemlig de røde zarere. Men pyt nu med det.

Jeg har ikke noget imod, at chauffører bliver vognmænd og kan blive kapitalister. Jeg erkender, at vi lever i et kapitalistisk samfund, så det er muligt. Men det er klart, at når man har et erhverv, hvor der er lagt et loft over antallet af tilladelser, er der jo nogle, der ikke kan blive vognmænd. Men jeg har ikke noget imod, at der er nogle, der bliver vognmænd, hvis muligheden er der. De skal bare leve op til nogle krav, så vi er sikre på, at det erhverv, de driver, er sundt og godt. Der er trods alt et stort ansvar forbundet med at fragte andre personer.

Jeg tvivler egentlig også på, hvor mange det egentlig er et ønske hos. Det er det givetvis hos nogen. Men der er jo også andre chauffører, som egentlig er godt tilfredse med at være chauffører og bare

gerne vil have, at de kan udøve deres hverv, også under sunde vilkår uden at være udsat for ublu konkurrence, og som derfor også skal leve op til nogle krav. I den forbindelse er det væsentlige for os i Enhedslisten hele spørgsmålet om overenskomstbestemmelser, som jeg var inde på i min ordførertale. Kan ministeren ikke give et svar på, hvorfor man ikke – når man nu har muligheden i forbindelse med en ny taxilov – skærer igennem og får de formuleringer på plads, som skal på plads, og som jo bruges tilsvarende i godskørselsloven og buskørselsloven? Så kan vi få det problem ud af verden, som plager vejtransporten i det hele taget – bus-, gods- og taxibranchen – og som i øjeblikket giver anledning til det, som vi kalder wild west-tilstande, i flextrafikken.

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:10

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):
Altså, jeg bliver jo nødt til at korrigere hr. Henning Hyllested, for hr. Henning Hyllested har noget imod, at chauffører bliver vognmænd, for ellers ville hr. Henning Hyllested ikke gå ind for et loft over, hvor mange chauffører der kan få lov til at blive vognmænd. Det er jo – og det har hr. Henning Hyllested også argumenteret levende for – fordi konkurrencen blandt vognmændene bliver for stor, hvis der bliver for mange af dem – mener hr. Henning Hyllested. Så hr. Henning Hyllested har noget imod, at chauffører får fri etableringsret som vognmænd. Derfor vil han have et loft. Det afskaffer vi nu, og derfor er hr. Henning Hyllested imod den her lovændring.

Men der er jo ikke noget flertal for noget synspunkt om, hvad der skal gøres ved den lov, som hr. Henning Hyllested omtaler, om godskørsel og overenskomstkrav osv. Der er et mindretal i Folketinget, der vil have, at kun én overenskomst skal være gældende på området. Så er der et eller flere partier, som ønsker, at flere overenskomster skal være gældende på området. Og så er der også nogle partier, som mener, at overenskomster er noget, som arbejdsmarkedets parter klarer, og at det i princippet slet ikke bør stå i lovgivningen. Så der er ikke noget flertal i Folketinget for at gøre hverken det ene eller det andet eller det tredje.

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det spørgeren.

Kl. 18:11

Henning Hyllested (EL):

Når lige nøjagtig det her står i lovgivningen, er det selvfølgelig også af hensyn til færdselssikkerheden. Man har jo for længst erkendt, at den usunde konkurrence, der kunne forekomme, i det her tilfælde ville gå ud over færdselssikkerheden, og det kunne få grimme følger, ikke bare for dem, som kører busser, lastbiler og taxier, men også for de stakkels gående og cyklende, eller hvem man nu måtte ramme.

Det er jo rigtigt nok, at i den her forbindelse er det Dansk Folkeparti, der er det centrale parti, om jeg så må sige. Jeg har i hvert fald konstateret, at der trods alt er et flertal for, at den tilstand, der er nu, og som er opstået efter højesteretsdommen, er uholdbar. Det vil jeg da håbe at ministeren er enig i. Så er det et spørgsmål om, hvordan man finder en ny formulering. Men ud fra de udtalelser, som jeg har hørt på igennem ganske lang tid, vil jeg mene, at hvis man samtidig satte sig sammen med branchen, om jeg så må sige – DI Transport, 3F's Transportgruppen, Kristelig Fagforening, og hvem det måtte være, som er store spillere på det her område – kunne man finde formuleringer, som kunne bære igennem, og finde et flertal i Folketinget. Det ville jeg umiddelbart tro. Anser ministeren det for fuldstændig udelukket i den nuværende situation?

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:13

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Kravet i lovgivningen om overenskomst for lastbilchauffører, buschauffører osv. har en historisk begrundelse i, at man ønskede at sikre trafikikkerhed osv. Senere kom køre-hvile-tids-regler til og overflødiggjorde de krav med den begrundelse, fordi man jo havde noget andet, nemlig køre-hvile-tids-regler. Så har de fået en anden begrundelse, som en art fagforeningskamp, og det er også derfor, at Enhedslisten går så højt op i det. Det har ikke noget som helst med sikkerhed at gøre, for det varetager den øvrige lovgivning. Det er jo en fagforeningskamp, og hr. Henning Hyllested er fortaler for, at den skal finde vej ind i lovgivningen på dette ene område, selv om vi har en dansk model, hvor vi på alle andre områder siger: Overenskomst er noget, arbejdsmarkedets parter tager sig af; det er ikke noget, vi skriver ind i lovgivningen.

Jeg har også noteret mig, at der er et flertal, der ønsker at have et overenskomstkrav i lovgivningen, men der er ikke noget flertal, der er enige om, hvordan det skal være. Og derfor er det lidt svært i dag at finde ud af, hvilken lovgivning der skal vedtages, når der ikke er flertal for nogen af de forskellige forslag.

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transport-, Bygnings- og Boligudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, er dette vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:14

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er ikke mere at foretage i dette møde. Og jeg vil gerne sige tak til alle for dagens indsats i folkestyrets tjeneste.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 27. oktober 2017, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:15).